

TIŠNOVSKÉ NOVINY

číslo
12
2020

zpravodaj města Tišnova a okolí

Tišnovské mateřské školy slaví

Rozhovor s Janem Vlachem

Generační výměna

Tišnovská cesta za betlémy

Porta coeli tajemná i objevná

PRACUJEME, I KDYŽ SKRYTĚ

Dušičkový přelom podzimních měsíců se letos nenese v duchu pošourné nostalgie. Naopak po řadě let dostal listopad svému jménu a padající listí zdobí barvy a zve k toulkám dlouhými teplými dny opustit nucená domácí vězení a čerpat sílu přírody, která se nenechá omezovat lidskými trablemi a řídí se svým vlastním rytmem. To dodává sílu všem, kdo výjimečný čas nepromarňují pasivitou, ale berou ho za příležitost pro učení se změněným podmínkám a novým metodám. Umíme navzdory omezením dotahovat práci a neopomíjet důležité okamžiky i bez zbytečného balastu a masové pompy. I práce v skrytu má své cenné plody. (vv)

Foto: Josef Permedla, Jiří Dvořák, Hojnost z. s., Vladimír Vecheta

OBSAH

Titulní strana:
Obnova Růžcké cesty,
výsadba nových stromů
Foto: Josef Permedla

- Radnice informuje 4
Podnikatelský servis 8
Slovo zastupitele 10
Názory a polemiky 11
Ano, či ne 12
Vzdělávání 14
Náš rozhovor 21
Téma 24
MěKS 29
Kultura 30
Spolkový život 34
TIC 36
Tišnovsko 38
Historie 40
Sociální péče 46
Děti a mládež 50
Příroda 42
Životní styl 55
Sport 59

TIŠNOVSKÉ NOVINY
ročník XXX.
vyšlo 19. 11. 2020

číslo 12 / prosinec 2020

Vedoucí střediska: Pavel Hanák
Editor: Vladimír Vecheta
Redaktoři: Václav Seyfert, Jiří Dvořák
Inzerce: Lenka Šebečková
Grafika/sazba: Kateřina Válková
Korektura: Bc. Ivana Velecká
Tisk: Tisk Centrum s. r. o.

Příští číslo 01/2021
vyjde 17. 12. 2020
uzávěrka textů 2. 12. 2020
uzávěrka inzerce 30. 11. 2020

Tišnovské noviny v elektronické verzi:
www.tisnovskenoviny.cz

21. STOLETÍ

Vladimír Vecheta

Vážení čtenáři Tišnovských novin, „... zrovna lijeme písmena. Situace je příznivá četbě“. Výrok ministra krále Pikoly z království Monte Alba populární pohádky Tři veteráni vystihuje s lehou ironickým nádechem i naši dobu. Kulturní či společné vyžití nahrazuje on-line komunikace, a když už se vyčerpají tisíckrát zhlédnuté streamované kanály, sahají mnozí i k té nejarchaičtější metodě získávání informací či zabíjení času, kterým je četba. I když každá generace na tento způsob trávení času nahlíží jinak. Pro internetové odchovance je to sestup do hlubin téměř neznámých vod, pro generaci středního věku návrat ke kořenům a pro seniorskou třídu nostalgické oprašování titulů ze zadních řad a horních polic dlouho neotevíraných knihoven. Doslova či v přeneseném slova smyslu.

Kde však selhávají zkušenosti vyrovnávání se s nepřízní osudu generací předků, přichází na řadu učení se všech ode všech, zejména od nejmladších generací. Poprvé od doby nástupu internetového věku máme příležitost skutečně naplno využívat výsledků technologického pokroku lidstva a promítnout jejich přednosti do každého segmentu života. Nakupovat, učit se, pracovat i bavit se, a to často bez nutnosti nějaké extrémní degenerace kvality vykonávané činnosti. Ironicky populární obrázek manažera řídící svou práci z pláže nebo chalupy se během jediného roku stal realitou pro většinu kancelářských zaměstnanců. Nedůvěra v nákup bez osobního kontaktu s výrobkem zmizela jako mlha pod tlakem potřeby. A priori odmítaná on-line výuka se stala denním chlebem

pro všechny stupně vzdělávacího procesu. I ono „skrz prsty“ nahlížené distanční vzdělávání coby neplnoprávný způsob se ukazuje jako dostačující. Mobil, počítač, internet, chat, webová kamera a mikrofon se z ďábelských vynálezů staly přes noc andělskými nástroji. Kdo by to byl řekl, že nás do tak těžce prosazované nové doby takhle „vykopne“ nějaký záhadný a neviditelný „pídižvik“? Vítejte v 21. století. Nikoho nevyjímaje.

Tak široké rozkročení mezi dva zdánlivě se míjející světy – hledání způsobu života v izolaci budící reminiscence zkušeností z dávno minulých dob okupace a útlaku a zároveň přechod stylu a výkonu profesí a řízení společnosti do virtuální reality nejmodernější doby přetváří každého jednotlivce. S postupem medicínského poznání (ne)bezpečnosti a (ne)zvládnutelnosti virové pandemie dostává navrch otázka, v jaké realitě bude život pokračovat „poté“. Potvrzení kladných zkušeností s překlopením života do internetového prostředí už nebude snadné a někde ani možné se „vrátit“ k praxi, „jak to bylo předtím“. Ušetříme na kancelářích? Vystřídá úředníky a učitele software? Budou školy jen místy občasných zkušebních meetingů? Zkrátí se cesta od výrobce k zákazníkovi? Nahradí obchodníky distributoři? ... donedávna jsme také mnoho věcí považovali za nemyšlitelné. Ale teď?

Ať se vám v domácím prostředí dobře přemýšlí. A třeba vám k reflexi minulého, přítomného i budoucího pomohou i naše Tišnovské noviny. Se všemi svými tématy a příspěvateli, kteří brždění společnosti přetavují v osobní aktivitu pro budoucí ovoce a novou dobu. ☺

TIŠNOVSKÉ NOVINY 12/2020. Ev. číslo: MK ČR E 10100. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází měsíčně s výjimkou letního dvoučísla. Vydává město Tišnov, nám. Míru 111, 666 19 Tišnov, IČ: 00282707, výrobou je pověřeno Městské kulturní středisko Tišnov – Mlýnská 152. Zpravodaj je distribuován ZDARMA do všech domácností města. Tišnovské noviny lze také zakoupit za jednotnou cenu 20 Kč (včetně 10 % DPH) ve vybraných prodejnách. Za obsah odpovídá Komise pro komunikaci a média, předseda Michal Kadlec. **Příspěvky a podněty** lze podávat v úřední hodiny na **Městském kulturním středisku Tišnov**, Mlýnská 152, **PO a ST 8.00–12.00 a 12.30–15.00** editorovi Vladimíru Vechetovi, **tel. 777 706 714, noviny@kulturatisnov.cz**. **Inzerce** lze objednávat tamtéž ve stejných úředních hodinách u **Lenky Šebečkové, tel. 730 184 022, reklama@kulturatisnov.cz**. **Osobní inzerce (vzpomínky a blahopřání)** lze podávat v **TIC Tišnov**, náměstí Míru 120, v čase otevírací doby. Rozsah příspěvků se řídí technickými parametry pro jejich přípravu. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky podle potřeby zkrátit, případně upravit. Fotografie, u nichž není uveden autor, jsou ilustrační a pocházejí z volně šiřitelného zdroje. Plošná inzerce a jiné grafické prvky jsou přijímány pouze v obrazových formátech (pdf, jpg, png apod.) a dobré tiskové kvalitě dle technických parametrů pro přípravu inzerce – nebudou už redakcí nijak upravovány (možná individuální domluva s grafikem). Platit fakturou lze na základě písemné objednávky. Ceny inzerce se řídí platným ceníkem. Své příspěvky dodávejte včas a ideálně průběžně. V případě zaslání po uzávěrce nebudou přijaty a otištěny. Zájemci o **předplatné Tišnovských novin** se mohou přihlásit na **tel. 777 706 714** nebo na **noviny@kulturatisnov.cz**, případně prostřednictvím klasické pošty směřované na Městské kulturní středisko, Mlýnská 152, 666 01 Tišnov.

ZE ZÁPISNÍKU MÍSTOSTAROSTY

Karel Souček

Milí Tišnováci, staré anglické pořekadlo praví, že „málokdo si kupuje deštník, když venku svítí slunce“. Je otázkou, zdali bylo rozvolňování koronavirových opatření v letních měsících vhodné a namístě. Navíc, v současné době myslím, že otázkou zbytečnou, neboť nyní se musíme vypořádat se situací stávající, která na náladě a optimismu moc nepřidává.

Je tedy zapotřebí si o to více všimnout těch drobných, všednědenních radostí, které nás nic nestojí a s drobnou invencí si je můžeme vytvářet i my sami. A to nejen pro sebe, ale i pro druhé.

Rád bych Vám tedy v tomto duchu stručně představil i svůj zápisník. Nejsou to radosti, které nic nestojí, ale věřím, že to jsou informace, jež nám opět v drobných krůčcích a hlavně v rámci aktuálních možností zpříjemní každodenní městský život.

Co může být na první pohled zklamáním, je skutečnost, že slavnostní rozsvícení (pro našince „rožnutí“) vánočního stromu na náměstí proběhne bez vystoupení našich dětí a dětských spolků včetně dalších akcí neodmyslitelně s tím spojených. Letošní adventní čas budeme zřejmě trávit více v duchovním rozměru a v kruhu rodinném než běháním po obchodech a stáncích. A k tomu nám bude svítit ozdobený vánoční strom, každoroční světlo naděje. To nejsou špatné zprávy.

Z materiálních témat je pro mě osobně potěšující a mám velkou radost z toho, že v prosinci začneme s rekonstrukcí letního kina. Na přípravě jsme intenzivně pracovali rok a půl a jsem přesvědčen, že projektanti odvedli skvělou práci. Na začátku léta v příštím roce se tak můžeme těšit na otevření a chystané skvělé kulturní akce.

S lehkou dávkou optimismu lze určitě brát i skutečnost, že se v plesové sezóně nebude konat ani stavařský ani městský ples, což nám umožní žít zdravěji a ušetřit jak rodinné finance, tak i městskou kasu.

Vím, že některé novinky nemusí vyvolat bezprostřední úsměv a radost. Život ovšem bývá spravedlivý a všechno zlé bývá většinou i pro něco dobré. Můžeme to nazývat třeba požehnáním v přestrojení. Někdy se to projeví hned, někdy se na to musí počkat a někdy musíme trochu podstoupit, abychom to objevili. Jak pravil španělský spisovatel Miguel de Cervantes: „Kdykoli nás postihne neštěstí, nechává štěstěna pootvěřená dvířka pro lepší časy.“ Zkusme se tedy občas podívat na dnešní události i jiným než zklamaným pohledem a dělejme zároveň vše pro to, aby ty lepší časy přišly co nejdříve. ☺

Participativní
rozpočet
startuje

TVOŘÍME
TIŠNOV

NAVRHUJTE A HLASUJTE,
my ZREALIZUJEME!
www.tvorime-tisnov.cz

Vážený spoluobčané,

partneři a příznivci kulturního života v Tišnově, reprezentační plesy města Tišnova patří každoročně k nejvýznamnějším kulturním a společenským akcím našeho města. Sotva skončí jeden ročník, už začíná příprava na rok následující a nejenak tomu bylo i letos. Příprava každého plesu je nesmírně náročná, ale nelitujeme jediné minuty, kterou jí věnujeme. Měli jsme velkou radost z toho, že se nám na rok 2021 podařilo zajistit unikátní hudební těleso, a to Moondance orchestra Martina Kumžáka s vokalisty, mezi nimiž vyniká jedinečná Dasha.

Bohužel do příprav Reprezenčního plesu města Tišnova pro rok 2021 fatálně zasáhla pandemie nemoci COVID-19, a to jak na úrovni organizační a ekonomické, tak i v oblasti nutnosti předpokládaných hygienických a bezpečnostních opatření, která by ples provázela. Představa, že by byly vynaloženy nemalé finanční prostředky na přípravu plesu, které by mohly přijít vniveč, a po neradostném zhodnocení všech pro i proti se vedení města Tišnova a Městského kulturního střediska Tišnov rozhodlo vynechat ples v roce 2021.

Pevně věříme, že se budeme moci ve zdraví a s dobrou náladou setkat při této jedinečné akci v roce následujícím.

Společně s vámi se těšíme na Reprezenční ples města Tišnova 2022!

Jiří Dospíšil, starosta města
Jan Brdčíčko, ředitel MěKS Tišnov

AKTUÁLNĚ Z MĚSTA

Jiří Dvořák, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

DALŠÍ ČTYŘI RADARY JSOU V ULICÍCH MĚSTA

V pondělí 2. listopadu byly na čtyřech místech ve městě nainstalovány „radary“, tedy kontrolní ukazatele rychlosti. Jedná se o projekt schválený dopravními inženýry Policie ČR, který byl nyní zrealizován.

Monitorovanými místy v Tišnově nyní jsou:

- **Trnec** – příjezd od Drásova (zrealizováno na základě stížnosti občanů)
- **Dvořákova** – před příjezdem do křižovatky s ulicí Brněnská z kopce dolů (na základě stížností na porušování rychlosti v prostoru křižovatky – jeden z plánovaných prvků ke zklidnění průjezdu)
- **Dlouhá** – směr od ul. Černožorská (na základě stížností občanů na překračování povolené rychlosti)
- **Lomnická** – před křižovatkou s ul. Dlouhá, směrem od Lomnice, před přechodem pro chodce, před zatáčkou k ul. Kukýrna (důvodem instalace je nutná zvýšená bezpečnost přecházejících a zpomalení příjezdu k ZŠ 28. října)

V současné době již máme jeden totožný ukazatel nainstalovaný na ul. Brněnská, ve směru od Drásova (umístěný po stížnostech občanů po znovuotevření komunikace), který tam slouží ku prospěchu, a jeden starý typ na ul. Na Honech, který má taktéž své opodstatnění a ještě slouží.

TIŠNOVSKÁ CHARITA NABÍZÍ SENIORŮM POMOC V DOBĚ NOUZOVÉHO STAVU

Oblastní charita Tišnov nabízí pomoc seniorům v době nouzového stavu ve formě zajištění nákupu potravin či vyzvednutí léků. Pokud znáte někoho ze svého okolí, kdo by potřeboval pomoci, nebo máte sami zájem o tuto službu, kontaktujte charitu na tel. číslech 739 482 037, 731 136 197 nebo na adrese marta.remanova@tisnov.charita.cz.

DÁRKOVÉ BALÍČKY PRO NEJMENŠÍ OBČÁNKY TIŠNOVA

Vítání našich nejmenších občánek je krásnou tradicí v našem městě, ale bohužel nyní nelze tato osobní setkání s rodiči a dětmi organizovat vzhledem k legislativním omezením a vývoji epidemiologické situace. Komise pro občanské záležitosti Rady města Tišnova se proto dohodla zprostředkovat možnost vyzvednutí dárkového balíčku, aby naši nejmenší občánky dostaly osobní dárek a měli památku na uvítání do našeho města aspoň takto na dálku.

Proto Vás, rodiče, chceme touto cestou oslovit a nabídnout možnost převzetí dárkového balíčku pro Vaše děti. Nyní se naše výzva týká dětí, které se narodily **v období od 24. 9. 2019 do 30. 9. 2020** a měly v době narození a stále mají trvalý pobyt v Tišnově.

Pokud budete mít zájem o dárkový balíček pro Vaše dítě, kontaktujte, prosím, prostřednictvím e-mailu tajemnici Komise pro občanské záležitosti Ing. Dagmar Dvořákovou, dagmar.dvorakova@tisnov.cz. Prosíme o nahlášení termínu **do 30. 11. 2020**, dárkové balíčky pak budou k vyzvednutí v průběhu ledna 2021. Pro děti narozené od 1. 10. 2020 do konce roku 2020 bude určena další výzva, kterou uveřejníme ve vydání TN č. 1/2021 a na www.tisnov.cz.

Děkujeme za pochopení a věříme, že se budeme moci opět s Vámi i Vašimi dětmi potkávat i osobně na slavnostních setkáních a akcích pořádaných městem Tišnovem.

Blahopřejeme

Dovolujeme si Vám představit občany města Tišnova, kteří oslavili svá životní jubilea.

ŘÍJEN

80 let

Věra Čumová
Vojtěška Klusáková
Miloslav Janíček
Otilie Maloňová

85 let

Otakar Klepárník
Karel Vévoda

90 let

Milan Sládek
Jaroslava Humpolcová

92 let

Božena Novotná

96 let

Hermína Plevačová

Oslavencům přejeme vše nejlepší, hodně štěstí, zdraví, dobré nálady a optimismu.

Dagmar Dvořáková, tajemnice
Komise pro občanské záležitosti
Rady města Tišnova

MÁTE POZITIVNÍ TEST NA COVID?

Kristýna Pekařová, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

- Po oznámení pozitivního výsledku testu zůstaňte doma. Telefonicky kontaktujte svého ošetřujícího praktického lékaře a domluvte se s ním na způsobu a frekvenci monitorace svého zdravotního stavu nejméně po dobu 10 dnů od prvního pozitivního PCR testu, z toho minimálně 3 poslední dny bez klinických příznaků. Informujte o situaci svého zaměstnavatele. Návštěvy v domácnosti nejsou povoleny.
- V případě zhoršení zdravotního stavu a výskytu závažných příznaků (výrazná dušnost, poruchy vědomí, dezorientace, útlum, několikadenní vysoké horečky v kombinaci se závažným chronickým onemocněním nereagující na antipyretika) zavolejte vy nebo členové domácnosti na tísňovou linku 155. Volající je při komunikaci s operátorem ZZS povinen uvést, že jde o pacienta s nemocí COVID-19.
- Pacienta je vhodné izolovat v samostatně dobře větratelné místnosti. V případě nutného kontaktu s ostatními členy domácnosti je vhodné dodržet vzdálenost od pacienta nejméně 2 metry, pokud je to možné.
- Pacient má doma nosit roušku, zakrývající nos i ústa, a denně ji vyměňovat, nepoužívat opakovaně, textilní roušky denně prát (60–90 °C) a vyžehlit. Během používání a snímání roušky nesahat na její přední stranu.
- Pokud je nutná péče druhé osoby, měl by to být jeden člen domácnosti, který je v dobrém zdravotním stavu a netrpí závažným chronickým onemocněním nebo poruchou imunity. Při ošetřování pacienta s nemocí COVID-19 musí mít ošetřující osoba roušku nebo respirátor.
- Nezbytná hygiena: časté mytí rukou vodou a mýdlem nejméně po dobu 20 sekund, vhodné je používání dezinfekčního gelu s nejméně 60 % obsahem alkoholu a jednorázových papírových ručníků. Členové domácnosti si vždy musí umýt či dezinfikovat ruce po kontaktu s pacientem, po a před přípravou stravy, po konzumaci jídla, po provedení úklidu.
- Pacient má mít své vlastní ložní prádlo a jídelní potřeby, které nesdílí s ostatními členy domácnosti, vhodné je používat papírové kapesníky, které poté ihned vyhodí.
- Je nutné zajistit častý úklid a dezinfekci povrchů v okolí pacienta a společně používaných prostor (kuchyně, WC, koupelna apod.), na úklid a manipulaci s prádlem je vhodné používat rukavice, před a po použití rukavic provést hygienu rukou dle bodu č. 6.
- Veškerý odpad vzniklý při péči o pacienta (rukavice, roušky, kapesníky aj.) se vyhazuje do igelitového pytle na odpadky, umístěného v uzavíratelném odpadkovém koši, a jednou denně se vynáší do sběrné nádoby na komunální odpad.
- Členové společné domácnosti monitorují svůj zdravotní stav, jeho změnu a výskyt příznaků nemoci ihned nahlásí svému ošetřujícímu praktickému lékaři a na KHS, kde bude případně dohodnut odběr a navržen další postup.

Zdroj: *Kritéria a podmínky pro ponechání pacienta s příznaky nemoci COVID-19 v ambulantní péči, Společnost urgentní medicíny a medicíny katastrof ČLS JEP, Česká společnost anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (ČSARIM) ČLS JEP, Česká společnost intenzivní medicíny (ČSIM), Verze: 1/8-4-2020*

KAM SE OBRÁTIT, KDYŽ POTŘEBUJI...

- aktuální opatření proti šíření koronaviru, aktuální počty nakažených, provedených testů, uzdravených pacientů i úmrtí:** web Ministerstva zdravotnictví www.koronavirus.mzcr.cz
- aktuální informace z Jihomoravského kraje:**
 - web Krajského úřadu Jihomoravského kraje <https://koronavirus.jmk.cz>
 - web Krajské hygienické stanice www.khsbrno.cz
- konzultovat mimořádnou, úzce regionální a odbornou problematiku:** COVID linka Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje +420 773 768 994 (v provozu v pracovní dny od 8 do 15 h.)
- informace v oblasti cestování, zdravotních potíží, rizikových kontaktů, karantény či aktuálně platných mimořádných opatření:** informační linka Hygienické služby České republiky 1221 (v provozu v pracovní dny od 8 do 19 h, o víkendu od 8 do 16.30 h)

OMEZENÍ VOLNÉHO POHYBU A ZÁKAZ VYCHÁZENÍ

Od 28. října 2020 platí na území České republiky zákaz volného pohybu mezi 5.00 h do 20.59 h a od 21.00 h do 4.59 h poté zákaz vycházení. K oběma případům se vztahují výjimky. **Kam tedy můžu chodit?**

Od 5.00 h do 20.59 h mohou jít:

- do zaměstnání, výkonu povolání
- za rodinou nebo osobami blízkými, ale to pouze v nezbytném případě
- obstarat nezbytně nutné základní životní potřeby (např. nákup, a to včetně potřeb osob příbuzných a blízkých)
- do zdravotnických zařízení, zařízení sociálních služeb (včetně nezbytného doprovodu) a do zařízení veterinární péče
- vyřídit neodkladné úřední záležitosti
- do přírody nebo parku
- do vlastních rekreačních objektů
- na svatbu a pohřeb, v počtu ne vyšším než 10 osob
- na návštěvu hřbitova

Od 21.00 h do 4.59 h mohou opustit bydliště za účelem:

- zaměstnání, výkonu povolání
- neodkladných cest, jejichž uskutečnění je nezbytně nutné i v nočních hodinách z důvodu ochrany života, zdraví, majetku nebo jiných zákonem chráněných zájmů
- venčení psa do 500 metrů od místa bydliště

Pokaždé, když opouštíte své bydliště, dobře zvažte, zdali je cesta, na kterou se právě chystáte, nezbytná. Pokud se na ni vydávat nemusíte, zůstaňte raději doma. Minimalizováním kontaktů s ostatními lidmi výrazně **snížíte riziko nákazy vás a vašich nejbližších.**

JAK JSME VOLILI DO KRAJSKÉHO ZASTUPITELSTVA 2020

Václav Seyfert

V nedávném období jsme na stránkách Tišnovských novin postupně mapovali veškeré volby pořádané v naší republice od roku 1990. Přestože výsledky těch nedávných – do zastupitelstva Jihomoravského kraje – již byly na našich stránkách zveřejněny (byť s několika číselnými omyly), pojďme se na ně podívat ještě jednou tímž pohledem, který jsme používali v předšlých dílech výše zmiňovaného seriálu.

V Tišnově bylo zapsáno celkem 7 107 oprávněných voličů, k urnám se jich dostavilo 2 845, což představuje volební účast 40,03 % (před čtyřmi roky to v našem městě bylo u krajských voleb 37,93 %). Probíhající koronakrize ani nutnost volit v rouškách za zpřísněných hygienických opatření tedy nejspíš nebyly žádným omezujícím faktorem. Na okrese Brno-venkov byla účast jako vždy ještě vyšší – 42,54 %, což je ve srovnání s ostatními okresy našeho kraje vůbec nejvíce. Celkově v rámci JMK přišlo volit 38,82 % oprávněných občanů. „Uvnitř“ Tišnova byla jako obvykle nejvyšší účast v Jamném (62,82 %) a Hajánkách (57,45 %), nejmenší naopak v okrsku číslo 6, jehož volební místnost byla v prostorách školy na náměstí 28. října (jen 31,35 %).

V Jihomoravském kraji se o 65 zastupitelských křesel ucházelo celkem 16 volebních subjektů, což je o pět méně než v roce 2016. Plná polovina, tedy osm stran, překročila pětiprocentní klauzuli, takže v novém orgánu bude zastoupeno o jednu stranu méně než v dosavadním volebním období. Konečné výsledky v celém JMK byly na nejvyšších příčkách následující (za počtem mandátů je se znaménky +, resp. – uveden nárůst či pokles oproti minulým volbám, v závorce je pak kurzívou uvedeno, jakých výsledků příslušná strana docílila v rámci Tišnova):

1. **ANO 2011** – 19,76 %, 15 mandátů, ±0 (19,36 %, 1. místo)
2. **KDU-ČSL** – 15,54 %, 11 mandátů, ±0 (13,67 %, 4. místo)
3. **Česká pirátská strana** – 13,80 %, 10 mandátů, +7 (14,31 %, 3. místo)
4. **ODS s podporou Svobodných a hnutí Starostové a osobnosti pro Moravu** – 12,77 %, 9 mandátů, +3 (11,03 %, 5. místo)
5. **Starostové pro jižní Moravu** – 10,40 %, 7 mandátů, +3 (18,86 %, 2. místo)
6. **Spolu pro Moravu** – 6,62 %, 5 mandátů, +1 (5,94 %, 6. místo)
7. **SPD – Svoboda a přímá demokracie** – 6,25 %, 4 mandáty, ±0 (5,55 %, 7. místo)
8. **ČSSD** – 5,67 %, 4 mandáty, –7 (3,91 %, 8.–9. místo, *zdejší voliči by tedy tuto stranu do krajského zastupitelstva vůbec „nepustili“, zatímco v roce 2016 pro ni ještě odevzdali plných 14,04 % hlasů*)

Oproti období 2016–2020 se do zastupitelstva vůbec nedostala KSČM, která přišla o sedm křesel, když získala jen 4,44 % hlasů (v Tišnově 3,91 % jako ČSSD).

Kterí tišnovští občané se objevili na kandidátkách jednotlivých stran? Bylo jich celkem osm, což se na město blížící se deseti tisícům obyvatel nezdá být právě mnoho. Ještě hůře než Tišnov se v tomto směru prezentovala na obyvatelstvo počet-

nější sousední Kuřim, zastoupená pouhými pěti kandidáty. Velikostí srovnatelné Ivančice měly kandidátů deset, o něco menší Šlapanice osm.

Nejvýše byl v rámci svého volebního subjektu postaven někdejší tišnovský starosta Bc. Jan Schneider, který – tentokrát v barvách hnutí Idealisté – zaujímal čtvrtou pozici na listině seskupení Spolu pro Moravu. Tato koalice, kterou kromě Idealistů tvořily strany TOP 09, Zelení, Moravské zemské hnutí a Liberálně-ekologická strana (plus dva členové hnutí Žít Brno), sice získala pět křesel, ale čtvrtá příčka na listině přesto ke zvolení nestačila, neboť tišnovského kandidáta svými preferenčními hlasy přeskočili ze zadních pozic hned dva kolegové. Na téže kandidátní listině figuroval ještě na 54. místě zdejší zastupitel Jan Křehlík.

Druhou náhradnicí pro členství v zastupitelstvu se stala Lenka Knechtová (ANO), umístěná na kandidátce své strany jako sedmnáctá. Také Trikolóra měla tišnovské zastoupení, 39. pozici zaujímal Ing. Pavel Baran. Na listině sociálních demokratů se na místě číslo 35 objevila bývalá europoslankyně Ing. Bc. Zuzana Brzobohatá, občanské demokraty zastupoval Štěpán Špaček (56. místo). Za Starosty pro jižní Moravu, což byla de facto strana STAN doplněná o zástupce hnutí SOL (Sdružení občanů Lesné nebo též Sever otevřený lidem), se ucházeli o zvolení Mgr. Josef Flek, zařazený na 59. příčku volební listiny, a Zdeněk Melkes, kandidující z pozice č. 66.

V souvislosti s touto volební stranou je ovšem třeba zmínit starostu nedaleké obce Železná Radomíra Pavlíčka, který obhájil své místo v krajském zastupitelstvu z předcházejícího volebního období a ze třetí pozice kandidátky dosáhl čtvrtého nejlepšího výsledku v rámci své strany. Lze dovozovat, že výrazný úspěch tohoto volebního seskupení v rámci Tišnova, kde skončilo druhé jen v těsném závěsu za ANO a v pěti volebních okrscích z devíti dokonce vyhrálo, je možné přičíst k dobru právě jemu.

Zdroj: www.volby.cz

PODPORA V KARANTÉNNÍCH OMEZENÍCH

Ladislav Pulkrábek, Odbor dopravy a živnostenský úřad

COVID – NÁJEMNÉ

Program podpory COVID – Nájemné připravilo MPO v reakci na celosvětovou pandemii koronaviru. Určen je podnikatelům, kteří museli kvůli krizovým mimořádným opatřením dočasně uzavřít provozovny pro maloobchodní činnost a poskytování služeb zákazníkům v těchto provozovnách.

Aktuálně:

- Výzvu 2 MPO zveřejnilo 16. října 2020.
- Žádosti je možné podávat od 21. října 2020 9.00 hodin do 21. ledna 2021 23.59 hod. on-line, prostřednictvím informačního systému přístupného z **Portálu AIS MPO**.
- Rozhodným obdobím, na které je poskytována podpora, jsou měsíce červenec, **srpen a září 2020**.
- Výše podpory činí 50 % rozhodného nájemného na rozhodné období.
- Participace pronajímatele ve formě jakékoli slevy na nájemném **není požadována**.
- Maximální výše podpory činí 10 mil. Kč pro všechny provozovny jednoho žadatele. Maximální výše podpory v částce 10 mil. Kč z Výzvy 1 a Výzvy 2 v programu COVID – Nájemné **se nesčítají**. I nadále musí žadatel kontrolovat nepřekročení Dočasného rámce EK ve výši 800.000 €.
- Výchozí alokace prostředků pro Výzvu 2 činila 1,2 mld. Kč. Na základě usnesení vlády byla dne 21. října 2020 navýšena na celkové 3 mld. Kč.
- Od termínu 21. října 2020 9.00 hodin je možné žádosti podávat, upravovat i hodnotit. Uvolňování prostředků schválených žádostí však bude možné až po udělení notifikace Výzvě 2 Evropskou komisí.
- **Pokud se žadatel do systému registroval již v první výzvě, nová registrace nebude nutná.**

Ověření identity žadatele bude probíhat prostřednictvím prostředku pro elektronickou identifikaci. Manuál k elektronické identifikaci je k dispozici ke stažení v příloze. Podrobnosti o jednotlivých prostředcích elektronické identifikace naleznete na informačním webu eIdentita.cz. Všechna potřebná potvrzení a formuláře jsou pro žadatele připraveny v informačním systému.

Kdo může o podporu žádat?

- Výzva 2 se vztahuje na vymezený okruh provozů, krizovými opatřeními zasažených sektorů, a tím definovaných oprávněných žadatelů. Okruh oprávněných žadatelů byl stanoven v Záměru a schválen usnesením vlády č. 1037 ze dne 14. října 2020.
- **Následně, v souvislosti s usnesením vlády č. 1079 ze dne 21. října 2020, byl okruh oprávněných žadatelů rozšířen o všechny provozovny, které byly uzavřeny nebo omezeny. Působnost Výzvy 2 je tímto tedy opět takřka plošná, jak tomu bylo u první výzvy. Z okruhu oprávněných žadatelů jsou vyloučeny pouze provozovny, které tvoří výjimky obsažené v usnesení vlády.**

- **Na tomto základě je proto zveřejněn Dodatek č. 1 k Výzvě 2 (níže v přílohách). Dodatek č. 1 rozšiřuje okruh oprávněných žadatelů. Žádné další náležitosti Výzvy 2 Dodatkem č. 1 nejsou dotčeny.**

Nájemce a pronajímatel nesmí být pro účely čerpání podpory dle tohoto programu:

- osobami blízkými dle ust. § 22 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (**příčemž ustanovení o osobách blízkých dle § 22 NOZ není aplikováno na orgány obchodních korporací, např. PO otce může pronajímat provozovnu FO syna, nebo PO syna**),
- ve vztahu osoby ovládající a ovládané dle ust. § 74 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích,
- osobami jednajícími ve shodě dle ust. § 78 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích,
- ve vztahu, kdy jeden z nich vůči druhému uplatňuje podstatný vliv dle ust. § 22 odst. 5 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- osobami, které jsou součástí jednoho konsolidačního celku dle ust. § 22 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Jaké podmínky je třeba splnit, aby byla podpora přiznána

- Uhrazení alespoň 50% rozhodného nájemného žadatelem o podporu před podáním žádosti. Došlo-li k odložení plateb nájemného žadatelem o podporu na základě zák. č. 210/2020 Sb., nebo dohodou mezi žadatelem o podporu a pronajímatelem, považuje se podmínka za splněnou, dojde-li k uhrazení alespoň 50% rozhodného nájemného žadatelem o podporu před podáním žádosti o poskytnutí podpory.
- Výše podpory činí 50 % rozhodného nájemného na rozhodné období.

Co je třeba doložit?

Všechny potřebné doklady a čestná prohlášení budou pro žadatele připraveny v informačním systému. Jsou jimi např.:

- Čestné prohlášení příjemce podpory o tom, že je oprávněným žadatelem a splňuje všechny podmínky Výzvy 2.
- Čestné prohlášení pronajímatele o existujícím nájemním vztahu.
- Doklad potvrzující uhrazení obvyklé výše nájemného za dva po sobě jdoucí měsíce z období od 1. července 2019 do 30. června 2020. Pokud byla nájemní smlouva uzavřena po 30. dubnu 2020, bude přílohou doklad o uhrazení nájemného od uzavření nájemní smlouvy do 30. června 2020. Doporučená forma dokladu o uhrazení je výpis z účtu, potvrzení o provedené úhradě nebo příjmový pokladní doklad.
- Doklad potvrzující uhrazení části rozhodného nájemného na danou provozovnu alespoň ve výši požadované podpory.
- Čestná prohlášení budou opatřena elektronickými nebo ověřenými podpisy.
- Všechny přílohy bude do Systému vkládat žadatel.

Informační systém obsahuje všechny potřebné formuláře pro vyplnění žádosti přímo v systému. Procesem podání žádosti informační systém žadatele o podporu provede.

COVID – KULTURA

Podnikatelé v kultuře mohou podávat na Ministerstvu průmyslu a obchodu žádosti ve druhé výzvě programu **COVID – Kultura**.

Ministerstvo kultury přijímá žádosti o jednorázovou podporu od OSVČ v oblasti uměleckých a umělecko-technických profesí. Žádá se elektronicky přes informační systém dostupný na www.mpo.cz/kultura.

Žádosti ve 2. výzvě z programu COVID – Kultura (jak pro firmy, tak i pro OSVČ) se podávají přes informační systém dostupný na www.mpo.cz/kultura, kde už je 2. výzva a návod zveřejněn. Systém žadatele podáním potřebných dokumentů včetně příloh provede, důležité je mimo jiné zřízení e-identity.

Z programu budou moct divadla, hudební kluby, odborné technické profese i neziskové organizace profesionálně podnikající v kultuře dostat příspěvek na marně vynaložené výdaje za přesunuté či zrušené kulturní akce a kontinuální činnost v kultuře. Konkrétně na takové aktivity, které byly kvůli mimořádným opatřením vlády v souvislosti s koronavirem od jara výrazně limitovány a omezeny jsou nadále. Podnikatelé tak mohou uplatnit marně vynaložené výdaje v období od 1. října 2019 do 20. listopadu 2020, a to i včetně režijních nákladů.

Podpora z 2. výzvy v programu COVID – Kultura bude moci příjemci dotace pokrýt až 50% uznatelných výdajů za přesunuté nebo zrušené kulturní akce a až 80% uznatelných výdajů za kontinuálně vyvíjenou činnost v oblasti kultury, tedy pravidelné režijní náklady podnikatelských subjektů. Pomoc se tak týká subjektů organizujících či zajišťujících živou uměleckou produkci s primárním cílem poskytnout kulturní služby veřejnosti, včetně jednorázové podpory výkonným umělcům a odborným umělecko-technickým profesím.

VLÁDA SCHVÁLILA „OŠETŘOVNÉ“ PRO OSVČ II

400 korun za den je „ošetřovné“, které získají osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), na něž dopadla pandemie koronaviru a přijatá nařízení. Vláda schválila návrh Ministerstva

průmyslu a obchodu na podporu podnikatelů, kteří kvůli uzavření školy nebo jiného zařízení nemohou plnohodnotně podnikat a pečují o dítě do 10 let či hendikepovaného blízkého.

Podpora je určená lidem, kteří nemohou v kontextu s péčí o dítě do 10 let nebo hendikepovaného člověka vykonávat samostatnou výdělečnou činnost hlavní. Při splnění stanovených podmínek mohou dostat pomoc ve výši 400 Kč za kalendářní den. O „ošetřovné“ se bude žádat prostřednictvím inteligentního on-line formuláře, který bude dostupný, stejně jako všechny detailní informace, na webu MPO.

„Nárok na podporu nemají ti, kteří pobírají invalidní nebo starobní důchod, mají jiné zaměstnání, pobírají rodičovský příspěvek nebo peněžitou pomoc v mateřství. Apelujeme na všechny podnikatele, aby své žádosti posílali pouze elektronicky, dostanou tak mnohem dříve své peníze,“ říká ředitel odboru podnikatelského prostředí a obchodního podnikání Ministerstva průmyslu a obchodu Pavel Vinkler.

Program je koncipován jako rámcový a bude vyhlášen prostřednictvím výzev. Z rozpočtu Ministerstva průmyslu a obchodu je na něj v první etapě vyčleněno 200 milionů Kč.

KOMPENZAČNÍ BONUS PRO PODNIKATELE

Přímá podpora formou vyplacení kompenzačního bonusu pro poškozené OSVČ, společníky malých s. r. o. a lidi pracující na DPČ a DPP navazuje na úspěšný program z jarních měsíců. Žadatel bude moci jednoduše požádat na místně příslušný finanční úřad, třeba e-mailem s oskenovanou žádostí a vlastnoručně podepsaným čestným prohlášením. Nyní je ale třeba vyčkat na výsledek legislativního procesu a konečnou podobu zákona o kompenzačním bonusu. Následně bude na webových stránkách www.financnisprava.cz uveřejněn formulář žádosti.

Nárok na kompenzační bonus ve výši 500 Kč denně bude náležet podnikatelům s převažující činností podnikání v přímo omezených oblastech ekonomiky za každý den omezení, a to zatím nejvýše za 31 dní bonusového období od 5. října do 4. listopadu 2020. Tato činnost musí být současně za poslední čtyři měsíce dominantním zdrojem obživy. Vedle přímo zasažených podnikatelů budou moci o bonus požádat i podnikatelé, kteří jsou na přímo zavřené obory nejméně z 80 % navázáni, a to buďto dlouhodobým dodavatelsko-odběratelským vztahem, anebo je jejich činnost nerozlučně spjata s uzavřenou provozovnou. ☺

Mobilní Rozhlas Tisnov

Důležité NOVINY včas do každé rodiny!

tisnov.mobilnirozhlas.cz

DRUHÝ ROK ZASTUPITELEM

Jan Křehlík, zastupitel města za Stranu zelených

Vážené čtenářky a čtenáři, vstoupili jsme do třetího roku volebního období zastupitelstev obcí. V čísle 11/2019 tohoto magazínu jste si mohli přečíst můj článek „První rok zastupitelem“, stále je dostupný na webu Tišnovských novin. Od té doby se událo mnohé, naše životy velmi ovlivňuje virus COVID-19. Doufám, že se vám podaří nákaze vyhnout a z laboratoří budete dostávat výsledek „SARS-Cov-2 RNA: negativní“. Průběh epidemie důrazně připomněl, jak je pro nás všechny důležité zabývat se politikou minimálně do té míry, abychom měli výkonnou i zákonodárnou moc schopnou dobře nám sloužit nejen v dobách prosperity a růstu, ale i v dobách složitých a těžkých. A také transparentní a opravdu otevřenou, aby se například nemohlo opakovat, že informace o počtu nakažených v jednotlivých obcích nejprve obce nedostanou, pak ano, ale jen pro interní účely krizového řízení, a nakonec je mapa s těmito údaji volně přístupná na internetu.

To platí i pro místní samosprávu, vaše zastupitele. Pokusím se proto vyvážit informování v tomto magazínu, nahlédnout na tišnovskou komunální politiku z pohledu opozičního zastupitele a informovat vás o záležitostech, nad kterými se vedla polemika.

Na prosincovém jednání zastupitelstva v roce 2019 byl projednán velmi sporný úkol realizace kontroly u příjemce dotace – Sportovní klub Tenis Tišnov, z. s., na projekt „Přestavba travnaté plochy na dva nové tenisové kurty“. Poněkud bizarní rozpravu k tomu můžete zhlédnout ze záznamu jednání zastupitelstva č. 7/2020 ze dne 16. 12. 2020 v čase od 3.15, odkaz je na webu města. Kontrolní skupina výboru čerpání dotace zkontrolovala, její členové si za dobrou práci v šibeničím termínu zaslouží velké uznání a poděkování. Zápis o výsledku kontroly a vyjádření SK Tenis Tišnov jsou dostupné na stránkách města v části www.tisnov.cz/urad/organizacni-struktura/zastupitelstvo-mesta/vybory/kontrolni-vybor, příloha zápisu z 11. 2. 2020. Kontrolní skupina doporučuje zejména zajistit právní výklad, zda lze čerpat dotaci na uhrazení půjček příjemce dotace, a pokud ano, doplnit toto zjištění do zásad čerpání dotací a smluv. Doporučuje také rozšířit projednávání žádostí dotací v komisích a výboru finančním. Některé důležité skutečnosti byly mimo kompetenci kontrolní skupiny, v závěru šetření o tom informuje zastupitelstvo a bylo by vhodné je zjistit.

Zajímavé také je, že pan starosta Bc. Jiří Dospíšil přišel bez pozvání kontrolního výboru na jeho jednání, což jsem považoval a nadále považuji za nevhodné. Pan Jiří Blaha letos v dubnu v otázkách a odpovědích požádal o zveřejnění celého stanoviska dozorového orgánu k této věci na webu města, v odpovědi byl pouze výklad pana starosty a první odstavec stanoviska, bylo by vhodné ho zveřejnit celé. Obsahuje totiž mimo jiné názor, že je vhodnější, aby samotný výbor vždy zvážil, zda účast starosty je či není namístě.

V únoru zastupitelstvo bralo na vědomí „Zprávu o činnosti

Městského úřadu Tišnov za rok 2019“. Na str. 83 je uvedeno, že k úspěchům patří zajištění provozu kluziště. Všechno je relativní, asi lze považovat za úspěch zkušební provoz tři roky nezkolaudované stavby. Zastupitelstvu byl předložen výsledek architektonicko-urbanistické soutěže „Revitalizace náměstí Míru v Tišnově“. Přípravy soutěžního zadání a příslušné části zasedání poroty jsem se aktivně účastnil. Upozornil jsem mimo jiné na připravovaný strategický plán města a v něm obsaženou šestou vizi „zlepšit adaptaci města na klimatickou změnu“, do zadání to bylo doplněno. Velmi mě oslovila projednávaná občanská výzva neformálního sdružení Na to přijdem k vyhlášení stavu klimatické nouze. Přináší mnoho podnětů k vážnému zamyšlení, k požadavku na adaptaci na klimatickou změnu připojuje požadavek na snížení podílu města na ní, zejména na omezení produkce skleníkových plynů.

O dalších jednáních zastupitelstva budu informovat v příštích číslech tohoto magazínu.

Důležité je vědět, jaké podmínky opoziční zastupitel a jeho spolupracovníci pro svoji práci mají, nebo tedy spíše nemají.

Budu citovat ze svého stanoviska k překvapivému a radou neodůvodněnému odvolání paní Ing. Hany Ondruškové z funkce předsedkyně komise životního prostředí „Změny, o kterých vám nikdo neřekl“, které najdete na webu Zelení ZO Tišnov: „Mám zájem o zapojení do správy obecních záležitostí. Byl jsem členem výboru pro strategické plánování, po jeho zrušení jsem požádal o kooptování do komise pro rozvoj města. K tomu nedošlo, byla vzápětí také zrušena. Nabídl jsem radě města svoji práci pro Tišnov v komisi životního prostředí a zkušenost s vedením komise, opět bez výsledku.“ Rada města a v případě výboru zastupitelstvo tím značně omezují zákonem o obcích nabízenou formu rozvíjení komunální demokracie. Důležité zobecnění je, že příště se to může stát i vám. Práce opozičního zastupitele pro město není jednoduchá a zabere mnoho času, je však nesmírně zajímavá, a proto doufám, že si ji mí kolegové koaliční zastupitelé budou moci v budoucnu vyzkoušet.

Sledování záznamu jednání zastupitelstva může být zdlouhavé, proto jsem uvedl i čas. Získáte tak potřebné informace k posouzení jednání vašich zástupců a nemusíte se spoléhat na to, co vám kdo zprostředkuje. Tišnovské noviny jistě čte mnohem víc čtenářů, než je zhlédnutí těchto záznamů, přestože jejich sledovanost v tomto volebním období výrazně vzrostla.

Přeji vám i všem vašim blízkým pevné zdraví.

PROBLÉMY S COVIDEM A ÚŘEDNÍM JEDNÁNÍM

Jiří Blaha

Vážení spoluobčané, doba je zlá. Všichni bychom se měli vyvarovat zbytečným kontaktům a tím bezprostřednímu ohrožení života svého a ostatních občanů Tišnova z důvodů možné nákazy koronavirem.

Městský úřad Tišnov, Odbor dopravy a živnostenský úřad, obeslal některé občany sousedící s pilou dne 21. října doporučeným dopisem, oznamujícím zahájení spojeného řízení o výstavbě „Rezidence pod Klucaninou – objekty pozemní komunikace k.ú. Tišnov“.

Ponechme stranou, jak je možné budovat komunikace a parkovací místa, když neznáme počet obyvatel a známe rozsudek Nejvyššího správního soudu o chybně stanovených regulativech pro plochu pily. S tímto rozsudkem bohužel nepočítá studie schválená územním odborem pro tuto plochu.

Chtěl bych ale v této souvislosti upozornit na skutečnosti související s bez-

prostředním koronavirovým nebezpečím. Prohlídka spisové dokumentace včetně pořízení kopií může podle mého odhadu trvat i dvě hodiny. Jedněmi z dotčených sousedů, kteří mají jako účastníci řízení právo nahlédnout na úřadu do podkladů rozhodnutí, je i mladá rodina s osmiměsíčním miminkem. Ti určitě nebudou mít zájem vystavovat svého potomka možnému riziku nákazy. Dalšími dotčenými je početná skupina nejohroženějších seniorů ve věku kolem 70 roků. Ti mají také určitě strach z nákazy. Je proto toto stavební řízení vedeno férově vůči dotčeným občanům?

Paní tajemnice omezila od 22. října návštěvy úřadu na nezbytné případy a požaduje upřednostňovat písemný, elektronický či telefonický kontakt před osobním ve všech případech, kdy je to možné. V případě úřadem vedených řízení, jejichž účastníci mají právo seznámení

se s obsahem spisu, se jeví nejhodnějším řešením poskytnutí dotčeným veškeré dokumentace v elektronické podobě na elektronický nosič, a zákon to umožňuje. Ve středečním telefonátu s dotyčnou referentkou mi ale tato paní tvrdila, že z důvodů ochrany autorských práv mi neumožní při nahlédnutí do podkladů pořizovat fotografie dokumentace (výkresů) pro prostudování jejich správnosti v klidu domova.

Ještě větší problém představuje vyhlášení řízení ze dne 23. 10. 2020 „Revitalizace sídliště Pod Květnicí“. Toto řízení má podle odhadu z počtu dotčených asi 20 bytových domů nejméně 200 oprávněných účastníků. Jak asi bude úřad řešit případné nahlížení do dokumentace v době koronaviru, při velmi zkrácené úřední době a počtu úředních dnů, ovšem s platnými termíny podle správního řádu?

BOUŘE VE SKLENICI VODY

Iva Dvořáčková, tajemnice Městského úřadu Tišnov

Vážení pane Blaho, vážím si toho, kolik času věnujete studování materiálů pocházejících z tišnovského městského úřadu. Bohužel se stává, že Vaše povědomí nekomunikuje s legislativními procesy a že Vaše představy bývají laicky zkrácené.

Souhlasím s Vámi, že je třeba se vyvarovat zbytečným kontaktům. V nastalé situaci musí i Městský úřad Tišnov na straně jedné bezezbytku splnit opatření nařízená vládou ČR v souvislosti s výskytem koronaviru, na straně druhé musí dodržovat zákonná ustanovení, která se na správní řízení vždy vztahují. K výše uvedenému je nutno ještě dodat, že ani krizový zákon ani správní řád neobsahují ustanovení, z něhož by jakkoliv vyplývalo, že vyhlášením nouzového stavu se přerušují již běžící správní řízení, či že není možné zahájit a vést nová správní řízení. Správní řád pro případ vyhlášeného nouzového stavu neobsahuje ani žádná ustanovení, z nichž by vyplývalo, že se prodlužují lhůty tímto zákonem stanovené.

Ke stavebnímu záměru – „Rezidence pod Klucaninou – objekty pozemní komunikace k.ú. Tišnov“: Tento stavební záměr řeší návrh zpevněných ploch včetně související dopravní a technické infrastruktury. Nahlížet do spisu mohou účastníci řízení v úředních hodinách nebo po předchozí telefonické dohodě s příslušným referentem. K tomuto záměru je přizpůsobena i lhůta pro účastníky řízení k podání námitek, a to až do 31. 12. 2020! (pozn. nahlížení do spisu využívá max. 1 % účastníků řízení)

Ke stavebnímu záměru – „Revitalizace sídliště Pod Květnicí“: Stavební záměr řeší část z celkové Studie Revitalizace sídliště Pod Květnicí, a to pouze 1. etapu. K projektu vyšel na str. 7 v čísle 11 TN článek, kde jsou o něm uvedeny základní informace. Jelikož se jedná o projekt města, je zveřejněn na webu www.promeny-tisnova.cz. V návrhové části, v příloze 05 je vyznačen rozsah 1. etapy a v pří-

loze 06 je graficky zobrazena 1. etapa podrobněji, včetně legendy. Projektová dokumentace 1. etapy je rozpracováním předmětné části studie do větší podrobnosti, s rozsahem úprav se lze rovněž seznámit i prostřednictvím zveřejněné studie. Účastníci řízení mohou podávat své námítky ve lhůtě až do 30. 11. 2020!

Městský úřad Tišnov se vždy snaží vycházet občanům vstříc a bere v potaz současnou situaci. I proto byla v daných řízeních přizpůsobena lhůta pro případné podání námitek a byl dán dostatečný prostor pro výkon práva na nahlížení do spisu a pořizování si kopií, s důrazem na bezpečnost a ochranu samotných občanů, zejména těch nejzranitelnějších, ale i zaměstnanců samotných.

Závěrem mi dovoluji konstatovat, že daný kritický článek nebyl zapotřebí, městský úřad nepochybil a Vaše obavy nejsou namístě.

MĚLY BÝT LETOS UDĚLENY CENY MĚSTA TIŠNOVA?

Václav Seyfert, Jiří Dospíšil

Koronavirus již znemožnil nejen v našem městě pořádání velkého množství kulturních a společenských počinů. V den státního svátku 28. října se v minulých letech vždy formou slavnostního aktu udělovala případná čestná občanství a Ceny města Tišnova. Letos se bohužel i tento ceremoniál zařadil do stále rostoucího seznamu zrušených akcí. Bylo však nutné postupovat takto striktně?

Vyměnil jsem si před časem formou e-mailové korespondence názory na možné řešení situace se starostou města, a protože se jedná o polemiku, která splňuje pravidla naší vloni založené občasně rubriky „Ano, či ne...“, zveřejňujeme pod její hlavičkou a se souhlasem pana starosty Dospíšila plné znění obou odlišných stanovisek. Otázka tedy zní: **Měly být letos uděleny Ceny města Tišnova?**

👍 – ANO, VÁCLAV SEYFERT

Vážení pánové radní, jedním z výstupů Vašeho jednání ze dne 19. 8. 2020 je podle informace na městském webu skutečnost, že „*rada souhlasila s ohledem na možný nepříznivý vývoj v souvislosti s koronavirovou nákazou a také s ohledem na aktuální úsporná finanční opatření neuspořádat letos na podzim akce: Čestná občanství a Ceny města Tišnova...*“ Dovolte mi k této věci vyjádřit svůj názor.

Jsem přesvědčen, že v případě výše uvedených ocenění není vůbec prioritou onen ceremoniál, na kterém jsou ceny předávány, ale především samotný fakt jejich udělení, přičemž jde u každé z osobností o uznání významu její celoživotní práce. Skutečně není nutné z mnoha důvodů, které uvádíte, aby se akt předávání konal stejným způsobem jako v minulosti, také určitě není třeba (dokonce si myslím, že to není ani žádoucí), aby byl každoročně jmenován nový čestný občan. Ceny města Tišnova jsou ale podle dosavadních zvyklostí velmi často vázány na životní jubilea oceněných. V roce 2015 se to týkalo všech tří jmenovaných (Zdeněk Pololáník, Josef Ondroušek a Ladislav Havlík), stejně tak i v roce 2016 (Marie Ochrymčuková, František Fárník a Sonny Halas), v roce 2017 Vlastimila Havlíka, v roce 2018 Radomíra Bárty a Ireny Ochrymčukové, o rok později Norberta Pokorného i Petra Fruhwirta (možná i paní Vallové, datum jejího narození neznám). Za posledních pět let tedy téměř všech laureátů!

Vynechání letošního roku by nebylo dobrým krokem. Poškodilo by celou řadu významných Tišnováků, kteří měli právě letos své životní výročí a příště už se na ně nemusí dostat. Navíc nepůsobí dobře, alespoň tedy na mne, když jsou občané vyzváni, aby podávali svoje návrhy, a pak se jim vzkáže, že se nic udělovat nebude. Jmenování držitelů Cen města Tišnova za rok 2020 by rozhodně mělo být provedeno s tím, že ceny budou předány buď každému z nich individuálně (ať už na radnici, nebo návštěvou v jejich bydlišti), případně je „slavnostně“ obdrží na ceremoniálu až za rok společně s nově oceněnými. Možná namítnete, že tedy

klidně mohou být ti „letošní“ jmenováni až v roce 2021, ale to by podle mého názoru už nepůsobilo dobrým dojmem. Za rok se zapomene, kdo byl letos jubilantem – a taky by zřejmě muselo být jmenováno pět až šest osob, což je příliš mnoho. Dovoluji si Vás proto požádat, abyste pokud možno zvážili tento můj návrh, a pokud o věci budete jednat na nejbližším zastupitelstvu, abyste tuto variantu vzali v potaz. (odesláno 15. 9. 2020)

👎 – NE, JIŘÍ DOSPÍŠIL

Vážení pane Seyferte, děkuji za Váš názor. S kolegy radními jsme o něm na zasedání rady města 16. září diskutovali. Přinutil nás se nad otázkou pořádání či nepořádání letošního „ocenění“ ještě jednou a důkladně zamyslet.

Co se týče čestného občanství, jsme toho názoru, že by se s jeho udělováním mělo „nakládat obezřetně“ – tj. letos určitě neudělovat. Z diskuze dále vyplynulo, že by jistě bylo možné ocenit některé z navržených osobností a nějakou formou jim ocenění doručit. Na druhou stranu i samotný akt předání, jenž má slavnostní formu a jehož se kromě oceněných účastní také významné osobnosti, vedení města a zejména jsou k němu pozváni také rodinní příslušníci oceněných, je aspektem nikoliv nepodstatným. Domníváme se proto, že by nebylo vhodné s ohledem na aktuální situaci „ošidit“ případné letošní držitele cen města. Rozhodli jsme se tedy setrvat na názoru zrušení letošního aktu ocenění.

Dovolte mi rovněž vyjádřit poděkování za Vaši každoroční aktivitu ve věci podání návrhů na ocenění. Velmi si toho vážím, Vaše návrhy jsou mimořádně kvalitně zpracovány. Věřím, že na letošní navržené nezapomeneme a v příštím roce některé z nich oceníme. (odesláno 21. 9. 2020)

Cena města Tišnova.

Foto: archiv města

Zahřejte se s MaxiVita Horkým nápojem

Lidský organismus je během chladných dnů méně odolný a potřebuje trochu hýčkat. Dopřejte mu, co potřebuje a co vám navíc zachutná - MaxiVita Horké nápoje s obsahem vitamínu C, zinku a rostlinných extraktů. Vyrábíme je pro vás přímo v tišnovském závodě VITARu.

Pokud si nedovedete představit podzimní a zimní nečas bez teplého nápoje, který krásně zahřeje, pak přemýšlejte i o tom, co dalšího vám může přinést. Vedle skvělé chuti jsou to zdraví prospěšné látky, které pocházejí například z bylinek nebo ovoce. My doporučujeme MaxiVita Horké nápoje obsahující rostlinné extrakty, vitamíny i minerální látky.

Někdo to rád horké

Oblíbené Horké nápoje patří do rostlinné řady MaxiVita Herbal. Zahřejí a dodají

tělu vitamín C a zinek - látky, které podporují imunitu a chrání organismus před oxidačním stresem, tedy škodlivým působením volných radikálů. Každý ze tří druhů pak obsahuje také specifické rostlinné extrakty, které dokážou pomoci:

MaxiVita Horký nápoj Echinacea

Extrakty z echinacey a aceroly mají **příznivý vliv na horní cesty dýchací.**

MaxiVita Horký nápoj Zázvor

Extrakty ze zázvoru a rakytníku jsou v tradiční medicíně často používány jako **přírodní podpůrný prostředek ke zvýšení odolnosti organismu.**

MaxiVita Horký nápoj Brusinka

Brusinky mají **příznivý vliv na močové cesty**, mohou pozitivně přispět ke zvýšení odolnosti proti virům a bakteriím.

MaxiVita Horké nápoje koupíte v podnikové prodejně na vrátnici tišnovského výrobního závodu VITARu, nebo si je můžete objednat na našem e-shopu www.nasevitaminy.cz s osobním zvýhodnutím.

 VITAR, s. r. o. Výrobní závod Tišnov

Přidejte se k nám!

Nabízíme stabilní zaměstnání

- ✦ **operátor/ka výroby**
(do třísměnného a nepřetržitého provozu),
nástupní mzda 20 000–25 000 Kč
- ✦ **mechanik, elektromechanik**
nástupní mzda 27 000–35 000 Kč
- ✦ **aktuálně nabízíme i možnost**
krátkodobé spolupráce - brigády

Proč pracovat ve VITARu:

- ✦ výrazně jsme navýšili nástupní mzdu
- ✦ další nárůst mzdy po zaučení zaručen
- ✦ čtvrtletní docházkový bonus ve výši 6 000 Kč
- ✦ finanční i nefinanční benefity
- ✦ po jednom roce smlouva na dobu neurčitou

Pracujte v blízkosti vašeho bydliště, neztrácejte čas dojížděním.

Staňte se součástí našeho týmu

www.vitar.cz/kariera | tel: 577 644 709 | e-mail: krhanikova.hana@vitar.cz

MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO SLAVÍ 40. NAROZENINY

Renata Pleskačová

Mateřská škola Sluníčko slaví v těchto dnech 40. narozeniny. Od svého počátku se stala nedílnou součástí předškolního vzdělávání v Tišnově. Letos v srpnu jsem byla jmenována ředitelkou školy a je mi velkou ctí navázat na práci bývalých paní ředitelky, jejichž práce si nesmírně vážím. Každá z nich ve své době vedla mateřskou školu skvěle, každá zdolávala přicházející úkoly, překážky a situace dané doby s tím nejlepším svědomím, s lidským přístupem, s výbornou odborností, s láskou k dětem a s porozuměním k jejich potřebám. Vždy za plné podpory pedagogických i provozních zaměstnanců, rodičů a zřizovatele.

Kdo jiný by měl proto na uplynulé roky zavzpomínat než bývalé paní ředitelky. Dovolila jsem si je oslovit, aby se s námi podělily o svoje vzpomínky.

Dita Fryčková – ředitelka v letech 1980–1992

Pokud mám napsat pár vět o mateřské škole Sluníčko, kde jsem pracovala jako ředitelka, musím se vrátit v minulosti do roku 1978, kdy začala stavba budovy školy v akci „Z“. Pro mladší ročníky vysvětlím, že se jednalo o stavbu, která probíhala svépomocí občanů města Tišnova. Budova byla dokončena za dva roky. Provoz byl zahájen 8. 12. 1980 pro 130 dětí ve čtyřech třídách, které dostaly názvy myšky, žabky, ježci a zajičci. Už v měsíci listopadu nastoupilo do školy osm učitelek a sedm provozních zaměstnanců, kteří prováděli nezbytné přípravné práce k otevření školy.

V několika následujících letech po zahájení provozu se kolektiv učitelek s velkým úsilím věnoval vyzdobě všech prostor, pořizování hraček a výrobě didaktických pomůcek, kterých v té době byl nedostatek. Takové podmínky pro práci si dnes už nedokážeme představit. Přesto všichni pracovali s nadšením, aby dětem vytvořili vhodné podmínky ke hře i učení, aby se jim ve škole líbilo a chodily do ní rády. Vedení školy jsem opustila po dvanácti letech a věřím, že se mi podařilo školu přivést k životu a položit základ pro její další fungování.

Jitka Zemanová, ředitelka v letech 1992–2012

Před čtyřiceti lety jsem nastoupila jako učitelka do MŠ Na Rybníčku, kde jsem prožila pod vedením paní ředitelky Dity Fryčkové léta praxe. V porevoluční době, kdy jsem se pak stala ředitelkou školy, nastaly změny i v předškolním školství. Celkové uvolnění přineslo plno nových změn a možností. Naše škola tak velmi brzy vstoupila do právní subjektivity a začali jsme samostatně hospodařit. Příspěvkové organizaci jsme dali nový název MŠ Sluníčko. Bylo to pro nás období velkého pracovního nasazení. Kolektiv všech pracovníků byl stabilizovaný, nadšený a zapálený do nově pojaté práce. Velkou změnou byl obrat v práci učitelek. Centrální řízení a úkoly plněné dle daných osnov práce v MŠ byly zrušené a každá škola si začala volit vlastní cestu a vytvářet Školní vzdělávací program.

Vybudovali jsme 5. třídu, a tak již k tradičním názvům tříd z r. 1980 přibyla třída medvídků. Postupně jsme měnili vzdělávací postupy, přístup k dětem, měnilo se i prostředí školy a zahrady, škola se postupně modernizovala.

Samostatné hospodaření s příspěvkem města, rodičů i Školního úřadu se osvědčilo. Po devíti letech, kdy všechny školy dostaly povinnost samostatně hospodařit, k nám byla připoje-

Ředitelky MŠ Sluníčko, zleva: Renata Pleskačová, Jana Konečná, Dita Fryčková, Jitka Zemanová.

na MŠ Horova, a tak jsme se stali osmitřídní školou. Postupně jsme práci na obou pracovištích sladili.

V roce 2005 jsme se se Školním vzdělávacím programem přihlásili do Státního zdravotního ústavu v Praze a získali jsme schválení pro zařazení školy do sítě Mateřských škol podporujících zdraví. Změna dala naší práci řád, pravidla a také jistotu správného naplnění Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Děti stále v Tišnově a v okolních obcích přibývalo, a tak město rozhodlo o rozšíření školy v budově na ul. Horova. Po sedmi letech společné práce došlo k rozdělení na dvě samostatné školy.

Po dvaceti letech mého ředitelování jsem odešla do důchodu s vědomím, že jsem školu vedla spolu s celým kolektivem učitelek a nepedagogických pracovníků i rodičů a se zřizovateli správným směrem, že v ní děti prožily pěkné, radostné a šťastné období a že se naučily potřebné pro další život.

Ráda vzpomínám na kamarádský pracovní kolektiv, na mládí a hlavně na děti, na naše SLUNÍČKA.

Jana Konečná, ředitelka v letech 2012–2020

V MŠ Sluníčko pracuji nepřetržitě od roku 1980 jako učitelka, později jako zástupkyně ředitelky. Celá dlouhá léta jsem se podílela na všech změnách, kterými škola postupně procházela. V roce 2012 jsem na osm let převzala vedení Mateřské školy Sluníčko. V té době to už bylo pro občany Tišnova dobře fungující oblíbené „Sluníčko“. Mělo jen jeden nedostatek, a to přes třicet let starou budovu, na které byl velmi znát vliv času. Netěsnící okna, zatékání do střechy, popraskaná venkovní omítka, nerovná dlažba na školním dvorku a původní omšelý nábytek v celé budově. To se však velmi záhy změnilo. V roce 2013 došlo díky spolupráci se zřizovatelem k celkové revitalizaci budovy. Škola dostala nová okna, novou zateplenou střechu, a co se týče venkovního vzhledu to nejhezčí, novou zářivě barevnou fasádu. Aby bylo i na dálku poznat, že se škola jmenuje Sluníčko, nechali jsme na štít budovy namalovat velké barevné sluníčko, logo školy. K celkovému pěknému vzhledu přispělo i předláždění dvora zámkovou dlažbou a doplnění dalších herních prvků na školní zahradě. Škola se však změnila i uvnitř. Pátá třída dostala

Stará budova MŠ Sluníčko.

Současná budova MŠ Sluníčko.

velká okna a vnitřní prostory nový nábytek. Jednoduše řečeno, změny byly velké, zůstalo však jedno, to nejdůležitější. Škola zůstala tak jako dříve oblíbenou a vyhledávanou rodiči pro umístění svých dětí do předškolního zařízení. Velkou zásluhu na tom mají také dřívější pedagogičtí i provozní zaměstnanci, díky nimž získala škola svoje dobré jméno. Všem zaměstnancům patří velké poděkování.

Věřím, že se budou dřívější absolventi i zaměstnanci do školy vracet (tak je tomu dosud) a rádi vzpomínat, jako vzpomínám já.

Mgr. Renata Pleskačová, současná ředitelka

Jsem na začátku své cesty a je mi velkou ctí navázat na práci dosavadních p. ředitelů.

Věřím, že se mi podaří zvládnout nelehké úkoly a výzvy, které jsou spojeny s vedením školy i se současnou situací v celé společnosti, kdy řešíme vzdělávání a provoz v období pandemie. Mým cílem je, aby mateřská škola nadále poskytovala vysokou úroveň předškolního vzdělávání, aby byla místem, kde jsou re-

spektovány a rozvíjeny individuální potřeby a zájmy dětí, rodičů i zaměstnanců, aby byla místem, kde je slyšet smích dětí, rozvíjí se jejich tvořivost, fantazie, samostatnost, zodpovědnost, tolerance a komunikace, kde se získávají nové poznatky a vědomosti a kde si osvojují nové dovednosti.

A co na závěr popřát naší mateřské škole?

Ať je zdravou školou plnou zdravých, samostatných a spokojených dětí, které úspěšně zvládnou vstup do základní školy i do běžného života.

Ať je školou, kde jsou spokojení a spolupracující rodiče.

Ať je školou, kde jsou spokojení a spolupracující zaměstnanci.

Ať je školou, na kterou rádi vzpomínají děti, rodiče i zaměstnanci, ať se do ní všichni rádi vrací.

Ať je nadále školou s velmi vysokou úrovní ve všech oblastech, ať vzkvétá, rozvíjí se a září jako Sluníčko další roky.

Foto: archiv MŠ Sluníčko

AKADEMICKÝ SABATIKL NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Milan Růžička

Základní škola ZaHRada je od srpna bez ředitele. Přesněji řečeno má zastupující ředitelku a ředitel čerpá roční studijní volno, tak zvaný sabatikl. Jedná se o něco, o čem jsme zatím byli zvyklí slyšet „jen“ v severských bajkách z Finska, Švédska a dalších vzdálených zemí v oblasti vzdělávání.

K čemu ale takové volno je? A je to vůbec volno? Tak za prvé vzdělávání patří k oblastem, kde nejvíce hrozí vyhoření nebo přinejmenším zabřednutí do nějakého stereotypu a ztráta schopnosti vidět měnící se svět kolem. Není to o volnu, toho je ve školství dost, je to o otevírání očí a hlavy novým věcem, což moderní vzdělávání potřebuje.

To je i odpověď na druhou otázku, jestli je sabatikl volnem. Není. V případě ZaHRady si ředitel stanovil vzdělávací cíle, které má za ten rok „volna“ splnit. Rozhodl se absolvovat vzdělávací kurz v Montessori pedagogice v rozsahu 400 hodin a roční stáž na jiné Montessori škole. Konkrétně v roli asistenta pedagoga v Mezinárodní Montessori škole Perlička v Brně. Nakonec je i trochu k dispozici ve škole pro různé konzultace, sdílení zkušeností i drobné úkoly.

Pokud bych měl tuto zkušenost hodnotit osobně jako ředitel na sabatiklu, tak bych ji určitě doporučil. Myslím, že nepřítomnost ředitele/ředitelky může velmi prospět každé škole. Prověří nastavení procesů, zastupitelnost, umožní lidem chopit se plně svých kompetencí,

rozjede nové věci, které třeba jen čekaly, až pro ně bude místo.

I ředitel/ka se znovu nadechne. Pro mě je to šance se skutečně plně věnovat učení, o které jinak člověk v manažerské pozici zase tolik nezavádí. A zároveň je to jedinečná šance zažít jinou instituci tak říkajíc zezdola a učit se z toho. Koneckonců i Tomáš Baťa prý, když přijímal nového ředitele, tak ho nejdříve nechal zametat dvůr, aby viděl, jak se má k práci. V tomhle smyslu je pozice asistenta pedagoga ve třídě tím nejlepším místem pro každého ředitele!

Pokud by vás tento článek zaujal a chtěli jste se dozvědět víc, ozvěte se klidně osobně na milan.ruzicka@skolazahrada.cz nebo 608 179 039, více o škole ZaHRada na webu www.skolazahrada.cz.

MATEŘSKÁ ŠKOLA NA PALOUČKU SLAVÍ 55 LET

Edita Brnková, Renata Hančíková

V listopadu tohoto roku naše mateřská škola oslaví již 55. výročí své působnosti. Čas nezadržitelně letí a jen těžko lze uvěřit tomu, že uplynulo dalších pět let od naší jubilejní oslavy, kterou školka pro současné i bývalé zaměstnance, přátele školy i širší veřejnost uspořádala k jejím tehdejším padesátinám. Historii a začátky působení této nejstarší tišnovské mateřské školy, i její překotný rozvoj a přerod v samostatnou příspěvkovou organizaci současnosti, výstižně zachycuje

moderními spotřebiči, které zkvalitňují přípravu zdravých jídel a zefektivňují celkový chod provozu.

V následujícím roce 2016 byl celý areál MŠ nově oplocen a proběhla také výměna všech vstupních branek a příjezdové brány. Všechny jsou nově opatřeny bezpečnostní pojistkou. Mateřská škola byla také v pravém křídle budovy vybavena novými funkčními úložnými skříněmi k uskladnění pomůcek a výtvarných potřeb. Na celé budově byla vyměněna okna a dveře. Pro potřeby logopedické prevence u dětí byly také do všech tříd postupně pořízeny iPady s předinstalovanými edukačními programy, které dětem mohou napomáhat hravou formou procvičovat řeč a výslovnost. Využívány jsou však také jako zdroj metodických a obrazových materiálů pro tematickou přípravu pedagogů.

ale také podnětná a smysluplná. V jarním období koronavirové krize tak z iniciativy pedagogů nově v zahradě přibyla zahradní kuchyňka z palet, posezení pro děti, okrasné truhlíky a vrbové domečky.

Jsm rádi, že náš kolektiv zaměstnanců pracuje jako tým, který sdílí společné vize a podílí se rovnou měrou na zkvalitňování přístupu k dětem a cílené pedagogické práci.

V loňském roce nám také ČŠI, po své listopadové návštěvě, udělila příjemný vánoční dárek poté, co velice pozitivně ocenila posuny a pokroky, které zaznamenala sledováním chodu mateřské školy a naší práce.

Máme radost z toho, že se nám dlouhodobě daří upevňovat spolupráci s mnohými partnery v oblasti vzdělávání, jako jsou místní základní školy a školská zaří-

Plastika a vstup do mateřské školy.

Foto: archiv MŠ

Plastika a vstup do mateřské školy dnes. Foto: Vladimír Vecheta

náš článek z listopadu 2015 napsaný právě k výročí 50. let založení této instituce. Co nového a aktuálního však přineslo poslední pětiletí? Pro někoho krátká, pro jiného dlouhá doba, věřte, že v životě takové živé instituce, jakou mateřská škola beze sporu je, se událo mnohé. Je za čím se ohlížet a je co hodnotit. Pojďme si tedy spolu připomenout to nejdůležitější ze života školky.

Od roku 2015, prakticky po současnost, se průběžně proměňuje tvář stávající školní kuchyně a přilehlých skladů potravin. Podařilo se nám zrenovovat zastaralé a nevyhovující podlahy, vstupní dveře do kuchyně a vybavit ji novými

V průběhu let se také mění podoba zahrady mateřské školy, která je během celého roku dětmi hojně využívána. Z iniciativy Klubu rodičů Na paloučku byla v roce 2017 zajištěna koupě a montáž zahradního domečku na hračky, došlo také k vybudování čtyř vyvýšených záhonů sloužících dětem k drobným pěstitelským aktivitám, instalována byla další dvě pítka k dodržení pitného režimu dětí při pobytu venku. Průběžně probíhá výměna nevyhovujících herních prvků, které jsou nahrazovány dle možností prvky novými a bezpečnými. Protože s dětmi v zahradě trávíme mnoho času, záleží nám na tom, aby byla zahrada pro děti nejen přitažlivá,

zení, ale také s přátelskými lokálními institucemi a organizacemi, které se každoročně podílí na akcích a programech MŠ. Touto cestou chceme také poděkovat rodičům a přátelům školy. Bez jejich důvěry, spolupráce a zájmu o dění ve školce by to prostě nešlo.

Co dodat závěrem? Pět let se někomu může zdát jako krátká doba. V životě předškolního dítěte však představuje podstatné a důležité období. V době příchodu do mateřské školy malé dítě jen těžko opouští bezpečnou náruč rodičů. Po čtyřech letech odtud odchází jako samostatný předškolák plný očekávání a radosti z poznávání.

Nádvoří školky s herními prvky.

Foto: Vladimír Vecheta

Dětské hřiště v sousedství mateřské školy.

Foto: archiv MŠ

Pět let uteklo jako voda. Dovolím si říci, že se v naší mateřské škole za tu dobu podařilo mnohé vylepšit, dobudovat, zkrášlit a prošlapat. Kus cesty je už za námi, další neznámé výzvy však, jak už to bývá, leží před námi! Budeme si tedy

společně přát, ať změny, kterými školka prochází, slouží vždycky jen k dobrému, a hlavně a především dětem.

Přejeme jim, těm současným i budoucím a také jejich rodičům, aby se u nás cítili vždy dobře a rádi na „školková léta“

vzpomínali. My se budeme na oplátku dál snažit dělat to, co nás předškolní pedagogové naplňuje a baví – každodenně úřadit své zkušenosti z pedagogické práce v péči a laskavém přístupu k našim nejmenším.

LESNÍ MONTESSORI MATEŘSKÁ ŠKOLKA LEDŇÁČEK

Lucie Borková, Adéla Nešporová, Soňa Kappelová

Náš svět se mění každým dnem, mění se naše myšlení i naše hodnoty. V této době si více než kdy jindy uvědomujeme, jak je pro nás důležité

trávit čas v přírodě, být s ní v kontaktu a žít v souladu s jejími rytmy. Mění se i svět vzdělávání a čím dál více lidí touží po smysluplném rozvoji svých dětí, který bude podporovat jejich samostatnost, sebevědomí a rozvíjet jejich silné stránky. Naším záměrem je tyto myšlenky propojit v Lesní mateřské školce.

Lesní mateřská škola Ledňáček má zájem o vzdělávání v celoročním každodenním kontaktu s přírodou. Cílem pobytu v přírodě je naučit děti nejen znát barvy a počítání, ale také je vést k poznávání života i sebe sama. V Lesní mateřské škole budeme využívat Montessori metody a přístupu, který ve školce vytváří podnětné prostředí k tomu, aby děti samy od sebe chtěly poznávat okolní svět a učit se nové dovednosti. V Lesní mateřské škole chceme vycházet z následujících principů: laskavosti, vzájemného respektu, svobody a zodpovědnosti, respektování vývojových potřeb dítěte, podnětného a podporujícího prostředí. Soustředěnou práci budou moci děti proložit volným pohybem v přírodě, v okolí zázemí.

Zřizovatelem Lesní mateřské školky je Hnízdo – spolek pro komunitní vzdělávání, který je zároveň zřizovatelem Základní školy ZaHRAda, která úspěšně funguje v Tišnově již šestým rokem, a Základní školy CoLibri, která od září sídlí v Předklášteří. Obě základní školy jsou provázané s Lesním rodinným

klubem na Tišnovsku Kalužníček, se kterým bude naše Lesní mateřská školka také úzce spolupracovat. Tato zařízení tak vytvoří komplexní nabídku alternativního vzdělávání na Tišnovsku. Lesní mateřská škola Ledňáček zahájí svou činnost od září 2021 s jednou věkově sdruženou skupinou s kapacitou 16 dětí ve věku 3–7 let. V současné době hledáme pro naši LMS vhodné zázemí a také finanční podporu, která by umožnila naší školce snadnější začátky.

Lesní pedagogika v praxi.

Foto: archiv spolku Hnízdo

NA SÍTI I V SÍTI

Radka Novotná, Radovan Kolbaba

FORMATIVNÍ HODNOCENÍ V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY

Náš nový školní rok nezačal hned v úterý 1. 9. 2020, ale kvůli prodlužujícímu se termínu rekonstrukce odborných učeben, na kterou jsme dostali dotaci v červnu, se dětem škola otevřela až v pondělí 7. 9. 2020. V tu dobu bylo již možné začít výuku, i když nás probíhající práce stále trochu omezovaly. Přes prázdniny se bouralo, stavělo, natíralo, uklízelo... na konečný výsledek – zbrusu nové odborné učebny – si počkáme do začátku roku 2021, kdy ji v plné kráse otevřeme a zpřístupníme k plnému používání. Nadšení z otevřené školy a přítomnosti virtuálních žáků jsme si užívali do 14. 10., kdy se nám školy kvůli Covidu-19 opět uzavřely a my museli přejít na distanční výuku. Z MŠMT zaznělo doporučení, že bychom měli v hojně míře používat formativní hodnocení během distanční výuky, ale co konkrétně to znamená v praxi? My o tom už leccos víme, v projektu o zavádění formativního hodnocení do výuky se pohybujeme již 3. rokem a skoro všechny strategie formativního hodnocení se nám daří do běžné výuky zařazovat. Je to především určování si cílů hodin/výuky, reflexe, sebereflexe, využívání map učebního pokroku k určení, kde se žák v učebním procesu nachází, vzájemné učení a pomalu i předávání zodpovědnosti za vlastní učení žákovi. Přestože nejsme ve formativním hodnocení žádnými nováčky, stál před námi úkol adaptovat jej na nové podmínky distanční výuky. Nedílnou a velice důležitou součástí jakéhokoliv hodnocení je dle mého názoru efektivní zpětná vazba a komunikace. Tato doba je poměrně náročná a my všichni – učitelé, žáci i rodiče se učíme novým věcem, a právě proto je zpětná vazba (reflexe) všeho, co děláme, velice důležitá. Je nezbytné vědět, jak se žák nebo i rodič žáka cítí, kde se mu práce daří a v čem by naopak potřeboval pomoci. Bez těchto podnětů my jako učitelé nemůžeme vědět, jak si děti vedou, a při hodnocení jejich práce to vše musíme brát na zřetel. Dalšími velkými pomocníky jsou jasně zadaná kritéria k vypracování všech úkolů (jak má práce vypadat, až bude ho-

tová, kdy ji má žák odevzdat). Pokud si někdo není jistý, využívá on-line konzultačních hodin k upřesnění zadání, vysvětlení nepochopené látky nebo jen k popovídání si s paní učitelkou. Žák si zodpovídá i za svůj time management, protože u nás na škole fungují týdenní plány a žáci si tudíž sami volí čas, kdy práci vypracují. Týdenní plány jsme samozřejmě také museli upravit oproti dřívějšímu stavu – žák zde teď najde nejen obsah učiva, ale je tam definován i cíl, tedy jak pozná, že učivo nebo úkol splnil. Všechny týdenní plány jsou dostupné na našich webových stránkách. Jsme rádi za všechny podněty, které se k nám dostávají, protože jak jsem již psala, všichni se teď učíme pracovat v novém prostředí a není to vždy snadné, proto bych chtěla moc poděkovat všem svým kolegyním, kolegům i rodičům za práci, kterou teď odvádí. Všem přeji pevné zdraví a moc se těším, až se opět budeme potkávat na rušných chodbách naší školy i mimo ni.

JAK SE NELAPIT DO SÍTĚ

Ve středu 7. 10., těsně před uzavřením kin, navštívila stovka žáků šestých až devátých tříd deblínské základní školy brněnské kino Scala. Z důvodů hygienických opatření měli žáci i vyučující po celou cestu v autobuse i v kině na ústech roušky, do budovy byli vpuštěni jiným vchodem než návštěvníci z druhé školy a pro sebe měli celý balkon.

Na programu byla školní verze českého dokumentárního filmu V síti nazvaná V síti: Za školou spojená s následnou debatou s jedním z tvůrců. Nepříjemné téma filmu sice nevyvolávalo milé dojmy, ale žáci se lépe seznámili s nebezpečími, která jim v on-line prostředí hrozí. Po mnohých scénách, v nichž dospěle herečky zpodobňující dvanáctileté dívky odrážely dotěrné internetové predátory, věnovali tvůrci filmu prostor osvětě a herečky z plátna oslovovaly přímo děti a dospívající v publiku a radily jim, jak se v obdobných situacích zachovat, čeho se vyvarovat a jakým způsobem vést bezpečnou internetovou komunikaci.

Po promítání následovala diskuze s jednou z protagonistek filmu – herečkou Terezou Těžkou. Žáci a občas i někteří z učitelů na ni měli takovou spoustu dotazů, že debata trvala déle než hodinový film. Tereza Těžká ochotně odpovídala na všechny otázky, sdílela své zkušenosti, doplňovala děj filmu svými postřehy a přidávala další rady.

Téma filmu rezonovalo v žácích natolik, že v několika třídách ještě věnovali vyučovací hodinu dalšímu rozebírání svých zkušeností a zážitků z on-line komunikace. Společně i s pomocí pedagogů hledali vhodná řešení těchto i obdobných, často nelehkých situací.

Navzdory nelehkému tématu se většina žáků shodla na tom, že film zhlédli rádi a naučili se mnohé dovednosti, které jim jednou mohou přijít vhod. ☺

Naši prvňáčci a jejich patroni z deváté třídy.

Foto: Nina Kolegarová

FUNGOVÁNÍ UZAVŘENÉHO INSPIRA

Ivana Kroutilová

Nařízená vládní opatření proti šíření koronaviru zasáhla i naši organizaci, jakožto službu zbytnou. Omezení činnosti však přišlo již po dvou dnech od spuštění kroužků, a tak nezbylo nic jiného než začít s jinou formou výuky. Za zavřenými dveřmi Inspira se toho děje hodně. Učíme se točit a střihát výuková videa, mluvit před kamerou, setkávat se pomocí komunikačních kanálů a pracovat na dálku. Účastníkům zájmového vzdělávání nabízíme distanční setkávání pomocí Inspiro youtube kanálu, videokonferencí či livestreamu, protože sociální kontakt s kamarády ze stejného kroužku je neméně důležitý. Naši myšlenku sdílejí i externí lektori, a tak i díky nim si mohou děti ve svém pokoji zatančit zumbu, slepit model rakety, zahrát si šachy nebo si vyrobit keramického ptáčka. A pokud toto nedostačuje, je možné zavítat na naši webovou stránku Inspiro online, kde je

umístěna spousta materiálů a návodů činností, které zpestří doma trávený čas. Přes webový portál www.mitkamjit.cz nabízíme nově i doučování pro žáky základních škol.

Až vám počítač přeroste přes hlavu, běžte ven. V této době je pohyb venku nesmírně důležitý, naše naučné a šifrovací stezky dají vaši procházce po Tišnově jiný rozměr. Někteří z vás se už prošli v podzimním večeru po krásné světylkové cestě v parku u kostela. Tajuplná osvětlená stezka nabídla vašim dětem na svém konci setkání se zvířátky v životní velikosti. Copak asi nabídnou ostatní stezky? Nechte se překvapit.

Doba, ve které se nyní nacházíme, je plná výzev a zkoušek. Věříme, že si z ní odneseme plno nových a zajímavých podnětů a dovedností. Těšíme se, až se se všemi ve zrekonstruovaném Inspiru zase uvidíme, do té doby čerpejte elán

a inspiraci pro další osobnostní i profesní rozvoj, pomáhejte druhým a zůstávejte optimisty.

Světylková cesta v parku u kostela.

Foto: archiv Inspira

INZERCE

PORADENSKÉ CENTRUM TIŠNOV
HYPOTÉKY | INVESTICE | POJIŠTĚNÍ

Více než 60 obchodních partnerů

Amundi, CSKA, mBank, KB, X BANK, FIO, CREDIT, Equo bank, MOVENTUM, DIRECT, MetLife, Allianz, ERSTE, WSTAVENOT, COMSECT, CSOB, POLISPOLIS, JETAVACA, ATLANTIK, CREDIT BANK

NOVĚ OTEVŘENO

Poskytujeme poradenství a služby v oblastech:

- Hypotéky úvěry
- Zhodnocení volných prostředků
- Finanční zabezpečení dětí
- Pojištění osob
- Pojištění majetku a odpovědnosti

+ 420 775 112 480
Brněnská 11, Tišnov

Ing. Jaroslav Kaderka
 jaroslav.kaderka@prosperityfs.cz

PO dle tel. domluvy
 ÚT 9:00 - 11:30 12:30 - dle tel. domluvy
 ST 9:00 - 11:30 12:30 - 18:00
 ČT dle tel. domluvy
 PÁ 9:00 - 11:30 12:30 - dle tel. domluvy
 SO 9:00 - 11:30

doctor optic Moravia

Vánoční soutěž je opět tady!

KUPTÉ SI U NÁS BRÝLE A VYHRAJTE ŠEK NA 10.000 Kč

Rozdáme 540.000 Kč

Každá prodejna soutěží samostatně o svého výherce!

Vánoční šek na 10.000 Kč

Brněnská 185, TIŠNOV
 tel.: 774 732 713, email: tisnov@droptik.cz

DrOptikMoravia @dr.optik_moravia www.doctoroptik.cz

Vánoční soutěž od 1. 10. 2020 do 31. 12. 2020 v prodejnách Doctor Optic.
 Pravidla soutěže najdete na www.doctoroptik.cz

STUDÁNKOVÉ OHLÉDNUTÍ ZA KONČÍCÍM ROKEM

Radka Štěpanovská, Zuzana Kurdiovská

Blíží se konec roku 2020. Ohlížíme se zpátky a přemýšlíme, co pro Studánku znamenal. Vstupovali jsme do něj se sebevědomě. Zájem o pravidelné kroužky trvale naplňoval naše kapacity, zajímavé vzdělávací akce a akce pro veřejnost jsme měli zajištěné na celý rok, dobrovolníci z řad aktivních rodičů pokrývali provozní potřeby Studánky, spolupráce s institucemi na místní i regionální úrovni fungovala výborně, finanční krytí z více zdrojů do sebe zapadalo jako puzzle, pracovní kolektiv byl sladěný a ve formě. Po letech práce se zdálo, že všechno běží skoro samo.

Jarní vlna omezení nás zastihla těsně po jarní burze dětského oblečení. Naši návštěvníci, rodiny s malými dětmi, se náhle ocitli doma v izolaci. Cítili jsme, že je potřebné zůstat s nimi v kontaktu. Natáčeli jsme videa odpovídající aktivitám na kroužcích a komunikovali s nimi přes Facebook. Také předporodní aktivity a kontakt s paní psycholožkou jsme nabídli on-line. Prvotní nadšení a ohlas se postupně vytrácely. A my jsme si uvědomili, že toto není cesta, kterou by se měla Studánka vydat.

Následné uvolnění vládních opatření nám umožnilo organizovat aktivity alespoň ve venkovním prostředí. Ocenili jsme, jakým pokladem je studánková zahrada s jabloní uprostřed. Rychle jsme si zvykli na specifika vedení kroužků ve venkovním prostředí a nabídli rodinám pravidelný program. Také přednášky o výchově a aktivity ke dni matek a dni dětí jsme přesunuli pod jablň. Zájem o veškeré nabízené aktivity a touha rodičů po společných aktivitách nás utvrdily v přesvědčení, že Studánka je především místem k vzájemnému setkávání a sdílení.

V létě jsme nabídli rodičům příměstské tábory pro předškolní děti. Mnohým jsme tak pomohli překlenout období, kdy byly školky v létě uzavřené a rodiče si nemohli vzít na toto období dovolenou. Rodiče také ocenili, že jsme provoz v Dětské skupině Potůček a v zařízení péče o děti Jezírko na jaře omezili jen na nezbytně nutnou dobu.

Pro rodiny s malými dětmi připravujeme tašky s barevnými aktivitami.

Prostor pod jabloní dává přednáškám a studánkovým akcím nový rozměr.

Nový školní rok jsme přivítali oslavou studánkových narozenin v tišnovském Parku pod kostelem. Pohodová atmosféra, spokojení účastníci, divadlo a aktivity pro děti – to je to pravé studánkové. Podzim však opět přinesl omezení, která výrazným způsobem změnila i formu naší činnosti. Pro malé děti není on-line formát vhodný. Nechtěli jsme je lákat k mobilním zařízením. Proto jsme se rozhodli nabídnout rodičům sady aktivit vhodných pro malé děti, včetně všech pomůcek, aby společně mohli strávit příjemné chvíle. Ze zpětné vazby víme, že to byl krok správným směrem.

Stojíme na konci roku 2020. Považujeme za úspěch, že se nám podařilo uskutečnit téměř všechny plánované aktivity. Některé jinak a nově. Pro další chod Studánky je také důležité, že jsme zajistili její financování na nejbližší období. Kromě provozních nákladů se jedná především o náklady personální a my jsme rádi, že jsme udrželi všechny zaměstnance a studánkový tým zůstal stabilní. Je to dlouhodobě jedna z našich priorit, protože lidské zdroje a dobré vztahy jsou základem Studánky. Přivítali jsme ale i nové tváře. Po odchodu Marty Šaclové na mateřskou dovolenou se ve Studánce nově setkáte s Kateřinou Motejlovou. V Radě Studánky máme posilu v Kateřině Žalčíkové, která vystřídala Soňu Kappelovou. Soni děkujeme za její dlouholeté studánkové působení.

Končíme sebevědomě. Jsme rádi, že jste tu s námi a my pro vás. Uvědomili jsme si, v čem je Studánka nezastupitelná a kde je její pravá hodnota. Ústup od rutinních postupů byl očistný a posílil naši schopnost improvizovat. Naučili jsme se hodně nového a technologicky se posunuli. Zároveň jsme si ale potvrdili, že osobní kontakt je nenahraditelný. Proto chceme i nadále naplňovat naše poslání a tím je podpora rodiny a láskyplných, tolerantních vztahů v ní. V nadcházejícím období to bude potřeba více než kdy jindy a my se těšíme, až se zase budeme moci setkávat ve Studánce.

Foto: Kateřina Hromčíková

ŽIVOT S VUNÍ BENZÍNU A LAMINÁTU

S JANEM VLACHEM VÍCEMÉNĚ O TOM, ŽE NELZE ZAPŘÍT RODINNÉ KOŘENY

Václav Seyfert

Hned v počátcích ekonomicky divokých 90. let se mi doslova vryla pod kůži ne-lichotivá charakteristika většinového českého podnikatele. Zní asi takto: nadměrně sebevědomý rádoby světák, přesvědčený o vlastní důležitosti, místo empatie má kalkulačku a o jeho mravních kvalitách by se dalo s úspěchem pochybovat. Pokud to, vážený čtenáři, vidíš podobně, nad následujícími řádky na to rychle zapomeň. Jde sice o rozhovor s předním tišnovským podnikatelem, zakladatelem a většinou-ým vlastníkem společnosti Koral, jenže on se výše popsané představě vymyká tak viditelně, že je vlastně jejím naprostým opakem. Historické rodinné kořeny a peripetie vlastního života naučily **Jana Vlacha** především pokoře, lidskosti a poctivosti. Příběh jeho firmy i letité šéfování tišnovskému autoklubu dokazují, že i s takovými vlastnostmi lze v současném českém kapitalismu nejen přežít, nýbrž také uspět. A že je dokonce možné zachovat si při tom tvář a srdce.

Jan Vlach (vlevo) a jeho dlouholetý kamarád, motocyklový závodník František Vala při nedávné oslavě narozenin.

Foto: Jaroslav Brzobohatý

Nejprve o autoklubu

Jak došlo k tomu, že jste se stal členem autoklubu a jaké činnosti jste se v něm zpočátku věnoval?

Od malička jsem tíhl k motorismu. Točil jsem se kolem silničních závodů a hledali jsme zázemí, čímž jsem se dostal do zdejšího autoklubu. Někdy v roce 1970 jsme získali prostory u koupaliště, kde bývala panelárna pro stavbu sídliště pod Klučaninou. Město nám tu zapůjčilo umývárny, objekt jsme upravili, ale bylo to příliš malé.

Když jsme začali pořádat rallye, potřebovali jsme mít zázemí pro organizační štáb – zpočátku jsme využívali prostory na radnici, které nám byly na závody půjčovány, nebylo to však ideální řešení a snili jsme o tom mít něco svého. Ve funkci vedoucího sekretariátu Vládního výboru pro cestovní ruch tehdy působil Antonín Franke, vydal jsem se za ním a on řekl: „Dones projekt, já pomůžu se zajištěním peněz.“

Tak jednoduché to ale nakonec nebylo...

Autokluby byly součástí Svazarmu a v Tišnově existoval projekt z 50. let na výstavbu Domu Svazarmu. Byl ale velmi zastaralý a pro autoklub tam byla v podstatě jenom garáž. Navíc to mělo stát v prostoru zahrádek u Modety, kde to vůbec nemělo smysl. Naštěstí zástupci státních drah řekli: „Ne, tady vede kolem trati kabel a je tu ochranné pásmo.“ A díky tomu ten záměr padl.

Takže jste se vrátili k myšlence zřídit si zázemí u koupaliště na místě oné bývalé panelárny?

U koupaliště se měl budovat nový sportovní areál a my jsme apelovali na to, že k tomu by se autoklub hodil. Na jedné předvolební schůzi bylo řečeno, že projekt areálu, tvořený Favoritsportem Brno, je před dokončením. Vypravil jsem se tedy do této firmy s dotazem, zda by se do projektu nedal včlenit autoklub. Dozvěděl jsem se ale, že už před dvěma lety žádala projekční kancelář od města doplnit údaje a v Tišnově na to nikdo nereagoval – pojem „před dokončením“ tudíž vůbec neodpovídal realitě. Ve Stavoprojektu se to pak sice dotáhlo až do konce, ale nakonec stejně ze všeho sešlo.

Přece jen jste si tam ale později vybudovali reprezentativní vlastní objekt...

Otevíral se na jaře 1989 jako přízemní budova. My jsme už v té době věděli, že z Prahy přijdou peníze na rozšíření o vyšší patro, ale museli jsme absolvovat kolaudaci původní stavby. Na budově, která měla rovnou střechu, jsme měli shora položená jen prkna, zadělaná lepenkou.

Zástupce stavebního odboru chtěl bohužel zhlédnout i střechu a mne si vzal nahoru s sebou. Když to uviděl, jen hlesl: „Co to má znamenat?“ Řekl jsem na rovinu, jak to je, že máme z Prahy peníze na další patro a že tam chceme mít ubytovací zařízení. On jediný tedy věděl, jak se věci mají... A neprozradil nás. Takže takhle se to na konec podařilo.

Vratme se ale v čase – kdy a jak jste se stal předsedou klubu?

Předemnou byl předsedou Ing. Vladimír Šťastný, který v roce 1978 onemocněl. Já jsem ho zastupoval, jenže on už se do funkce nevrátil, takže dnes jsem v čele autoklubu plných 42 let. To je hrozně číslo!

Velké jméno tu měla Rallye Vysočina. Jak na tuhle slavnou kapitolu vzpomínáte a proč vlastně její tradice skončila?

Ta akce byla organizačně i logisticky velmi náročná, jezdilo se to i jako Mezinárodní mistrovství republiky, potřebovali jsme zhruba 500 pořadatelů. Závod měl svou prestiž, jezdil se v členitém terénu, jedné rychlostní zkoušce se říkalo „Monte Carlo“. Auta tu jezdila opravdu „fest“ – jednou jsem se při tréninku svezl s Václavem Pechem z Hajánek dolů, a když zařadil čtvrtý stupeň a já věděl, že bude muset zatáčet, bylo mi totálně úzko. A proč to skončilo? Rozpočet posledního ročníku se vyšplhal na 1,2 miliónu korun. Nebylo už možné to dále táhnout.

Vy jste svého času měli i úspěšnou motocyklovou stáj a zúčastňovali se domácího silničního šampionátu...

Byl jsem kamarád s Frantou Valou, který jezdil silniční závody. Cestoval jsem s ním a přidal se k nám Zdeněk Kuča. Spolu jsme Frantovi celou zimu chystali motoru. Později jsme sehnali Yamahu a Franta se tím posunul tak, že v kategorii do 350 ccm patřil k domácí špičce. Jezdil za nás taky Milan Horák z Kuřimi a později Pavel Vašíček – ten byl v roce 1980 třetí v mistrovství ČSSR dvěstěpadesátek. Jestliže na naše motoru se toho dalo sehnat málo, tak na Yamahu už vůbec nic.

Když jsme potřebovali náhradní díly, bylo nejspodnější je získat od zahraničních jezdců při brněnské Velké ceně. Špičkový závodník odjel trénink, dal pneumatiku pryč a my jsme pak s tou stejnou ještě absolvovali třeba pět celých závodů. Já jsem s sebou do Brna vozil balíky šampaňského a za to se daly sehnat svíčky i další podobné věci.

Cesta z Jamného k laminátům

Většinu starých Tišnováků je známo, že pocházíte z Jamného. Méně už ale znají Vaše curriculum vitae...

V Jamném měli mí prarodiče hospodu a obchod, ale to byla spíš služba lidem, rodinu ještě živily tři hektary pole. Tohle málo bohužel stačilo k tomu, že jsem se nedostal na žádnou pořádnou školu, protože jsem pocházel ze „špatné rodiny“. Měl jsem strýce u autobusů (ČSAD), chodil jsem k němu do garáže a zajímal se o motory. Strýc mi domluvil, že jsem se vyučil automechanikem, začal pracovat v Tišnově v ČSAD a nastoupil při tom večerně na průmyslovku. K jejímu dokončení jsem potřeboval rok odkladu nástupu na vojnu, ale ten mi nedali a narukoval jsem do zeleného. Dostal jsem povolávací rozkaz do Žatce na letiště a tam mi můj velitel zařídil, že jsem v druhém roce vojny mohl chodit třikrát týdně na civilní večerní průmyslovku do Chomutova.

Po návratu do civilu jste pokračoval v místní ČSAD?

Po vojně jsem se přihlásil na průmyslovku na Sokolskou a hodlal si tam večerně dodělat dva roky nástavby s maturitou. V ČSAD s tím ovšem dělali problémy, proto jsem v únoru 1966 přešel do Závodů S. K. Neumanna (ZSKN). Tehdy se začaly dělat maskovací sítě: síťovina se vyráběla v někdejší Řezáčově fabrice, zatímco zbytek vznikl ve Víru. V té době se rozvíjelo maskování raket či radarů a krycí „hadr“ nesměl ležet přímo na objektu. Muselo se to podpírat a tím vlastně kamuflovat, aby se kontura ukrytého objektu rozbila. A tak jsme vyráběli různé podpěry třeba v podobě stromů, čímž se ten tvar maskoval. Mnohdy nesměl být kvůli vodivosti použit kov a sháněl se podobně pevný materiál, který by nebyl vodivý. Z Německa se přivezlo torzo výrobní linky na sklolaminátové profily, ale neměli jsme k němu žádnou dokumentaci a já jsem byl jeden z těch, kteří měli za úkol to „rozpochybovat“.

Práce pro armádu trvala až do konce minulého režimu?

Ne, ale vyrábělo se hodně pro lyžaře či jiná odvětví, jako byla například energetika, takže jsem byl pořád u produkce laminátů, teď už v Tišnově. Koupili jsme vyřazený lis na výrobu linolea, který už ležel ve šrotu, a „učili“ jsme ho, aby dělal laminát. Byla to peripetie, ale nakonec se to podařilo a já jsem u toho vlastně byl úplně od začátku.

V jaké konstelaci dospěly Závody S. K. Neumanna k časům privatizace?

Ještě před nimi zakoupil tehdejší státní podnik celý pozemek u Svratky, kde sídlí dnešní Koral. Ležel ovšem pod úrovní silnice, takže bylo nutné tento „poloostrov“ navýšit. V té době sem z Krnova nastoupil nový, velice progresivní ředitel a začalo se intenzivně pracovat na přemístění všech provozů tehdejších ZKSN do tohoto nového prostoru. Pak ale přišel rok 1989 a k této realizaci už nedošlo.

JAK SE ZNÁRODŇOVAL HOSTINEC U VLACHŮ

Vzpomínám si dodnes, jak jsem byl fascinován zjištěním, že šestiletý Karel Kryl byl osobně u toho, když komunisté fyzicky rozbíjeli stroje v proslulé tiskárně patřící od roku 1909 jeho dědečkovi a poté otci. Nebylo nadále pochyb, odkud se vzala jeho pověstná nátura a nesmlouvavý pohled na okolní svět. Podobnou zkušenost má za sebou i Jan Vlach, snad jen s tím rozdílem, že mu bylo „už“ devět, když se v Jamném znárodňoval hostinec a obchod jeho rodiny: *V Tišnově se v 19. století pořádaly zemědělské trhy. Dědeček František Vlach pocházel z Malé Lhotky u Černé Hory, babička Marie Pánková z Rohozce a na trzích v Tišnově se seznámili. Tehdy se do Jamného nejezdilo přes Železně, ale po dnes obnovované „Růzcké“ cestě. A protože měla rodina babičky v Jamném přímo u cesty pozemek, řekli si, že by tam mohla stát zájezdní hospoda, neboť si zde koně odpočinou před následným stoupáním. Obě rodiny se pak podílely na stavbě; vedl ji tišnovský stavitel Jan Hykrda, který má mimo jiné v našem městě „na svědomí“ i Villu Japp (dnes Franke). Dědeček sem chodil z Malé Lhotky pěšky a večer zase zpátky. Silnice to tu přetrnula teprve později, proto jsem se jako kluk tolik divil, proč máme švestky na druhé straně vozovky.*

V 50. letech hospodu s obchodem dědečkovi sebrali komunisté, i když samozřejmě existují dokumenty, že jim vše předal dobrovolně. Já jsem jako devítiletý kluk byl u toho, když to jistý pán z Tišnova, nebudeme ho jmenovat, právě „znárodňoval“. Byla neděle, dědečkovi zbývalo asi rok do smrti, seděl v kuchyni u kamen na bedně a kvůli astmatu inhaloval z keramického podšálku. Onen pán, či spíše soudruh, se choval nepříjemně, vytahoval šuplátka s kmínem a dalším zbožím a vysypával všechno na pult. Babička plakala a on se na ni utrhoval, jako že „o co jde...“ Pozvali jsme ho dokonce k obědu, a když „host“ jedl, říká dědeček babičce: „Matko, poklid' mně ten kabát do ‚harmary‘.“ A protože babička jeho žádost nechápala, několikrát ji zopakoval. Když konečně porozuměla, říká mu: „Ale vždyť to není tvůj kabát, to je tady toho pána.“ Ten zvedl oči od polévky a hned pohoršeně hlásil: „To je můj kabát!“ A dědeček mu říká: „To já vím, ale mně se líbí, tak proč by mi ho matka neměla uklidit, když se mi líbí?“ Soudruh zase něco razantně namítl a dědeček mu decentně odvětil: „Víte, já jsem matce kupoval kabát osmnáct let. Vždycky jsme jeli pro kabát a místo toho přivezli váhu do obchodu nebo sklenice do hospody. Vše jsme tady vybudovali na místě, kde byla dříve jen holá tráva. A vy jste se asi před hodinou na matku utrl, že ‚o co jde...‘, a při tom nám to tady všechno berete.“ Ale asi to stejně nepochopil.

V roce 1990, ve svých 73 letech, požádal o vrácení majetku tatínek Jana Vlacha – Jan starší, jemuž Jednota kdysi milostivě povolila, aby dělal v původně vlastním hostinci vedoucího a jeho žena současně prodávala v obchodě. Dnes provozuje oblíbený podnik Michal Kadlec, synovec Jana Vlacha a pravnuke zakladatelů. Již čtvrtá generace...

Hostinec U Vlachů v Jamném ve dvou podobách – historické a moderní.

Foto: www.hostinecuvlachy.cz

Dobrodružství jménem Koral**A pak jste se nedlouho před životní padesátkou pustil do dobrodružství ...**

Dr. Mouka a sestry Řezáčovy logicky požadovali původní majetek navrátit zpět. Já jsem při těchto jednáních zastával názor, aby firma zůstala pohromadě a oni ať se stanou většinovými akcionáři této nové společnosti. Že jsou to sice různé programy, ale že mohou mít společnou údržbu, dopravu či sklad. Dnes s odstupem času vím, že by to z celé řady příčin asi nefungovalo, ale tenkrát jsem to viděl jinak. Tím pádem mi však bylo jasné, že se v nově vzniklých samostatných firmách o svoje zaměstnání ucházet nemohu a jít na pracák jsem si nedokázal představit.

Tomu, co zbylo po vrácení majetku obnoveným firmám, se říkalo „zbytkový podnik“, a protože to nikdo nechtěl, byla tato část předána Fondu národního majetku, který vyhlásil veřejnou soutěž. Sepsal jsem privatizační projekt a ve stanovený termín ho odevzdal v právní kanceláři v Brně. Musel obsahovat i částku, kterou hodlám zaplatit – měl jsem připraveny dvě verze, v jedné jsem nabízel osm milionů, v druhé deset. Když jsem se tehdy vrátil k autu, honem jsem se díval, kterou z těch dvou verzí jsem tam vlastně dal. Byla to naštěstí ta levnější.

Uspěl jsem... a bylo třeba platit. Myslel jsem si, že jako vítěz soutěže přijdu do banky a ta mně bez problémů poskytne úvěr, ale to nebyla pravda. Zeptali se, čím chci ručit, a i když jsem zadlužil domek obrazně řečeno i se psem a manželkou, pořád to nestačilo. Podnik vznikl 1. září 1992, ještě v listopadu ale úvěr stále nebyl zajištěn a z ministerstva chodily upomínky, že čekají na zaplacení. Smilovala se nade mnou až jedna pracovnice z příslušného oddělení tehdejší Agrobanky, které jsem dodnes vděčný, protože se v bance za ten projekt postavila a úvěr jsme dostali.

Pak ještě dobrodružství pokračovalo, ale dnes již můžeme říci, že skončilo úspěchem...

V prvé řadě bylo nutné přestěhovat vše potřebné z prostor současné firmy Mouka, což se neobešlo bez komplikací, ale postupně jsme dokázali rozjet výrobu. Snažou bylo postavit firmu na širší základy a brzy se podařilo uvést do provozu i Stanici technické kontroly, o což jsem se snažil již řadu let před tím ještě v rámci areálu autoklubu. Tam už to ale nyní nebylo možné, takže jsme pro tento provoz posta-

Pohled na areál společnosti Koral, převzatý z webových stránek firmy.

vili novou budovu. Stanice byly dříve jen v Brně a nebyl zájem budovat další. Když se přešlo z tříletých povinných intervalů kontrol na dvouleté, chyběly na to kapacity a nám se tak podařilo ji dostat do Tišnova. Nejvíce si však vážím lidí a do dnešních dnů jsem vděčný všem, kteří do té nejistoty šli se mnou. A ještě jednu věc bych chtěl zdůraznit. Za těch 28 roků se nikdy nezpochybněla výplata pro zaměstnance ani o jediný den, i když to bylo někdy velice složité. Je mi 77 let, ale jsem tu zatím každý den, i když bych už nemusel, protože v managementu tu působí celá řada mladých, schopných a šikovných lidí.

Koral se pustil i do působení ve firmách s mezinárodní účastí. Nejprve jste spolupracoval s partnery z Itálie...

V roce 1995 se nám ozvala italská firma z Arezza v Toskánsku; měla zájem o někoho, kdo by sem dovážel autolaky. Založili jsme společnou firmu, která byla nazvána Koral Italy. Chvilu to fungovalo, ale brzy jsem měl pocit, že ne vše se děje úplně pozitivně. Tak jsem náš podíl nabídl k odprodeji a od roku 2005 už ve společnosti nefigurujeme, i když dodnes nese stejný název.

Naopak ale stále existuje Vaše spolupráce v česko-francouzské firmě GDP Koral. Jak vzniklo toto spojení?

První zahraniční odběratel Koralu byl Francouz. Jednou nám přišla objednávka na úplně stejné produkty od jiného Francouze, a tak jsme to tomu stálému zákazníkovi hned sdělili. On se nám za pár dnů ozval zpět, že jde o firmu z Bordeaux, od které to odebíral před tím, než začal zboží kupovat u nás. Po nějaké době se tu objevil majitel firmy GDP, že by rád spolupracoval. Chtěl mít ale ve firmě většinu, s čímž jsem nesouhlasil. Tři roky jsme se namlouvali a já pořád trval na tom, že s jejich většinovým podílem nemůžeme souhlasit. Trpělivost slavila úspěch a partner přistoupil na naše podmínky – že do toho půjdeme 50:50 a tím pádem

se vždycky budeme muset domluvit, že na pozicích zaměstnanců se po tři roky nesmí nic změnit k horšímu, že firmu nepovede Francouz, ale Čech, jehož určím, a že generálním dodavatelem surovin pro výrobu bude Koral.

Takhle se věc připravila a na jednání v advokátní kanceláři v Praze jsme to měli přijet už jen přečíst a podepsat. Jenže Francouzi znovu přišli s požadavkem 51%. Zvedl jsem se tehdy od stolu a odjel domů. Ale nakonec k dohodě došlo – partnerství bylo opravdu zakotveno poměrem 50:50 a vedením firmy byl pověřen Ing. Radim Buček. My jsme se zavázali do toho vložit strojní zařízení a výrobu, francouzská strana proti tomu podíl financí. A takto to funguje doposud.

Podílejí se na činnosti Koralu i další členové Vaší rodiny?

Někteří ano, jiní ne. Manželka je učitelka, až do důchodu působila ve škole na Smíškově ulici, kde teď pracuje jedna z mých dcer. Druhá je operátorkou na naší Stanici technické kontroly, v Koralu jsou oba zeťové a v také vnuk a vnučka.

Takže vlastně máte komu firmu někdy v budoucnosti předat...

Mně především záleží na tom, aby firma nadále fungovala, ať už ji povede člen rodiny, nebo někdo jiný. Já jsem ji nezakládal proto, abych zbohatl, ale rozhodl jsem se vzít život do vlastních rukou, protože jsem si neuměl představit, že se v padesáti ocitnu bez práce a bude ze mne nezaměstnaný. Pořád bydlím ve stejném domku v Předklášteři, kam jsem se stěhoval v roce 1972, když byl vybudován v rámci družstevní výstavby pro zaměstnance ZSKN. A osobní majetek nehromadím – jen jsem si teď na stará kolena udělal radost a pořídil si novou motorku... ☺

👉 *Celý rozhovor na www.tisnovskenoviny.cz*

V současné době se tišnovský autoklub každoročně prezentuje především Přehlídkou elegance historických vozidel.

Foto: Radek Babička

GENERAČNÍ VÝMĚNA – KONTINUITA, NEBO KONFLIKT?

Vladimír Vecheta

„Naše mládež miluje přepych. Nemá správné chování. Neuznává autority a nemá úctu před stáří. Děti odmoukávají rodičům, srkají při jídle a tyranizují své učitele.“
– připisováno Sókratovi (5 st. př. n. l.)

„Mladí biologické neosvobozuje od blbosti a hlouposti, stejně jako stáří nezaručuje moudrost. Jsou blbí dědkové i hloupé děti.“ – Jan Werich

„Jsem příliš starý na to, abych věřil v revoluci...“ – Jaromír Nohavica

Někdy se naše redakce rozmáchne opravdu ze široka, a to také platí o zvoleném tématu „Generační výměny“. Náš zájem podnítil médiu a politiky vytrvale podsouvající „evergreen“ o mezigeneračním konfliktu, který rozděluje společnost. Každý jednotlivce má jistě své zkušenosti, těžko však životní dynamiku a společenskou pestrost ostrakizovat konfliktní rétorikou. Zkušenost řady odborníků naopak praví, že konfliktní pohled a přístup vyvěrají především z vlastní rozpolcenosti jednotlivce, a tak každý vidí kolem sebe to, co se ve skutečnosti odehrává v jeho nitru a myslí. A tak je téma generací, jejich nároků, idejí, přístupů, hodnot, priorit a vztahů tak široké, že naším cílem na pár stranách novin určitě není postihnout celý problém nebo prezentovat „zaručené fungující rady“, jako spíše být impulsem – k diskusi, zamyšlení či jiné mezigenerační výměně prospěšné tím, že bude přínosem pro obě strany.

NA MALÝ ÚVOD

O generacích a jejich konfliktech často slyšíme od reprezentantů zejména nejstarší generace, u nichž míra skepse vůči nastupující a zejména nejmladší generaci není „po staletí“ ničím novým. A i když nemáme zájem generalizovat a onálepkovat kohokoliv předem, „*jakousi nevyřčenou součástí tohoto přesvědčení je, že naše generace (a její hodnoty) byla správnější, lepší, víc v pořádku*“.

Zajímavým fenoménem je v tomto kontextu ovšem také „sebestřednost střední (rodičovské) generace“, která vždy aktuálně určuje a udržuje proces mezigenerační výměny v chodu. „Mladé“ vnímá jako příliš nezkušené, než aby věcem rozuměli, nezodpovědné na to, aby o něčem rozhodovali. „Staré“ pak příliš zkosnatělé, málo přizpůsobivé a pokrokové, neschopné efektivní změny. Ovšem to, „*jak se chováme ke svým rodičům, je pro naše děti základní vzorec toho, jak se ony budou jednou chovat k nám – až budeme staří, příliš zkosnatělí, málo přizpůsobiví a pokrokoví, neschopní efektivní změny*“.

Dva odstavce převzaté z pera pedagoga Jana Kumstáta, čtyřicátníka a představitel střední generace, ukazují, že otázky

mezigenerační výměny nejsou záležitostí jen jedné či druhé strany životního spektra, ale prostupují takřkajíc všemi generacemi napříč. Na následujících stranách novin proto dáme slovo klasikovi sociologie, který jako první přišel s konceptem pohledu na hodnocení generací, Karlu Mannheimovi, i současnému sociologovi doc. PhDr. Petru Sakovi, CSc., když využijeme jejich děl na toto téma pro lepší uspořádání pojmů. Dále dostanou prostor dvě zástupkyně dvou nejmladších generací – 18letá Karolína Hanáková a 28letá Daniela Pavoničová, jejichž pohled doplníme o zkušenosti dvou profesionálů, kteří s generačními vztahy denně pracují – Michala Kudláčka jako vedoucího Odboru sociálních věcí MěÚ Tišnov a Věry Dvořákové, ředitelky Domova sv. Alžběty pro seniory na Žernůvce. A další zamyšlení – to už necháme na Vás.

Generace. Co se tím myslí?

Karl Mannheim, *Problém generací*, 1928
Petr Sak, *Generace a její vztah ke společnosti a ke společenskému vývoji*, 2009

Pojem generace je součástí kultur a jazyků dávno před vznikem sociálních věd. Jako první se pokusil definovat generaci Karl Mannheim, maďarský sociolog ži-

dovského původu, který působil v první polovině 20. století na univerzitách v Heidelbergu a Frankfurtu n. M. a v Londýně. Teorii generací představil v eseji *Problém generací*, když chtěl zjistit, jaký druh vztahů lidí v jedné generaci spojuje.

Pojem generace je nejznámější v **demografickém významu**. V něm je také nejčastěji používán v každodenní obecné komunikaci. V tomto smyslu se mluví o generaci prarodičů, rodičů a dětí. Věkový rozdíl mezi generacemi je pak dán dobou potřebnou k biologickému vývoji od narození k zahájení biologické reprodukce. V našich podmínkách se jedná zhruba o dvacet let.

Vedle pojetí generací podle věku rozlišuje věda i jiná pojetí vytvářející „generace“. Např. v umění je pojem generace používán pro skupinu umělců **spojených shodným estetickým názorem**, tvůrčími postupy, pohledem na svět a společnost. Sociologové pak definují generace jako velké společenské **skupiny, které byly zformovány** jednak výraznou **společenskou událostí**, jednak souhrnem touto změnou **nových společenských podmínek**, které vytvářejí specifické generační společenské klima. Význam pojmu generace se tedy v různých dílech nebo poje-

tích může značně lišit a nelze je automaticky zaměňovat.

Jak však z tohoto vědeckého pojetí vyplývá, i námi jednoduše chápané pojetí generací na věkovém základu má souvislost především sociální. Biologické zrání je ovlivňováno společenskými faktory, především sociální pozicí a úrovní vzdělanosti. Tak nahlížel na pojetí generace už Mannheim, který rozvíjí myšlenku **sociálního postavení jako charakteristiku generace** a rozlišuje mezi generacemi, které vznikly z obecných okolností, a konkrétními sociálními skupinami. Generační postavení ukazuje na „určité konkrétní způsoby chování, cítění a myšlení“ a formativní zážitky v době mládí jsou zvýrazněny jako klíčové období, ve kterém se generace formují.

Generace je tedy **demografická skupina zformovaná výraznou společenskou událostí historického významu**, která se promítá do změn politického systému, sociální struktury, životního stylu, společenských vztahů atd. Čím je ona společenská událost významnější, s výraznějšími historickými dopady na další vývoj, proběhne v kratší periodě, má kratší přípravnou fázi, tím je generace vyhraněnější. Příslušníci takové jedné generace, i když nesdílejí všechny hodnotové a názorové vzorce, mají společné vědomí své doby, tzv. „vědí, o čem je řeč“. Zatímco s dalšími generacemi, i když nemusejí být v konfliktu, obtížně navazují dialog, protože mají jinou **generační zkušenost**, a stejná slova pro ně mají odlišný význam.

Příslušnost k určité generaci neznamená u konkrétních jedinců naprostou shodu ve všech generačních charakteristikách. Často v takovéto generaci figuruje **alternativní minorita**, která může ovlivnit a do budoucna svým vlivem transformovat i celek majoritní generace a společnosti. Takovým příkladem byla v minulosti existence minoritní „podzemní“ disidentské subkultury uprostřed většinové s normalizací smířené společnosti 70. let 20. století, která vytvořila podhoubí společenské změny na sklonku 80. let.

Mezi dvěma generacemi můžeme pozorovat i **mezigenerace**. Jde o věkové skupiny, které procházely sociálním zráním v období, kdy předchozí společenská událost již ztrácela svou schopnost utvářet vyhraněnou generaci a následná společenská událost ani její symptomy nebyly ještě ve společnosti zřetelné. Jde o soubor populačních ročníků, které sociálně zrají ve stínu společenských událostí, které již vyčerpaly svůj dynamický

potenciál, ale vývoj společnosti ještě nedospěl k velké společenské změně, utvářející nové klima a tím i novou generaci. Takovým příkladem je generace 80. let.

Současné generace a jejich prolínání

Časopis Forbes nedávno publikoval zajímavou generační srovnávací studii na základě výzkumu *Mileniálové*, který zpracovaly agentury NMS Market Research a PR. Konektor. I když jde o srovnávací segment, neměl by vést k apriornímu nálepkování. Je třeba si totiž uvědomit, že toto rozdělení podle roku narození znamená, že doba jejich dozrání a hlavního vlivu na společnost a aktivit v ní se promítla především v období generace, která následovala po nich, tedy v době generace jejich dětí. V tomto ohledu je tedy zejména **charakteristika reprezentantů generací (otázka Jací jsou?) silně posunutá o nejméně 20 a více let**. Nicméně nám i tento přehled může pomoci vhodným způsobem doplnit naše rozlišování a orientaci v problematice generací v současnosti paralelně žijících v naší společnosti (viz. *tabulka str. 27*).

Jedním z faktorů, který ovšem výzkum nezahrnul, je i **míra osobní angažovanosti a aktivity**. Nemyslím tím přímo společenské a politické, ale často se projevující zájmem o své okolí, přátele, přírodu, skupinové aktivity, mladší generaci i důležitá témata budoucnosti. Tato míra zapojení vždy úzce souvisela s aktuálním společenským klimatem a jeho dopadem na život jednotlivce, rodiny či zájmových a sociálních skupin. Zcela bez empirického výzkumu, ale přece jen na základě již téměř půlstoletí zkušeností vnímám, že střídání aktivity a pasivity mělo v uplynulých pěti generacích téměř pravidelný rytmus. Aktivní válečná generace – pasivní normalizací sražená generace babyboomers – probuzená generace Husákových dětí – sebestředně naladěná generace mileniálů. Tak snad to nové aktivnější vzepětí a zájem, které vnímám u nejmladší generace, ponese chvíli další zajímavé ovoce.

MEZIGENERAČNÍ ROZDÍLY A POHLEDY, PRIORITY A PŘÍSTUPY

Karolína Hanáková, 18 let

Vztahy jsou obecně složitá věc. Jak ale fungují vztahy mezi generacemi v dnešní době? Jaké máte vztahy se svými rodiči, prarodiči nebo vašimi dětmi? Já se **snažím se všemi vycházet**, jak nejlépe to jde, přestože bych se někdy nejradši začala hádat a obhajovat svůj názor. Buď ho dám najevo v klidu, nebo si ho radši nechám pro sebe, jelikož vím, že by rozhovor stejně skončil u hádky.

To, jaké vztahy budou v naší rodině, záleží jenom na nás samotných. Já se narodila v roce 2002, a tak se na svět dívám očima teenagera. Když porovnáme život mé generace oproti životu mých rodičů, najdeme spoustu rozdílů. Ať už u pohledu na politiku, dění ve světě nebo na životní styl, tak třeba taky z pohledu na naše životní priority. Generace dnešních teenagerů je hodně ovlivněna sociálními sítěmi, a to jak špatným, tak i dobrým směrem. Určitě máme větší rozhled po světě, než měli rodiče v našem věku. Jsme v bezprostředním spojení s lidmi třeba z druhé strany světa. Otázkou ale je, do jaké míry nám jsou tyhle „aktualizace“ přímosem. Určitě je skvělé, že si můžeme vyhledat, cokoliv potřebujeme, když ale pohlédneme na to, jak internet ovlivňuje náš každodenní život v ohledu třeba na životní styl a naše názory, je potřeba se zamyslet, jestli toho není už trošku moc. Často **naše názory ovlivňuje někdo, koho jsme nikdy neviděli, a i když tomu člověku věří třeba i lidé v mém okolí, neznamená to, že jsou jeho tvrzení pravdivá**. Oproti tomu naši rodiče toho člověka vůbec neznají a svoje názory si vytváří třeba z novin nebo televize. Díky tomu můžou mít naprosto odlišné názory a my s nimi nemusíme souhlasit. Který názor je ale ten správný? Kde byly informace opravdu pravdivé? To nelze jednotně říci. Pro každého je ten „správný“ názor něco jiného. Musíme zohlednit to, že každý máme jiné priority a všichni vidíme svět jinými očima. **Je potřeba přijmout, že ne všichni s námi budou souhlasit**. A je to naprosto v pořádku, jak by to vypadalo, kdyby všichni souhlasili se stejnou věcí?

Máme tu tři generace, mě, moje rodiče a moje prarodiče. Jak vnímáme přechod mezi těmito generacemi? Já bych řekla, že se často generace snaží naučit něco nového mezi sebou, nebo minimálně, že je co se učit. Myslím, že se generace mých rodičů určitě snaží zapadnout mezi nás,

teenagery. Snaží se naučit, jak fungují nové technologie, kterými je moje generace doslova pohlcena. Už je pro ně těžší pochopit, jak dokážeme sedět tři hodiny v kuse u počítačové hry nebo třeba proč nejdeme radši ven. Oni v našem věku žili trošku jiným způsobem. Telefony nebyly, a tak trávili celé dny venku. To my už úplně neumíme. Na druhou stranu máme zase neomezený přístup k informacím a možnostem, které dříve nebyly.

Kdo z nás od mamky neslyšel větu: „To máš určité z toho, jak pořád sedíš u toho mobilu.“ Ano, někdy u hry na mobilu taky strávím trošku víc času, než bych měla, to přiznávám. Nebo když vidím děti o pár let mladší než já, jak jdou po ulici a vlastně vůbec nevnímají okolní svět a všechna jejich pozornost se upíná na postavičku v mobilu, tak si říkám, kam tohle spěje? Pak si ale pokládám otázku, jestli **za tohle neseme zodpovědnost jen my sami, nebo i někdo jiný?** To, jak dlouho na mobilu denně strávím, je věc, kterou můžu ovlivnit, ale neovlivňuje naše chování v tomhle ohledu i někdo jiný? Třeba společnost okolo nás. Od okamžiku, co jsme se začali nějak rozhlížet okolo sebe, drží všichni a všude v ruce mobil. Okolí nám dává pocit, že když nebudeme na sociálních sítích, nejsme dost dobří, jsme v něčem pozadu. A jak dětem vysvětlíte, že když nebudou mít Instagram nebo Facebook, budou mít stejnou hodnotu jako všichni spolužáci. Bohužel bych řekla, že moje generace je tímhle už tolik pohlcena, že **jsme spíše ovlivnění společností, do které přicházíme,** než že bychom si sami řekli, že sedět u počítačové hry je nejlepší způsob, jak strávit den.

Taky si ale myslím, že se neshodujeme v určitých politických názorech, v názorech na nové životní styly nebo směry, kterými se ubíráme. Určitě to bude tím, že je to jednoduše nové. Když byli oni v našich letech, nepsalo se na každém druhém jogurtu, že je veganský. Když bych zůstala u toho pohledu na veganství, životní styl, kdy úplně vynecháte živočišné produkty. Myslíte, že otevřenější je k tomuto životnímu stylu moje generace, nebo naši rodiče? Nebo je to padesát na padesát? Podle toho, jak to vnímám já, tak je tomuhle otevřenější spíše moje generace. Nejspíš je to tím, že každý druhý účet na Instagramu říká, že je to ta správná životní cesta a že tímto způsobem můžeme zlepšit svět, nebo tím, že ty jogurty stojí v obchodě tak nějak celou dobu, co se vyvíjíme, a tak to pro nás není tak moc nové jako pro naše rodiče. U některých věcí chápou, že prostě

nechtějí přistupovat na tyhle „vymoženosti“ nové doby, a někdy i souhlasím, že to je už trochu moc.

Občas se ale setkávám s přehnaně jednostrannými názory a kladu si otázku, proč tomu tak je. Je to prostě jenom charakterem člověka a jeho vlastnostmi, nebo k tomu ten člověk má nějaký argument? Bohužel častěji spíš zjišťuji, že se daný člověk **novým věcem otevírat ani nechce a chce prostě zůstat u klasiky, v které žije celý život.** To už potom asi nijak moc nezměníme. Celkově si myslím, že starší generace moc nechtějí přijmout změny, které tahle doba přináší, ať už to jsou věci, které náš život obohacují o něco nového, nebo i ty, co nás naopak o něco ochuzují.

Když bychom se posunuli ještě o generaci dál, k mým prarodičům, tak tam ten rozdíl bude ještě o něco větší. Já sama to vnímám tak, že vlastně **v každém směru máme tak velké názorové rozdíly, že se není o čem bavit.** Faktorů, které to ovlivňují, bude nespočet. Začít by se dalo asi u toho, že vlastně skoro celý život vyrůstali v jiném politickém režimu než my. Taky mají výrazně víc zkušeností ze života než my, a věřím že až my tyhle zkušenosti taky získáme, naše názory se hodně změní a troufla bych si říct, že v základu se budou podobat těm od našich rodičů nebo prarodičů. Dál bych asi řekla, že se přizpůsobovat nechtějí, protože žijí spokojený život nebo by třeba chtěli, ale možná se bojí zeptat, jak jinak by to šlo udělat. Vidí v tom zkrátka nekonečný řetězec problémů. Tím bych tuhle generaci nechtěla určitě nějak shazovat, protože poslouchat babičku nebo dědu, jak se to dělalo dřív, je neskutečně hezké zastavení v dnešním uspěchaném čase.

Když se ještě nakonec zastavím u tohoto zvláštního roku, co je skoro za námi. Naučil vás něčemu novému? Já díky tomu, že jsem strávila hodně času sama se sebou, můžu říct, že mi toho přinesl hodně hlavně v ohledu na duševní rozvoj. Hodně věcí jsem si uvědomila a myslím, že mi to nasměrovalo život trošku jiným

směrem, než jsem šla původně. Nejhůře to podle mě zasáhlo seniory, a to z více úhlů. Vlastně skoro všude se psalo, že je to nejvíce ohrožená skupina, a když vezmeme v potaz, že drtivá většina přijímá informace jen z televize a nemá možnost si vyhledat články na internetu a dívat se na situaci z více úhlů, mohlo to být, vlastně pořád je, celkem vyčerpávající. Taky se hodně omezilo fyzické setkávání, a pro ty, co žijí sami a byli zvyklí chodit občas někam do společnosti, to musí být hodně těžké. A ještě bych dodala, že se tenhle bod nevztahoval jen na skupinu seniorů, ale na celou společnost. No a jak jsme se zachovali my? Snažili jsme se nějak pomoci a aspoň trošku jim

zpříjemnit tyhle dny? Na to asi nedokážu úplně přesně odpovědět, ale asi bych se přikláníla ke kladné odpovědi. Spíš jsem u některých lidí postrádala nějaké větší pochopení. Což je taky věc, která nás může psychicky hodně podpořit.

Na závěr bych řekla, že **i když se názory a pohledy na život mezi generacemi liší, tak se všichni vzájemně snažíme druhého pochopit,** jak nejlépe to jde. I když někdy by to možná šlo ještě lépe.

STŘET GENERACÍ: PROČ STARŠÍ NEROZUMÍ TĚM MLADŠÍM?

Daniela Pavoničová, 28 let

V médiích se probírá střet generací. Že prý mladí nerozumí starým a ti dříve narození zase nové generaci. Je to proto, že jsou dnešní pubertáci jiní, než byli jejich rodiče? Nemyslím si.

Mladí jsou stále stejní. Mají stejné zájmy, cítí stejné emoce a prožívají stejné životní události. To, co se mění, je jejich okolí a forma, jakou tyto události na sebe berou podobu.

Naši rodiče se večer bavili u Šimka s Grossmanem nebo Televariété. Pokud chtěli pořad stihnout, museli v osm hodin sednout k televizi. Jiná možnost nebyla.

Generace dle data narození	VÁLEČNÁ GENERACE do 1945	BABY BOOMERS 1946–1967	HUSÁKOVY DĚTI 1968–1982	MILENIÁLOVÉ 1983–1997	GENERACE Z po 1998
Jací jsou	Zažili nacisty, komunisty, pražské jaro, normalizaci i sametovou revoluci. Budovatelská generace, dnes často rozčarovaná.	Celé to odnesli. Normalizace. Chybí jim uznání a jistoty. Starají se o rodiče i vnoučata.	Jsou na vrcholu. Zažili socialismus i divoké devadesátky. Přestali se ženit a vdávat.	První globalizovaná generace. Jsou online. Volný pohyb přes hranice a svobodu berou jako samozřejmost.	Online generace – dnešní teenageři, nezažili dobu bez internetu nebo smartphonů.
Životní hodnoty	Mír, zdraví, rodina.	Klid, izolace a život sám pro sebe. Za všechno může systém.	Finanční zabezpečení a klidný život, mít vlastní bydlení.	Být šťastný a spokojený, užívat si života a mít na to dost peněz.	Mít opravdové přátele a hodně toho zažít.
S čím si hráli	Kuličky a káča. Hračky na klíček.	Merkur a angličáky.	Céčka. Autodráhy. Mončičáci. Igračci.	Lego. Game Boy. Barbie.	Minecraft. Xbox. Twitch.
Motivace ke studiu	Poctiví studenti, kteří byli vděční, že vůbec mohou studovat.	První generace, pro kterou je VŠ režimní „odměnou“. Víc než schopnosti rozhoduje třídní původ.	Celý život se učí rusky, ale nikdo rusky neumí. Na VŠ chodili, protože to bylo lepší než jít na vojnu nebo se vdát.	Generace Erasmus. Čím dál víc je zajímavá, CO přesně studují.	Generace, která se učí online, na dálku, přes YouTube.
Jak pracují	Většinou už nepracují, jsou v penzi. Přibývá pracujících důchodců.	Před revolucí pracovat museli. Po revoluci zkoušejí podnikat.	Nejdřív práce, potom zábava. Nevadí jim ráno vstávat ani pracovat přesčas.	I práce může být zábava. Nechtějí jí ale obětovat všechno.	Pracovat teprve budou.
Za co utrácí peníze	Neutrácí a spoří.	Utrácí za rodinu, pomáhají svým dětem i rodičům.	Před nákupem týdně hledají informace, mají rádi věrnostní karty.	Vydělávají, aby si mohli užívat.	Utrácí za to, co je v kurzu. Běžné nákupy zatím obstarávají rodiče.
Dominantní technologie	Rádio, noviny, gramofonové desky, telegram.	Televize, knihy, časopisy, telefony, magnetáky.	Mobil, počítač, walkman, video, dial up. Poslední, kdo si vyvolával fotky.	MP3, chytrý telefon, připojení k internetu. Notebook už od střední.	Svět vnímají skrze dotykové displeje.
Jak udržují vztahy	Záleží jim na osobním setkání. Telefonují, někdo zvládne i skypování vnoučatům. Cení si svého soukromí.	Mailují si, esemeskují. Mají účet na Spolužáci.cz, fotky nahrávají na Rajče.cz a mail mají na Seznamu.	Mají Facebook, raději volají, než piší – je to rychlejší. Vzpomínají na ICQ a korespondenční listky.	Netelefonují. Mají tisíc aplikací, různé typy pro různé druhy komunikace s různými lidmi.	Natáčejí videa na YouTube, na sítích mají mezi přáteli rodiče, se kterými mají dobré vztahy.
Co jedí	Neexperimentují. Dokážou vyjít s málem. Nechtějí utrácet v restauracích, nejlepší jídlo si uvaří sami.	Oběd platí stravenkami. Zažili stovky trendů, co je a co není zdravé, takže jedí jen to, co jim chutná. Rádi pijí.	Jsou rozmazlení a vybírají. Začali vařit západně a kupovat si časopisy o jídle. Sbírají období detoxu a nezřízeného pití.	Jídlo je životní styl. Vaří lokálně a zajímají se o původ potravin. Pili hlavně na střední, teď už jsou víc v klidu.	Jsou zvyklí jíst dobře a zdravě, vařit se učí odmalička. Pijí Bubbletea.
Jak cestují	Cestování je velký svátek, na který se dlouho připravují. Dlouho nikam nesměli, v 90. letech to doháněli, ale už jezdí jen za příbuznými.	Míří do celého světa, ale nikdy se neseškávají s místními. Žijí v hotelu a půjdou si auta. Rádi jezdí s rodinou na stále stejná místa.	Po revoluci vyrazili objevovat svět. Teď už mají rodiny a jezdí s cestovkou, ale sní o dobrodružné exotice. Na cesty si berou Lonely Planet.	V zahraničí chtějí být lokální. Cestu si plánují sami a pomáhají jim doporučovací algoritmy a Airbnb.	Jezdí s rodiči. Už byli na prodlouženém víkendu v Paříži nebo Římě. Chtějí zdrhnout.
Symbol doby	Oldřich Nový, Adina Mandlová, swing, Pragovka, Rychlé šípy.	Kult osobnosti, kolchoz, Semafor, československá nová vlna.	Disko, panelák, večerníček, Porta, spartakiáda, Mladý svět.	Bravo, Nova, Leoš Mareš, SuperStar, Instagram.	Selfie, Youtubeři, filmy v originálním znění.

Zdroj: Speciál Forbes: Mileniálové; výzkum agentur NMS Market Research a PR.Konektor.

Já jsem také vyrostla na televizní zábavě, kdy jsme napjatě sledovali první českou SuperStar nebo start nekonečného seriálu Ulice. Oproti mým rodičům už ale existoval videopřehrávač, kam se dal program nahrát, a my jsme jej tak mohli sledovat se zpožděním. Nemuseli jsme v přesný čas být u obrazovky, ale stačilo se na záznam podívat třeba o den později. Stejně jsme si však na další díl museli počkat do příští neděle.

Dnes mají děti nového tisíciletí nekonečné možnosti. Stovky filmů a seriálů na streamovacích službách typu Netflix, tisíce videí na YouTube a miliony fotek a příběhů na Instagramu nebo TikToku. Zábava ztratila kontinuitu a roztržila se do tisíců možností, které jsou dostupné kdykoliv a kdekoliv.

Technologie za posledních dvacet let pronikly do našeho života a staly se ne-

odmyslitelnou součástí našeho každodenního bytí. A protože je současný vývoj překotný, starší generace se nestihají tak rychle adaptovat. A není divu. Od sestavení prvního knižtisku do doby, než měla každá rodina doma plnou knihovnu, uplynulo několik století a vystřídaly se desítky generací. Změna byla postupná a lidé měli čas ji přijmout. Avšak od nástupu internetu, který přinesl podobnou revoluční změ-

nu jako zmíněný knižtisk, neuplynulo ještě ani padesát let. A my už jej nosíme každý ve své kapse a nedokážeme si bez něj představit svět. Dnešní vývoj je ale tak rychlý, že pět let stará technologie je zastaralá. A lidé se jednoduše nestíhají adaptovat.

Stejně jako generace mých rodičů ještě před deseti lety nerozuměla YouTube videím, já dnes kroučím hlavou nad TikTokem. Všechno se zrychluje. Z dvouhodinových filmů jsme přešli na dvacetiminutové seriály, z nich na pětiminutové YouTube spoty až po několikasekundová videa na TikToku. A lidé, kteří se narodili ještě před vznikem internetu, mají problém držet tempo.

A já se jim nedivím. Vždyť jak moc se svět proměnil od mého narození v 90. letech? Pro starší generaci opravdu žijeme v budoucnosti, které oni nerozumí. Online nakupování, virtuální setkávání s přáteli nebo měna, kterou se neplatí v žádné zemi, a přesto má její jednotka hodnotu několik tisíc dolarů.

Jsou tedy dnešní mladí jiní, než byli jejich rodiče či prarodiče? Myslím, že ne. Jen žijí v nové době, které se musí přizpůsobit. Ať už jde o styl oblékání, trávení volného času nebo životní cíle a sny. A úkolem všech je uvědomit si, že každá dějinná etapa s sebou přináší nové výzvy, které předchozí generace nezažila. My se jen musíme naučit **žít v harmonii a vzájemně se respektovat. I když se třeba nechápem.**

CO SI VYMĚŇUJÍ GENERACE?

Michal Kudláček

Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

Z pohledu odboru sociálních věcí Městského úřadu Tišnov je odpověď na výše uvedenou otázku poznamenána tím, že se setkáváme s tématem výměny mezi generacemi zpravidla ve velmi složitých životních situacích.

V rámci agendy sociálněprávní ochrany dětí pracujeme s prarodiči, kteří se v souladu s rozhodnutím soudu starají v často pokročilém věku o svá vnoučata v situacích, kdy jejich rodiče závažným způsobem

selhali. Pracujeme s neúplnými rodinami, kde na straně otce i matky prarodiče vyvedávají děti ve školce či družině, starají se o jejich stravování, přípravu do školy, pečují o ně v době nemoci podle toho, jak má jejich dcera či syn pracovní povinnosti. Velmi často pomáhají právě prarodiče svým potomkům řešit nesnáze spojené s rolí osamocené rodiče po rozchodu či rozvodu. Bez jejich pomoci by to prostě nešlo, což se ukazuje tam, kde tato pomocná ruka chybí. Jsou to prarodiče a rodiče často ve velmi vysokém věku, kdo se starají o své postižené dítě bez jistoty, jak to bude dál, až jim síly budou scházet.

V praxi se zdá, že distribuce pomoci mezi generacemi od starších k mladším funguje častěji, je jaksi přirozenější a snazší pro větší množství lidí. Jakmile se situace obrátí, tj. na mladší generaci dolehne břímě péče o starší generaci, z řady objektivních i subjektivních důvodů si péči o staršího člena rodiny (seniora, postiženého příbuzného) velké množství lidí nedokáže představit. Péče koliduje s prací, povinnostmi k dětem, naráží na povahové charakteristiky účastníků, odlišné představy o domácím uspořádání, vzdálenost bydliště, představy o vlastních hranicích a schopnostech v péči o potřebného rodinného příslušníka. V péči o nejstarší generaci pak v našich současných podmínkách nastupují cca šedesátníci (čerství starobní důchodci či osoby rok dva před starobním důchodem), kteří jsou ideálně (avšak spíše výjimečně) vyváženi z přímých povinností k vnoučatům. Tito zaměřují svoji pozornost na rodiče tu s větší tu s menší podporou širší rodiny. Podpůrných sociálních služeb je poskrovnu a těch odlehčovacích je zoufalý nedostatek, přičemž některé diagnózy jejich nositele předem z těchto služeb vylučují. Jedinou šancí v mnoha případech je právě a jen domácí péče blízkých. „Jsem na pokraji sil!“ je typická věta pečujících šedesátníků. V případě rodičů pečujících o své postižené potomky jsou pak běžným jevem sedmdesátníci a osmdesátníci. V čem všem sociální systém a osoby, o něž je pečováno, tuto úlohu pečujícím osobám neusnadní, je výživným tématem samo pro sebe. „To víte, je to každý den boj,“ mi před časem řekl jeden usměvavý pán ve věku 75 let, když popisoval, jak se stará se svojí manželkou o tchýni v úctyhodných letech.

Na otázku, co si vyměňují generace, u nás na odboru sociálních věcí asi neexistuje jiná odpověď než **vzájemnou pomoc**, a to za neustálého **stýkání a potýkání**.

JAK FUNGUJÍ MEZIGENERAČNÍ VZTAHY V DOMOVĚ PRO SENIORY

Věra Dvořáková

ředitelka Domova sv. Alžběty

Prázdniny prožité na venkově u babičky, o víkendu návštěva tety a strýce, setkání rodiny při oslavě narozenin – to byla realita, kterou prožívala většina lidí dnešní střední generace. Každý si z tohoto období odnášíme prožitky, které nás často ovlivnily na celý život a zanechaly v nás krásné vzpomínky na naše blízké. Babičky říkávaly, že **rodiče jsou na výchovu a prarodiče na rozmazlování...** Je toho mnoho, čím nás generace našich prarodičů obohatila. Především však čas a dobrý příklad, který nám věnovala.

V dnešní době, i když se postupně znovu navrací mezigenerační soužití rodin, není vždy možné, aby všichni senioři zůstávali doma až do konce života. Zdravotní nebo sociální situace mnohdy vyžaduje, že závěr života prožívají v domovech pro seniory. I přes tuto skutečnost je možné **i nadále pěstovat vztahy mezi rodinnými příslušníky napříč generacemi**. V Domově sv. Alžběty na Žernůvce je snahou zajistit co nejčastější kontakt našich klientů s celou rodinou, bez ohledu na věk. Právě ti nejmladší návštěvníci dokážou v našich klientech vzbudit radost ze života, motivovat je k aktivitám, které jim umožní co nejdéle prožívat chvíle s rodinou podle svých představ a reálných možností. Aktivně podporujeme **mezigenerační kontakt** nejen s rodinami, ale i s organizacemi, ve kterých figurují děti a mládež – školy, školky, zájmové kroužky. Klienti s nimi velmi rádi tráví volný čas a vždy se na jejich příchod těší.

I když současná situace v zemi osobním setkáním nepřeje, snažíme se udržovat kontakt klientů s rodinou telefonicky, písemnou formou, přes sociální síť a dalšími způsoby, které dnešní doba nabízí. Snahou pracovníků našeho Domova je klienty podporovat, udržovat jejich psychickou pohodu a dávat jim naději, že tato omezení skončí a budou moci opět trávit čas se svými blízkými.

A co vy? Jaké máte mezigenerační vztahy?

„Kdo chce pohnout světem, ať hne nejdřív sám sebou.“ – Sókratés

VRACÍME VSTUPNÉ

PAVEL ŠPORCL V PROSINCI NEZAHRAJE

Pavel Hanák

Vážení příznivci kultury, všichni jsme se nesmírně těšili na houslového mága Pavla Šporcla a jeho obohacení letošního adventu v Tišnově. Bohužel se letos stává smutnou realitou, že bezpočet akcí, které jsme přichystali, zhatil neviditelný nepřítel. Situace související s pandemií, která opět ochromila kulturu v naší zemi, nás donutila zrušit i tento výjimečný koncert. Budeme doufat, že Pavla přivítáme v roce příštím.

Vstupné na koncert Pavla Šporcla budeme vracet!

Jak bude vrácení vstupenek probíhat?

Vstupné budeme vracet pouze bankovním převodem na účet diváků do 31. 12. 2020.

1. Pokud jste si zakoupili vstupenky prostřednictvím **on-line systému Cinema-ware**, nemusíte nic řešit – vstupné vám bude vráceno automaticky zpět na účet, který jste použili pro jeho úhradu.
2. Pokud jste si vyzvedli a zakoupili vstupenky **osobně na našem Turistickém informačním centru**, prosíme vás o spolupráci a dodání informací k navrácení vstupného. Zašlete nám, prosím, na e-mail: tic@kulturatisnov.cz svůj požadavek na vrácení vstupného, do předmětu e-mailu, prosím, napište: **„refundace vstupného Šporcl“**.
Do e-mailu, prosím, uveďte tyto informace:
 - a) „Žádám o refundaci vstupného za neuskutečněný koncert“
 - b) vaše jméno a příjmení
 - c) číslo vstupenky/ek
 - d) číslo vašeho bankovního účtu včetně čísla za lomítkem, které označuje kód vaší banky
 - e) uveďte, zda bylo vstupné hrazeno hotově / kartou / prostřednictvím programu Benefit

Žádosti budeme zpracovávat hromadně vždy jednou týdně. Vrácení vstupného zakoupeného prostřednictvím programu Benefit bude řešeno individuálně.

Děkujeme vám všem za pochopení a trpělivost.

Budeme se těšit na setkání s vámi v lepších časech.

COVID-VÝZVA TICU ANEB HURÁ DO PŘÍRODY!

TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM
TIŠNOV

Barbora Peterková

**Chceš podpořit svůj imunitní systém pohybem na čerstvém vzduchu?
Chceš za to dostat odměnu?**

Pak je tato výzva právě pro Tebe a Tvou rodinu!

- udělej si do 13. prosince 2020 čtyři výlety do okolí (inspiraci můžeš čerpat z www.tictisnov.cz – tipy na výlety / zajímavá místa)
- zašli 4 fotografie dokládající tyto výlety (např. rozcestník KČT) na e-mail tic@kulturatisnov.cz
- prvních 30 výletníků od nás obdrží pexeso Tišnov a okolí
- budeš-li kreativní a vymyslíš novou procházkovou trasu, o kterou se s námi podělíš (včetně fotografií), budeš mít pexeso jisté a navíc Tě odměníme dárečkem dle vlastního výběru

Výhry a odměny budou k vyzvednutí po znovuotevření TIC.

Při výletování buďte ohleduplní a dodržujte všechna platná nařízení vlády.

NEBOJÍME SE ROBOTŮ A DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

**Městská
knihovna Tišnov**

Dagmar Kopřivová

Jsme knihovna s dlouholetou tradicí. Poskytujeme knihovní a informační služby nejen pro obyvatele města, ale také pro spádové obce. Jsme centrem setkávání různých věkových i sociálních skupin. Snažíme se uživatelům nabídnout co nejvíce služeb, abychom pro ně vytvořili co nejpříjemnější prostředí pro trávení volného času. S tím souvisí i dlouhodobá strategie plánování rozvoje služeb knihovny směrem ke čtenářům mimo jiné také s ohledem na rozvoj technologií, které společnost proměňují a mají i své negativní dopady. Jsme přesvědčeni, že v moderní knihovně by se široká veřejnost měla mít možnost setkat nejen s knížkami, ale také s dalšími informačními zdroji a technologiemi a jejich využitím.

Robotika a další digitální technologie se v současné době dostávají stále více do popředí, stávají se nejen součástí vzdělávacích programů ve školách, ale narazíme na ně také v neformálním vzdělávání a volnočasových aktivitách. Logicky jsme si tedy kladli otázku, zda a proč se do této oblasti zapojit. Po zralé úvaze jsme se rozhodli, že je tato oblast pro nás výzvou, kterou chceme pokorit.

Také proto jsme se rozhodli podat dva spolu úzce související „technologicky orientované“ projekty na rozšíření našich služeb do dotačních programů MK ČR Veřejné informační služby knihoven 3 – Kreativní laboratoř a Veřejné informační služby knihoven 2 – Mimoškolní vzdělávání knihovníků.

V rámci Kreativní laboratoře bylo naší designerskou výzvou vytvořit v knihovně prostor, který by u obyvatel podporoval digitální gramotnost, kreativitu a rozvoj kompetencí pro 21. století skrze moderní technologická zařízení. Prostor dělíme na tři „centra“:

- Centrum robotiky a badatelství, jehož součástí je vybavení: Ozzobot, Bee-bot, mBoot, Lego Boost, LEGO Mindstorms, Arduino a další
- Kreativní a reprografické centrum, kde najdete 3D tiskárnu, řezací plotr, laminátor A3, lis na odznaky, termovazač...
- Centrum virtuální a rozšířené reality

Vybavení je koncipováno tak, abychom měli něco pro každou věkovou skupinu od předškoláků až po dospělé.

Letošní nepříznivá situace s pandemií koronaviru nám bohužel zasáhla nejen do realizace samotné K-laboratoře, ale také její prezentace. V současné době se tedy soustředíme na zpracování komplexní nabídky programů neformálního vzdělávání směrem ke školám, která se svým obsahem zaměřuje na průřezová témata RVP a čtenářskou, digitální a informační gramotnost. Rádi bychom ukázali,

Ze semináře robotiky v Městské knihovně Tišnov. Foto: Edita Hečová

že robotika není jen nějaké hraní si pro pokročilé, ale že roboty lze využít třeba pro základy programování, rozvoj kreativity nebo kritického myšlení i pro úplné začátečníky. V dalším kroku se zaměříme na prezentaci směrem k široké veřejnosti včetně ukázkových otevřených hodin.

Impulzem pro realizaci programu Mimoškolní vzdělávání knihovníků, který velmi úzce souvisí s výše zmíněnou dílnou, bylo zejména to, že jsme sami velmi těžce nacházeli informace ohledně této tematiky v knihovnách. Cílovou skupinu workshopů tedy tvoří knihovníci ze všech typů veřejných knihoven a v menší míře také učitelé. To proto, že nám jde o vzájemné propojování a následné společné výukové projekty.

Sérii seminářů jsme zahájili dvěma setkáními s Robotikou (pro začátečníky

a pro mírně pokročilé) v podání Hanky Šandové z Městské knihovny Polička. Zábavnou formou účastníkům představila současné technologie, seznámila je s principy jejich fungování i jejich omezení. Ukázala, jak robotika přirozeně podporuje rozvoj informatického a logického myšlení, ale také celou řadu dalších důležitých tzv. měkkých dovedností. Především schopnost učit se novým věcem, komunikovat, rozpoznat, pochopit a řešit problémy, být kreativní, nebát se chyb, spolupracovat v týmu, nevzdávat se, plánovat, schopnost se adaptovat a přijímat změny...

Další vzdělávací semináře byly již přesunuty do on-line prostředí. Díky tomu jsme oslovili daleko širší spektrum zájemců.

PhDr. Petr Škyřík, Ph.D., z Masarykovy univerzity v Brně představil různé vzdělávací zdroje, služby a aplikace, které se dají využívat pro vzdělávání na dálku. Reflektoval jak současnou situaci, tak se zaměřil i na software a weby s výukovou látkou a procvičováním, které se dají zapojit i za „normální situace“ ve formálním i neformálním vzdělávání.

S Mgr. Barborou Havířovou, Ph.D., jsme měli možnost seznámit se s nástroji pro rozvoj informatického myšlení, zjistit, co je to BBC micro:bit, co umožňuje a jak se osvědčil při výuce, představila nám také různé zajímavé projekty a kde hledat materiály. Nejzábavnější částí semináře byl pak praktický workshop „Začínáme s micro:bitem“, kde jsme si mohli vyzkoušet základy programování v jednoduchém blokovém programovacím jazyku.

Do konce letošního roku nás čeká ještě několik zajímavých seminářů jak z oblasti robotiky, 3D tisku, virtuální reality či z okruhu foto, video a grafiky. Nezbývá než doufat, že se vše podaří uskutečnit i v této nepřilíh přiznivě době ať již on-line nebo naživo.

Na závěr bych ještě ráda zmínila, že projekt K-labu je startovací fází dlouhodobého konceptu podpory technického, digitálního vzdělávání v knihovně, který budeme v nadcházejících letech rozvíjet a rozšiřovat o další vybavení a aktivity. Naším cílem je tyto technologie zpřístupnit široké veřejnosti od těch nejmenších až po seniory.

JAMBOROVA VÝSTAVA V HODONÍNĚ

Marta Sylvestrová

Výstavou *Souznění s krajinou*, která byla zahájena 17. září 2020, připomíná Galerie výtvarného umění v Hodoníně dílo malíře Josefa Jambora, jenž byl členem Sdružení výtvarných umělců moravských od roku 1926 až do jeho zániku v roce 1959. V letech 1942–1945 za druhé světové války a v roce 1955 stál v čele SVUM v Hodoníně jako jeho předseda. V letech 1941 a 1948 zastával funkci místopředsedy SVUM.

Mezi hodonínský umělecký okruh přivedl Josefa Jambora jeho přítel krajinář Roman Havelka. Na přelomu dvacátých a třicátých let Jambor opouští ve svých krajinomalbách impresionistický způsob zobrazení a stále častěji se přiklání k realismu, který mu umožnil uskutečnit jeho vlastní umělecký program. Snažil se ve svých obrazech zachytit malebný rodný kraj v jeho charakteristických přírodních stavech a celoročních atmosférických náladách a uchovat tak pro budoucí generace harmonii a krásu české krajiny nedotčené průmyslovými zásahy civilizace. V uměleckém programu SVUM našel malíř Josef Jambor oporu a porozumění pro své tradicionalistické krajinářské cítění. Jeho individuální výstavy nejednou zahajoval a interpretoval hodonínský teoretik umění Jan Andrys, tajemník SVUM. Jambor se účastnil členských výstav SVUM v Hodoníně i plenérů v Beskydech, přátelil se s řadou členů spolku a na sklonku života věnoval městu Tišnovu společně s konvolutem svých vybraných prací také sedm obrazů členů SVUM. Patří k nim obrazy Joži Uprky, Martina Benky, Romana Havelky, Stanislava Lolka, Bohumíra Jaroňka a dva portréty od Josefa Prokopa.

Pohled na budovu, v níž se nyní Jamborova výstava nachází, znázorňuje obraz slovenského malíře Martina Benky, který je také součástí Jamborova daru Tišnovu. Je na něm vyobrazen *Pohled na Dům umělců* (1914) s tradičním slováckým modrým soklem a žlutou barvou fasády, která však byla od počátku vždy šedá. Po zrušení SVUM byl majetek Sdružení zkonfiskován a Dům umělců se stal sídlem GUV v Hodoníně, ačkoliv si ho členové Sdružení pořídili ze svých vlastních finančních prostředků jako reprezentační sídlo pro svou spolkovou a výstavní činnost. Byl

Martin Benka, *Dům umělců v Hodoníně, 1914, olej, lepenka, 23,5 x 31 cm.*

vystaven v letech 1911–1913 ve stylu secesní folkloristické architektury podle návrhu brněnského architekta Antonína Blažka a otevřen 14. května 1913 jubilejní X. výstavou členů SVUM. Architekt rozvrhl budovu do dvou obdélníkových křídel, tvořících v půdorysu písmeno V, jejichž prosklenými stropy proniká do místností rovnoměrně rozptýlené denní světlo, které dotváří chránovou atmosféru výstavních interiérů. O Domě umělců se proto hovořilo mezi členy jako o „chrámu umění“. Ten nyní hostí více než osmdesát Jamborových děl, představujících průřez malířovou celoživotní tvorbou, vybraných z veřejných galerijních a muzejních sbírek. Galerie Josefa Jambora jako hlavní spolupořadatel výstavy zapůjčila do Hodonína řadu vrcholných prací z Tišnovské sbírky, vedle Podhoráckého muzea v Předklášteří, Horácké galerie v Novém Městě na Moravě, Moravská galerie v Brně, Galerie České spořitelny v Praze a Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě.

Výběr z Jamborovy krajinářské tvorby je rozdělen ve dvou sálech do dvou sou-

borů. První z nich představuje autorovu ranou námětově rozmanitou tvůrčí etapu. Kromě nejstarších kreseb, akvarelů a olejomalb z Novoměstska jsou zastoupena i díla z jeho studií na brněnské technice (1908–1911), kdy čerpal náměty z brněnských ulic a periferií. Dále zde nalezneme Jamborovy pražské městské krajiny z jeho studijních let 1914–1919, strávených na pražské Akademii výtvarných umění u profesorů Josefa Loukoty, Vlaho Bukovace a Maxe Švabinského. V řadě Jamborových maleb z přelomu desátých a dvacátých let je zřejmý příklon k impresionismu, v němž mu byl uměleckým vzorem Antonín Slavíček. Druhá část výstavy zahrnuje díla, kdy se Jamborův malířský rukopis začal přiklánět v realistické popisnosti k věrnému zobrazení horácké a podhorácké krajiny v jejích typických a charakteristických rysech drobnopisným zachycením přírodních detailů. Výstava v GUV v Hodoníně podává výpověď o genui loci české krajiny, jehož vyjádření ve svých krajinomalbách zasvětil malíř Josef Jambor svůj výtvarný talent v lásce a pokoře ke svému rodnému kraji.

Na hodonínskou výstavu, jež měla skončit 20. listopadu, měla Galerie Josefa Jambora v Tišnově navázat od 5. prosince 2020 projektem doc. Jana Laciny a dr. Petra Halase *Vcházení do obrazů Josefa Jambora*, který jsme s ohledem na současné uzavření provozu galerií museli odložit na únor 2021. Jamborova výstava v Hodoníně bude ze stejného důvodu prodloužena do 20. ledna 2021. Současně jsme nuceni přeložit na příští rok i bohatý program letošní Tišnovské muzejní noci, plánovaný ve spolupráci galerie s muzeem.

Vernisáž výstavy *Souznění s krajinou* v GUV v Hodoníně.

Foto: archiv GUV v Hodoníně

**MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV**

TIŠNOVSKÁ CESTA ZA BETLÉMY

Zdeněk Jílek, Vladimír Vecheta

ARTPERISCOPE

Nejčastěji uváděným impulsem pro vznik betlémů je čin sv. Františka z Assisi, který toužil prožít vánoční noc prostě, stejně jako při narození Ježíška v Betlémě. A tak v jeskyňce u vsi Greccio postavil v roce 1223 jesle, přivedl k nim volka a oslíka a uspořádal v ní výjev narození Páně.

Na českém území byl první betlém postaven v roce 1562 v jezuitském kostele sv. Klimenta v Praze. Lidoví tvůrci se ujali biblického příběhu až v 18. stol., kdy se tradice betlémů přesunula do domácností. Nakonec se tak betlémy staly obrazem života a zvyklostí lidí toho kterého kraje. A to je na nich nejpůsobivější.

Tišnovské betlémy letos

Současná společenská situace se dotýká všeho kulturního života. Ruší se jedna výstava a akce za druhou, letos nebude možné uspořádat ani pravidelné předvánoční akce. Odpadá společné rozžihání vánočních stromků na náměstích, odpadají vánoční trhy a nebude ani výstava betlémů spolku Art Periscope, z. s., v Předklášteří nebo v muzeu v Tišnově. Ale na základě nápadu Zdeňka Jílka z Tišnova se přece jenom jedna možnost našla. Unikátní způsob, jak prezentovat sbírky betlémů mimo běžné výstavní prostory, bude představovat „**Tišnovskou cestu za betlémy**“.

Spolek Art Periscope a MěKS Tišnov nainstalují na **12 zastaveních** ve výkladech obchodů a institucí v Tišnově betlémy ze sbírky manželů Jílkových a od dalších regionálních výtvarníků. Výstava bude

otevřena na poslední **adventní neděli 20. 12. 2020, potrvá do 5. 1. 2021** a její trasa je znázorněna na přiložené mapce:

- **Tišnovská cesta za betlémy začíná** naproti Albertu v rezidenci Noemi na ulici Moukova, kde bude **první** expozice. Budou zde dřevěné figurkové betlémy od autorů z celé ČR, včetně tišnovského řezbáře Jiřího Ondry.
- **Na druhém** zastavení, v sídle firmy JICOM, spol. s r. o. na ul. Halouzkové, budou k vidění dřevěné krušnohorské pyramidy.
- **Třetí** expozice bude v Tišnovském muzeu, kde budou vystaveny pohyblivé betlémy a v oknech muzea papírové kazetové betlémy.

- Další zastavení s číslem **čtyři** je ve výloze Komerční banky na Komenského náměstí, kde bude vystavena sbírka keramických betlémů.

Betlém Jany Svobodové z Drásova.

Dřevěný betlém Jiřího Maláška.

- **Pátá** expozice je v okně bývalé vinárny hotelu Květnice, kde bude betlém ze šustí od Ladislavy Rašovské z Drásova.
- Dřevěný figurkový betlém od řezbáře Ladislava Zemana z Náchoda si můžete prohlédnout ve výkladu řeznictví U Bártů na náměstí Míru, ale pouze v prodejní době. Je to pozice číslo **šest**.
- **Sedmým** zastavením oslovíme příznivce spolku Art Periscope, protože v atriu ZŠ Tišnov, nám. 28. října, bude vystaven Tišnovský betlém jejich spolku. Art Periscope vydává i katalog „Průvodce Tišnovským betlémem“, kde najdete popis všech 17 budov, 16 osobností a celého tohoto vánočního příběhu.
- **Osmá** expozice bude ve výloze Autoservisu Peugeot Tišnov s. r. o. na ulici Bezručova. Prohlédnout si tam můžete kolekci keramických betlémů.
- **Deváté** zastavení najdete na ulici Dvořákova, kde v obchodě Ametyst pana Mikuláše Brdička budou ve výloze vystaveny betlémy ze skla a porcelánu.
- Prostorově největší je **desátá** expozice v koupelnovém studiu Stavebnin BAUMAT, s. r. o., na Brněnské ulici. Zde bude k vidění betlém ze slaneého těsta od Jany Svobodové z Drásova, pohyblivé dřevěné betlémy od Jiřího Maláška z Malhostovic nebo Petra Poukara z Deblína.
- **Jedenáctá** expozice je ve výloze firmy Slovák Pro Interiér, s. r. o., na ulici Brněnská, kde budou vystaveny dřevěné deskové betlémy od Jana Čončky z Hlubočce u Opavy.
- A **závěrečné** zastavení bude u oken tišnovské knihovny na ulici Brněnská. Tam budou vystaveny papírové prostorové betlémy od malíře Vojtěcha Kubašty.

Výstava bude doplněna plastickými obrazy na překližce od Luboše Plachého z Molenburku u Sloupu.

Zdatnějším turistům doporučujeme ještě vycházku do **Předklášteří**, kde je na náměstí 25. května před OÚ instalován

Tišnovský betlém spolku Art Periscope.

dřevěný betlém, jehož autorem je Zdeněk Farský z Náchoda (viz. foto str. 34).

Věříme, že tato nová forma předvánočních výstav návštěvníky zaujme a že bude pokračovat i v příštích letech, i když to již nebude ze zdravotních důvodů, doufejme, nutně. Příjemnou vycházku spojenou s prohlídkou betlémů vám přejí pořadatelé.

Dřevěné figurkové betlémy.

Tišnovský betlém spolku Art Periscope

S nápadem na vytvoření Tišnovského betlému přišel Zdeněk Jílek v únoru 2018 po návštěvě v Třešti a vytvořili ho přátelé spolku Art Periscope. Betlém vznikl pro zachování vánočních zvyků a tradic na Tišnovsku. Má sloužit pro budoucí generace a připomínat nejen příběh Svaté rodiny, ale i tišnovskou scenérii, přírodu, památné domy a významné osobnosti města. Každým rokem přibudou mezi figurky tři naši zajímaví spoluobčané a rozšiřovat chceme i historické domy nebo stavby. Všichni autoři betlému pocházejí z tišnovského regionu a každý z nich zde zanechal kus svého srdce a kumštu. V roce 2019 jsme rozšířili betlém o tři významné osobnosti Tišnova, a to: Boženku Škrabálkovou, Vladimíra Jo-

sefa Procházku a Josefa Františka Karase (včetně jeho domku). V letošním roce přibudou nové figurky hned čtyři, a to Anna Pammrová, Alois Řezáč, MUDr. František Kuthan a JUDr. Karel Seyfert (včetně jeho domu, kde bydlel).

Druhé, rozšířené vydání knihy Pojďme spolu za betlémy

Původní knihu „Pojďme spolu za betlémy“ vydal Art Periscope v roce 2018 a byla beznadějně brzy rozebrána, proto jsme se rozhodli připravit její dotisk. Původní obsah zůstává téměř neměnný, ale jistě naši příznivci uvítají postřehy z úspěšné výstavy na zámku v Třebíči v roce 2019 nebo zajímavosti o betlému Jiřího Halouzky, který je pravidelně vystavován o Vánocích v Brně, nebo jiné zajímavosti, které jsme navštívili a zaznamenali. V medailoncích přibudou i výtvarníci, kteří měli vystavovat na letošní výstavě v Předklášteří, Roman Galek z Jindřichova Hradce nebo Jan Čončka z Hlubočce u Opavy. Nedílnou součástí publikace bude i DVD se záznamem deseti posledních výstav betlémů spolku Art Periscope. Celkově se kniha zvětší o 36 stran. Kniha vyšla za podpory sponzorů, mezi které významně patří Ing. Petr Pokorný – Engineering a firma JICOM spol. s r. o.

Foto: Michal Beneš

Betlém Antonína Srby z Železného a betlém v kokosovém ořechu.

ČINNOST SPOLKU ART PERISCOPE DO KONCE ROKU

Zdeněk Jílek

Epidemiologická situace v naší republice je tak závažná, že nám nedovoluje připravovat naše předvánoční akce. Proto jsme nyní naše možnosti projednali se všemi rozhodujícími spolupracujícími subjekty a dospěli k tomuto vyjádření:

1. **Výstava „Betlémy a umění“**, která se měla uskutečnit v prostorách OÚ Předklášteří v termínu 5. až 20. 12. 2020, se přesouvá na **prosinec 2021**. Není totiž možné vynaložit úsilí a finance pro dovoz betlémů z celé ČR a zajistit instalaci a pojištění v době, kdy není jisté, jestli vůbec bude v tuto dobu možné výstavu otevřít.
2. Jako náhradu za přeloženou výstavu a pro zachování tradice našich předvánočních akcí **v Předklášteří** chceme zkusit v termínu **5. až 12. 12. 2020** připravit betlémy ze sbírky manže-

lů Jílkových, které by byly doplněny o díla regionálních výtvarníků. Tzn. připravit nejlevnější variantu, kterou bychom zvládli a finančně unesli i v případě, že bychom nemohli tuto výstavu otevřít vůbec. No, uvidíme.

3. **Výstava betlémů**, která se měla konat **v tišnovském muzeu** – z důvodu stavebních prací až od 20. 12. 2020 – se přesouvá na **prosinec 2021**. Výstavu nahradí otevření „Tišnovské cesty za betlémy“, na které bychom ve spolupráci s MěKS Tišnov nainstalovali do výkladů obchodů betlémy (viz předcházející dvojstrana).
4. **Nástěnný kalendář „Tišnov objektivem 2021“**, který vydal spolek Art Periscope ve spolupráci s Klubem přátel fotografií v Tišnově, je stále v prodeji v Informačním centru, v knihkupectví paní Raškové a nově v obchodě s potravinami AZ Tišnov (Limadro).

Děkujeme vám všem za pochopení při provádění našich kroků a opatření. Věříme, že složitá situace v našem státě a celém světě brzy pomine a že se zase všichni vrátíme k běžnému životu. Zachovejte nám přízeň, bude líp! ☺

Řezbář Zdeněk Farský se svým betlémem v Předklášteří. Foto: Lucie Jůzová

KALUŽNÍČKOVÝ ROK 2020

Adéla Nešporová

Letos o sobě nedával **Lesní rodinný klub na Tišnovsku Kalužníček** zatím tolik vědět, ráda bych vás tedy o všem zásadním tímto informovala. Jak mnozí víte, působíme již jedenáctým rokem a denně se věnujeme dětem předškolního věku, které u nás mají možnost trávit hlavní část dne v přírodě dle principů lesních mateřských škol.

Je pravda, že letos nebylo ani u nás o události nouze a bylo toho tolik, že by to vystačilo na všechny Tišnovské noviny v tomto roce: **Od ledna do června** docházelo do Kalužníčku kolem 40 dětí ve věku 3–7 let s různou týdenní docházkou. Denně bylo přítomno maximálně 21 dětí, kterým jsou k dispozici dvě průvodkyně a jeden dobrovolník ze zahraničí. Dobrovolníci z Řecka, Španělska a Turecka u nás nabývali zkušeností v rámci programu Erasmus+. Na jaře provoz na několik týdnů omezila koronavirová opatření. Avšak již v průběhu května jsme

opět přivítali v našem zázemí v Lomničce děti, a užívali si tak jara plného barev, vůní, bzukotu, společných her a zážitků. V červnu jsme se pak **Svatojánskou slavností** rozloučili s dětmi, které po prázdninách nastoupily do školy.

O prázdninách v Kalužníčku proběhly **tři příměstské tábory** pro děti ve věku 4–12 let s tématy jako Summer elements, Říše zvířat a Čína. Také dětem

Děšť a mokro nejsou pro hru vůbec žádná překážka. Foto: archiv Kalužníčku

s pravidelnou docházkou jsme poskytli tři týdny prázdninového společného užitého léta. **Po prázdninách** čekalo tradičně velmi nabitě září. Přivítali jsme nová dítká, se kterými se společně učíme pravidlům Kalužníčku, tedy vzájemnému respektu a sebeobsluze, a užíváme si hlavně pobytu venku. Pro některé nové děti je září a celý podzim prvním obdobím v jejich životě, kdy tráví část dne opravdu bez rodiče, s novými dětmi a dospělými, což je pro řadu z nich náročné, ale rozvíjející. Snažíme se dětem v tomto období o to více pomáhat a naslouchat jim, co potřebují. Těší nás tak a dává nám smysl, že i v této nelehké době může být Kalužníček v provozu. Opíráme se o vyjádření ministerstva zdravotnictví, kdy lesní kluby nemusí přerušovat svůj provoz.

Celý tento rok proběhl díky podpoře z různých směrů. Děkujeme rodičům za jejich dobrovolnou pomoc při brigádách a dalších provozních záležitostech a průvodkyním za jejich každodenní láskyplnou a respektující péči o děti, i všem přispívajícím organizacím za finanční podporu.

<http://lesniklub.tisnovsko.eu>

www.facebook.com/LesniRodinnyKlubNaTisnovsku. ☺

KDYŽ SRDCE BĚŽCŮ ZAHOŘÍ PRO DOBROU VĚC

Klára Dvořáčková

I přes nepříznivost aktuální situace se týmu Farnosti Tišnov a Předklášteří s přízviskem „FarTi“ zadařilo zorganizovat běžeckou akci na motivy každoročně pořádaného blanenského 24h běhu **You Dream We Run**, jehož 8. ročník se z důvodu restrikcí spojených s opatřeními proti COVID-19 v letošním roce nemohl uskutečnit.

Celkem šedesát účastníků týmu **FarTi** se odhodlalo kroužit na dráze hned dvakrát, a to ve dnech **12. 6. a 18. 9. 2020**. Unikátnost celé akce byla zvýrazněna úmyslem na pozadí, který spočíval v pomoci potřebným. Každý zúčastněný přispěl nejen odběhnutými kolečkem, ale i individuálně nastavenou peněžní částkou, která byla následně rozdělena na dobročinné účely. Jednotlivé výzvy typu: „10 Kč za každé zdané kolečko“, „1 Kč za uběhnutá kolečka tří nejlepších týmů“ a další pak součtem všech osobních výkonů a příspěvků přinesly neočekávaný výsledek. Celkem 7 500 Kč putovalo spol-

ku Prosen (tedy hlavnímu organizátorovi a patronovi akce YDWR, který aktuálně soustřeďuje veškeré nabyté příspěvky na pomoc bývalému záchranáři Zdeňkovi s návratem do každodenního života), 4 000 Kč byly věnovány na opravu kláštera Porta coeli a také 2 000 Kč podpořily

Pomáhat pohybem se dá v každém věku.

Foto: Václav Kytner

salesiánské misie v Bulharsku. Za celkovou dobu 6 h 20 min. vzájemného „hecování se“ mezi 12 sestavenými týmy se zadařilo uběhnout dechberoucích 1 965 kol na 200 m dlouhém ovále u ZŠ 28. října Tišnov.

Velké díky patří všem, kteří se s vervou, úsměvem a dobrým úmyslem zapojili do nelehké výzvy a přispěli tak k rozjasnění dní těch, kteří to potřebují nejvíc. Poděkování patří i ZŠ 28. října Tišnov za poskytnutí prostor, bez kterých by se celá akce neobešla, panu Romanu Jančiarovi a jeho rodině za osobní podporu při pokračování jeho myšlenky „pomáhat pohybem“ u nás na Tišnovsku a v neposlední řadě pivovaru Vorkloster za výbornou posilu v podobě poutnické sedmičky Camino. Nelze opomenout ani hlavního pořadatele, běžce a srdcaře Václava Kytnera, který za celou akci stojí. Díky. ☺

Redakčně upraveno

JEDEN SVĚT V DOBĚ KORONAVIROVÉ

Jan Pernica, Milan Růžicka

Rok 2020 kulturním akcím skutečně nepřeje. To se týká i festivalu dokumentárních filmů s lidskoprávní tematikou **Jeden svět**, který v Tišnově pod záštitou Člověka v tísní již po deváté v řadě pořádala skupina nadšenců, kteří do této události každoročně nalijí hodiny svého volného času.

Z tradičního březnového termínu byl letos festival přeložen na „lepší“, podzimní termín. Každopádně **Jeden svět** v Tišnově s podtitulem „Až naprší a uschne“ nakonec v termínu od čtvrtka prvního do soboty třetího října proběhl a promítl všech šest připravených dokumentárních filmů včetně diskusí s pozvanými hosty. Bylo to doslova pět minut před dvanáctou, protože hned následující týden by už proběhnout nemohl. Naštěstí prostory tišnovského kina a menší zájem diváků opravdu umožnily dodržet všechny předepsané rozestupy s velkou rezervou.

Projekce pro školy byly bohužel zrušeny. Za zmínku ale stojí, že všechny krátké dokumenty pro děti i studenty všech věkových kategorií včetně různých materiálů je nyní možné zhlédnout na portálu JSNS.cz.

Velký otazník nyní ale visí nad dalším pokračováním **Jednoho světa**, a to nejenom v Tišnově. Už je jisté, že neproběhne v tradičním březnovém termínu, ale v květnu. Stejně tak je jisté, že letošní ročník skončil ztrátou, a řada měst festival v příštím roce už pořádat nebude. V Tišnově, snad proto, že by mělo jít o jubilejní desátý ročník, to ještě dáme. Pokud byste měli chuť s festivalem **Jeden svět** v Tišnově jakkoliv pomoci, ozvěte se na milan.ruzicka@skolazahrada.cz.

Na závěr bychom chtěli poděkovat hlavnímu partnerovi festivalu **Jeden svět** v Tišnově, společnosti Subterra, městu Tišnovu, společností Tepos – HJ, E-pohony Šikula, Lékárna Arnica a všem dobrovol-

níkům, kteří se na pořádání podíleli, ať nyní nebo v minulosti. Bez vás by to nešlo! Tak zase někdy, až naprší a uschne. ☺

Besedující v rámci festivalu.

Foto: Lukáš Chvíla

ZA LIDOVOU ARCHITEKTUROU TIŠNOVSKA

2. VÝLET PO OBCÍCH V KOPCÍCH SÝKOŘSKÉ HORNATINY

Vladimír Vecheta

TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM
TIŠNOV

V návaznosti na 1. díl výletu po objektech lidové architektury na Tišnovsku v údolí řeky Svratky, který jsme publikovali v TN 11/20, přinášíme nyní 2. trasu, a to po obcích v nitru Sýkořské hornatiny. Údolím Besénku se vydáme od Tišnova k severu a pokročíme až za hranice regionu do pomezí, kde Podhorácko přechází v Horácko. Trasu můžete absolvovat autem nebo na kole. Všechny stavby jsou dostupné ze silnice. Samozřejmě je možné jednotlivé obce navštívit i v rámci několika pěších výletů, pro které je krajina jako stvořená.

Výchozí místo: **Šerkovice**

Cílové místo: **Švařec**

Trasa: **Šerkovice – Lomnice – Synalov – Osiky – Brumov – Černovice – Prosetín – Lhota u Olešnice – Švařec**

Délka trasy: **32 km**

Výchozím zastavením výletu za prvky lidové architektury v údolí Besénku budou **Šerkovice**. O zdejší **roubené stavbě** bývalé **sušírny ovoce** jsme se sice už zmiňovali v čísle 05–06/20, je namístě ji však připomenout právě zde při výčtu objektů typické podhorácké lidové architektury. Drobná stavba **č. p. 47** pochází z 19. stol. a podle kroniky sloužila dříve i jako sušárna lnu. Dnes je rekreačním objektem a najdeme ji v boční ulici směřující od obecního úřadu k býv. Šerkovické hájovně.

Lomnické architektonické dědictví se zdánlivě soustřeďuje spíše na barokní městskou architekturu z období rozvoje

Šerkovická bývalá sušárna ovoce.

Lomnice – ulice Poštovská, č. p. 22.

městečka pod vládou rodu Serényi, i zde však najdeme několik zajímavých staveb lidové venkovské architektury. Nejprve ve směru výletu narazíme na osadu **Nový Svět** v sousedství někdejšího Zámecného mlýna. Seskupení malých domků a úzkých průchodů zachovalo a zachytilo původní podobu osady v její malebnosti. V podobném duchu se dochovaly i **chalupy č. p. 22 a 25** v ulici Poštovské, kterou se dostáváme do centra městečka. Na horním konci ulice Pod starou farou hned v sousedství chrámu Navštívení Panny Marie vidíme **chalupu č. p. 71**, která svým vzhledem evokuje původní podobu řemeslnických stavení v městečku před jeho barokní přestavbou.

Konečně nesmíme zapomenout na někdejší hřbitovní **kapli sv. Antonína Paduánského** na ul. Dlouhé, která stojí na pomezí barokního slohu a lidového pojetí, o němž svědčí sice zrenovovaná, leč archaická šindelová krytina kupole i věže. Kaple v letošním roce oslavila od svého postavení 350 let.

Pod vrcholem Sýkoře v **Synalově** se uchovalo objektů původní architektury 19. stol. několik. Typickými jsou „srostlice“, obytné chalupy s výminkem, jako je tomu u domu **č. p. 31**. Pěkným příkladem je i samostatně stojící **výminek č. p. 55** na okraji obce, který přináležel ve své době k sousednímu velkému statku. Několik původních zděných domů s málo pozměněnou architekturou potkáme i v podhorské části **Kopaniny**.

Za Sýkořskými lesy v sousedních **Osikách a Brumově**, zřejmě proto, že patřily již do okruhu domů s dřevěnou ar-

Lomnice – Pod starou farou č. p. 71.

chitekturou, najdeme původních staveb poskrovnu. V Osikách je **stavení č. p. 24** a **objekt u č. p. 21**. V Brumově můžeme zhlédnout zřejmě poslední **roubený dům č. p. 11**. To **statek č. p. 15** na příjezdu od Osik je příkladem zděné architektury se zachovalým podkovovitým půdorysem, kde pod hrbolatou omítkou stodol můžeme tušit původní roubené či hliněné stěny.

Za tradiční severní hranicí regionu Tišnovska se ocitáme v **Černovicích**. Už jako kluk jsem tu na výletě s tátou obdivoval jedinou zachovalou **původní roubenku** ve starém jádru obce. Dům **č. p. 51** se skrývá v houští vegetace a zejména roubená část je posledním svědkem dřívější většiny zastavby obce. Zastávku si můžeme udělat ještě na hrázi rybníka Pilát, pod níž stojí klasicistní soubor bývalého **vodního mlýna č. p. 17**, zvaného Pilátův. Mlýn je

Lomnice – kaple sv. Antonína Paduánského.

rekreačním objektem, před jeho mlýnici jsou uloženy původní mlecí kameny.

Za další zajímavou lidovou architekturou prodloužíme výlet až za údolí potoka Hodonínky, kde navštívíme tři další obce v odlehlejších koutě Olešnicka. Cestou z Hodonína křižujeme krajské hranice a na rozcestí u **Prosetína** se setkáváme s nejuvýchodněji položenou usedlostí v Kraji Vysočina, zvanou Valcha. O poslání tohoto stavení není nutno mnoho rozmýšlet. Samotná obec leží za hřebenem a je typickým reprezentantem protestantských vesnic na levém břehu Svatky náležejících kdysi pod panství evangelikům nakloněných Žerotínů. Hlavním rysem takové vesnice jsou dva kostely – katolický a evangelický, což je zde jev celkem běžný. V zástavbě vesnice tvořené řadou mohutných statků narazíme však i na drobnější

Lhota u Olešnice – roubenka č. p. 17.

Lhota u Olešnice je dle mého soudu jednou z nejzapadlejších vsí. Až bizarně vtlačena do strmého údolíčka vyvstane před zrakem návštěvníka jako živý skanzen lidové architektury. Koncentrace malebných roubenek, ať už původních nebo kompletně restaurovaných, je

že je v současnosti v dobrém technickém stavu. Její čtyři až 40 cm silné nosné trámy jsou uloženy na dva metry vysokých nábrežních kamenných pilířích z lomového kamene, které lávku spojující dvě části osady zřejmě v minulosti chránily před přívaly jarních vod. Sedlová střecha je kryta z každé strany pěti řadami štípaných šindelů.

Poslední zastávkou je švařecká **kaple Nejsvětější Trojice**. Stejně jako kostel v Dolním Čepí ji vystavěli zbožní horníci v 16. stol., její historie však může sahát ještě o dvě století dál. Je typickou ukázkou lidové architektury regionu. Na zděnou stavbu navazuje dřevěná kruchta tvořící nad vchodem otevřenou krytou předsíň a dřevěná vížka krytá šindelem. Místo vítá poklidem a mírem, i když o slavných poutích se zde scházelo až 17 procesí.

Černovice – bývalý vodní mlýn č. p. 17.

Švařec – roubená krytá lávka přes Svatku.

řemeslnické domky původní lidové dřevěné či smíšené architektury. Těch pár dosud stojících je však na výjimky v horším až špatném stavu. Pěkným typem je domek č. p. 60 a sousední opravený č. p. 50. To na chátrající usedlosti č. p. 39 opadaná omítka zdi odkrývá původní směs dřeva, kamene i kotovic. A dům č. p. 33 i se **sousedním výminkem** vypadá nezměněně jako z časů 18. stol.

Z Prosetína se můžeme pustit rovnou do údolí Svatky, ale doporučujeme zajížděku ještě více na sever do Lhoty u Olešnice. Dovede nás tam na kole či pěšky cesta přímo od horního kostela sv. Markéty. Objížděka přes rozcestí u Valchy je ale bohatší ještě o jeden historický objekt – **Podhrázský mlýn**. Leží stranou od vesnice Křtěnov pod hrází, dnes již zaniklého rybníka. Slouží sice rekreaci, ke svému původnímu účelu se ale hrdě hlásí nápísem na fasádě.

zde nejvyšší v širokém okolí. A staveníště naznačují, kde k jejich rekonstrukci právě dochází. Zvláště roubenka č. p. 17 a 21, **částecně zděné č. p. 22 a 12** působí kouzelným dojmem. V nejvyšším bodě obec korunuje dvojice **původních selských stavení č. p. 8 a 11**, kde čekáte, že z branky či dveří vyjde paní máma v kroji a na okně bude vonět pekáč čerstvých buchet z pece. Tahle perlička lidové architektury na hranicích Horácka a Podhorácka skutečně okouzlí.

Cestu za malebnými lidovými stavbami uzavřeme nicméně opět v údolí řeky Svatky. Naším cílem je **Švařec**, hornická osada někdejšího Štěpánovského rudního revíru. Tady na nás čekají ještě dva objekty z dílny řemeslnického fortelu místních obyvatel. Jedním z nich je **roubená krytá lávka**, která se klene přes řeku Svatku už 300 let. Lávku místní tesaři v roce 1982 pečlivě opravili, tak-

Výčet staveb a zajímavých objektů upomínajících na starou tvář obcí a městeček Tišnovska a navazujících regionů tímto jistě není vyčerpán. Snad jsme tím však vzbudili u čtenářů nostalgii a u turistů zájem o výlet, ale i pozornost veřejnosti k tomu, všimnout si cenných dokladů života předků a vážít si i jejich dědictví.

Foto: Vladimír Vecheta

Švařec – kaple Nejsvětější Trojice.

HRADČANY

Ludmila Špačková

Obec **Hradčany** se rozkládá v Boskovické brázdě na levém břehu potoka Lubě asi 3 km jihovýchodně od Tišnova. Převážná část 306 ha katastru obce je rovinná a protéká jí Čebínský potok, přítok Lubě.

Historie

Jméno Hradčany je odvozeno od hrádku či tvrze, která stávala na „kopečku“, na místě dvora a rychty, sídla rychtářů (poslední František Bílý). Dosud jsou tu znatelné valy a násep. Obec je prvně (pod jménem **Raczan**) zmíněna roku 1397. Náležela k majetku kláštera Porta coeli, později k hradu Veveří. V letech 1980–90 byla místní částí Tišnova.

V roce 1764 je doložena existence **kaple sv. Anny**, původně ve středu obce. Z důvodu rozvoje dopravy pak v roce 1969 zbořena a nahrazena kaplí novou na mírném kopečku na místě „Valy“. Památkou obce jsou i boží muka neznámého stáří, původních osm obrazů svatých umístěných po stranách **boží muky** bylo financováno z řad sedláků a láníků z obce. Obrazy byly restaurovány v roce 2015 MgA. Pavlem Mastykou.

K historii obce patří významní občané. Mezi jinými brněnský podnikatel ve vlnář-

Hradčanská taneční skupina Hr. Ladies při vystoupení na Masopustním veselí 22. 2. 2020.

ství, český vlastenec, zakladatel Českého čtenářského spolku a Sokola v Brně **Jan Hlávka** (nar. 1819). Stopu v historii zanechal i první republikový starosta **František Blahoňovský**, který v roce 1919 založil v obci Osvětový kroužek, zasloužil se o zasazení lípy svobody (1919), která roste dodnes, a zbudování Pomníku padlých v 1. světové válce (1923). Turistický oddíl v Hradčanech (1973) založil bývalý reprezentant ČSSR v běhu **Jiří Chlup**, který i organizoval populární a celorepublikově významnou akci dálkového pochodu Hradčanská „50“ o dřevěný metal.

Současnost

V obci žije **683 obyvatel** ve 226 domech, katastr má tři rekreační oblasti (Nad rozvodnou, Lesní a v Loukách) s 89 chatami a průmyslové zóny v lokalitě ul. Čebínská a Tišnovská s drobným průmyslem. Obec má mateřskou školu, kulturní dům s obecní knihovnou a dvě restaurace. Plynofikace je z roku 1999, od roku 1982 vlastní vodovod a v roce 2014 byla dokončena kanalizace a rekonstrukce hlavního silničního tahu Brno – Nové Město na Moravě, který prochází středem obce.

Bohatý kulturní život zaštiťuje obec. Řada tradičních akcí zahrnuje **tříkrálový koncert** s Pěveckým sborem moravských učitelů, **Masopustní veselí s průvodem masek**, **Maškarní karneval** pro děti, **košť slivovice**, **pálení čarodějnic**, zájezd pro ženy, **Hradčanské šermování**, **Gulášáda**, **Anenské hody**, **Babské hody**, lampionový průvod, rozsvěcení vánočního stromu, **Mikulášská besídka** a na závěr roku **Silvestrovské setkání na Návsi**.

Sportovní akce se v zimě nejčastěji odehrávají v kulturním domě, který odpovídá parametrům sportovní haly a lze ho využít k různým pohybovým aktivitám, od ping-pongu přes power jógu, taneční, florbal až po tréninky šermu apod. V létě se sportuje v areálu **SPORT PARK Horka**, kde je velké fotbalové hřiště, víceúčelové hřiště a zázemí se šatnami.

Turistika, sport a relax

Obec je obklopena několika kopci, z nichž nejvyšší je **Sokolí** na jihozápadě. Přes něj se dostanete do Sentic nebo Veverské Bítýšky. Na severní straně tvoří relaxační zónu obce kopec **Horka se sportovním areálem**. Lze ho využít k různým tréninkovým aktivitám i k procházkám s domácími mazlíčky. Vycházkovou trasou směrem k Drásovu je těleso staré železniční trati, kolem rozvodny se pohodlně dostanete na kopec Stráž, dál můžete navázat na cyklotrasu EuroVelo a pokračovat směrem na Kuřim, Brno nebo na Tišnov a Nedvědici.

Pamětníci si jistě vzpomenou na **výletišť „Sádek“**, kde se pořádaly nezapomenutelné taneční zábavy. Dnes tento prostor slouží především dětem a mládeži. Je zde vybudované zázemí s hracími prvky pro menší děti a workoutové hřiště pro mládež. Najdete ho pod hlavní silnicí na ulici Tišnovské.

Budoucnost

Obec připravuje opravy místních komunikací, zázemí sportovního areálu **SPORT PARK Horka**, stezku pro pěší kolem Čebínského potoka a jiné. Vzhledem k poloze jste naši obec jistě již navštívili, určitě jí projíždíte autem směrem do Kuřimi či Brna, když jedete na kole nebo jdete na vycházku. Až příště půjdete nebo pojedete naší obcí, můžete se u nás zastavit. ☺

Foto: archiv obce Hradčany

Boží muka.

Kaple sv. Anny.

VRANOV U BRNA

Pavel Galík

Tradiční výletní cíl obyvatel jihomoravské metropole a legendami opředené mariánské poutní místo, to je **Vranov u Brna**. První písemná zmínka jej uvádí r. 1365.

Slovné poutní místo

Malebné obci dominuje **paulánský klášter** a raně barokní **římskokatolický kostel Narození Panny Marie**. Podle legendy se právě ve zdejších dubových hvozdech měla Panna Maria zjevit roku 1240 zbloudilému slepému maršálkovi, uzdravit ho a poradit mu, aby na tomto místě postavil kostel. Původní dřevěný kostelík nahradil v 17. stol. velkolepý chrám architekta Giovanni M. Filippiho. Unikátní **rodinná hrobka Lichtenštejnů** v jeho suterénu je jediným evropským pohřebištem panovníků jednoho státu, které se nachází na území cizí země. Odpočívá v ní 14 vládnoucích knížat z Lichtenštejnů a dalších 48 členů rodiny. Hrobka je veřejnosti otevřena jen výjimečně.

Zástupy poutníků sem tradičně míří za **soškou Panny Marie Vranovské**, gotickou plastikou, patřící mezi nejzajímavější památky tohoto druhu na Moravě. S největší pravděpodobností ji do Vranova přivezli pauláni, povolání sem z Francie.

Malebné okolí

Vranov u Brna je ovšem hojně navštěvovaným místem nejen kvůli svým historickým památkám, ale i kvůli **malebnosti obce i jejího okolí**. Vyhledávají

ho sportovci i turisté pro možnosti bohatého výběru lesních tras k běhu i cyklistice. Z Vranova se dostanou k **rozhledně** na nedalekém **Babím lomu**, druhým směrem na **Nový hrad**, ke gotickému kostelíku ve **Svaté Kateřině** nebo do **Adamova**.

Oblíbeným výletním bodem je také vrch **Katov** na skalnatém hřebeni nad břehem řeky Svitavy. Je poblíž vyhlídkové kolonády, která bývala součástí lichtenštejnského romantického parku. Na ostrohu Katova dnes stojí starý litinový kříž na kamenném soklu.

Okolní lesy jsou součástí **přírodní rezervace Jelení skok**, unikátní přirozenými listnatými lesy. Bohatý lesní porost na podzim vytváří v paprscích sluneční záře nezapomenutelné barevné scenérie.

Milými místy k zastavení jsou i zdejší **studánky**, zejména pramen Zdravas Maria pár set metrů východně od vranovské myslivny na lesní cestě zvané Vejmolka. Byl vybudován profesorem Josefem Opletalem v roce 1947 jako jeden z objektů **Lesnického Slavína**. Zastavit se je mož-

Vranovské mechanické jesličky.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie.

né i u **pramene říčky Ponávky**, která odsud teče do Brna.

Oblíbenou atrakcí zejména pro děti je návštěva **krásných vranovských jesliček** z lipového dřeva s mechanickým pohonem a hudebním automatem. Jsou umístěny v kostele. Působivé jsou monumentální **dřevěné plastiky sochaře Jana Nováka**, situované v obci a jejím okolí. Poblíž vranovského kostela stojí **Mojžíšovy desky**, na trase na Babí lom vyhlídka **Nekonečno** s nádherným panoramatem obce a v lese pod babídolským hřebenem odpočívadlo **Lelkovadlo**. Kolekci doplňuje plastika říčky Ponávky v Lelekovicích.

Kulturní a společenský život

Už více než sto let se tu konají o třetí sobotě v září tradiční **slovácké hody**. Začátek adventu bývá ve znamení rozsvícení **vánočního stromu** s koncertem a **lidovým jarmarkem**, po Novém roce se konají obecní plesy. V únoru prochází obcí veselý **ostatkový průvod** s masopustní večerní zábavou. Spoustu akcí organizuje **místní škola**, která se těší velkému rozmachu poté, co byla koncem 80. let uzavřena a vzápětí díky aktivitě místních znovu obnovena. Děti díky školním programům jezdí na školy v přírodě, lyžařské kurzy, závodně i rekreačně plavou, hrají florbal, zápolí v dětském triatlonu. Učitelé organizují výstavy výtvarných prací vyrobených ve školních kroužcích. Zdejší hasiči pro ně pořádají tradiční **Pálení čarodějnic a sportovní den**.

Silným motivem k návštěvě Vranova jsou **zářijové pouti**, kdy sem k duchovnímu pozastavení míří tisíce poutníků z širokého okolí. Na výlet do tohoto malebného koutu země, který bývá nikoliv náhodou označován jako **Moravské Švýcarsko**, se ale každopádně vyplatí vydat v kteroukoliv roční dobu.

Pohled z vyhlídky Nekonečno.

Foto: archiv obce Vranov

HRAD JE VELKÝ DOST

Irena Ochrymčuková

Fungování výstavy **Staré pověsti české a moravské** (a samozřejmě některé místní) se podobá tentokrát komplikovanému boji, plnému improvizací. Nejprve se nedaly otevřít hradní brány, nepřítel stál před nimi. Muzejníci jsou ovšem lid ohledně nečekaných situací zkušený. Když byl konečně padací most spuštěn, zahalení poutníci mohli alespoň naslouchat a doplňovat, společně uvažovat o době, osobách a událostech, skládat omyvatelné kvízy, zblízka se podívat hrdinům pověstí do tváře, když už se nemohli proměnit a zahrát si, jak to tehdy mohlo být. Tajemná pyramidka s odpověďmi do soutěže se kvapem plnila, stejně jako panely s pracemi literárními a výtvarnými. Krajina byla klidná, alespoň zdánlivě, ba pády přes hradby měly šťastný

konec. Žádné veselice se však nekonaly. Nájedníci, kteří se přihnali, nejenže obklíčili hrad, ale nepustili nikoho dovnitř. Posádce naštěstí zbyla potrava, studna a kámen mudrců: radost z množství elektronické a fyzické pošty. Spojení s okolím nepřerušeno. Přehlídka prací dětí a mládeže o pověstech nazvaná **Z Řípu přes Děvičky na Květnici** se nesmírně rozrostla. Obrázky, texty a komiksy jsou nejen z Tišnova, Tišnovska a z Moravy, ale z celé republiky (nejvzdálenější místo – Klatovy). Vedle nejmladších autorů se tentokrát zásadně prosadili středoškoláci. Jejich tvorba je většinou myšlenkově i technicky na velmi dobré úrovni. Zdá se, že pověsti mají svou moc až do dnešních časů. Proto prodlužujeme uzávěrku do 31. 12. 2020.

Hradní pán ani fraucimor, natožpak zbrojnoši nevědí, jaký se ukáže konec roku, ale tuší, že závěrečný výběr nejlepších děl a dílek bude velmi obtížný. Těší se na setkání v opět volném kraji! ☺

Přistupte blíže a zlomte pruty, synové Svatoplukovi!

Foto: Milan Holzapfel

PORTA COELI

NA ROZHRANÍ 80. A 90. LET DVACÁTÉHO STOLETÍ

Josef Zaccpal

Podle původního plánu měla být výstava dokumentárních fotografií s tímto názvem zahájena v Podhoráckém muzeu na začátku listopadu. Epidemie koronaviru celý plán naprosto rozhodla, tato akce v něm ale zůstala a byla jen posunuta na dobu od 6. prosince do 21. února příštího roku. Dnes sice stále nevíme, jak se bude aktuální situace dále vyvíjet, výstava však bude pro tento termín připravena. Co na ní návštěvníci uvidí? Jak už vyplývá z názvu, půjde o čistě fotografickou záležitost. Před více než třiceti lety

Stav budov kláštera v 80. letech.

v době skomírajícího socialismu a následné revoluční změny byl stav klášterního areálu velmi ponurý. Řečeno stručně, vše chátralo a mnohé bylo i likvidováno. Oživujícím prvkem pro turisty a návštěvníky bylo jen Podhorácké muzeum, které bohužel mělo na tehdejší stav této mimořádné památky nulový vliv. Jediné, co mohlo udělat, bylo zachycení žalostného stavu areálu pro pozdější pamětníky a další generace. Mělo k tomu i podmínky, protože v personálním stavu tehdejších zaměst-

nanců bylo obsazeno i místo muzejního fotografa. Byl to pozdější úspěšný tišnovský podnikatel v tomto oboru a výborný fotograf Pavel Smékal. Ten podle pokynů historika procházel postupně areálem a zachycoval stav budov a prostranství. Výsledný materiál byl pak zpracován a zařazen do konkrétního fondu muzejního fotoarchivu. Třicetiletí po sametové revoluci prověřilo kvalitu a dokumentární hodnotu fotografií a muzeum je nyní předkládá k posouzení svým návštěvníkům.

Když se bude na Vánoce zase chodit do muzea, v Podhoráckém najdou návštěvníci překvapení.

Pracovníci Podhoráckého muzea přejí všem prožití vánočních svátků ve zdraví, klidu a pokoji, rok 2021 pak plný jen příjemných událostí. ☺

Foto: Pavel Smékal

Průčelí areálu kláštera v 80. letech.

ZAJÍMAVÝ OBJEV V PŘEDKLÁŠTERSKÉ BAZILICE

Jan Kos

Jak je v Tišnově všeobecně známo, v současné době probíhají rozsáhlé opravy exteriéru i interiéru předklášterské baziliky Nanebevzetí Panny Marie i dalších budov areálu kláštera Porta coeli. Rekonstrukce baziliky, hrazené z fondu IROP (Integrovaný regionální operační program), se účastní řada firem a mezi nimi také brněnská společnost Archaia z. ú. Těžištěm činnosti tohoto ústavu jsou především záchranné a předstihové archeologické výzkumy moravských měst a městeček. Již v dřívějších letech provedla Archaia v areálu kláštera několik akcí, tato rekonstrukce ale poprvé umožnila dotknout se výzkumem přímo chrámu. V rámci přípravných prací tak byl mj. částečně snížen prostor za presbytářem, kde byly dokumentovány rozsáhlé úseky barokní dlažby, odkryta torza barokních zdí a také zachyceno několik raně novověkých hrobů z přilehlého hřbitova. Při vyklizení prostoru předsakristie byla pod dřevěným schodištěm objevena zajímavá náhrobní deska, patřící tišnovskému faráři Alberiku Rebmannovi, který spravoval tišnovskou farnost v letech 1737–1743. Místo objevu není ale místem hrobu, ten tak zůstává dále neznámý.

Náhrobní deska Alberika Rebmanna.

Foto: Archaia, z. ú.

Zkratkovitý nápis na desce uvádí:
*R.P. ALBERICUS REBMANN O.C.
 AUL. REG. PROF. ET TISCHNOVII
 PAROCHUS OBIIT. 8. MAII 1743*

(Reverendus Pater Albericus Rebmann, ordinis cisterciensis Aulae regiae professor et Tischnovii parochus obiit 8. Maii 1743 – Ctihodný otec Alberik Rebmann, řeholník cisterciáckého řádu kláštera Aula regia a tišnovský farář zemřel 8. května 1743)

Co vlastně víme o tomto knězi, který v Tišnově působil velmi krátkou dobu, pouhých šest roků?

Alberik (také někdy Alberich) **Rebmann** se narodil pravděpodobně v roce 1697 a v mládí vstoupil do cisterciáckého kláštera Aula regia v Praze na Zbraslavi, kde studoval a byl vysvěcen na kněze. Byl to velmi vzdělaný muž, který po sobě zanechal celou řadu latinských, německých i českých spisů a také kázání, protože byl vyhledávaným kazatelem. Před příchodem do Tišnova byl od roku 1733 farářem ve Věmyslicích nedaleko Moravského Krumlova, které stejně jako Tišnov patřily do panství kláštera Porta coeli. Z roku 1728 se dochovalo jeho německé kázání z kostela sv. Michala na Starém Městě pražském, kam byl jako slavnostní kazatel pozván řádem servitů při příležitosti svátku sv. Filipa Beniziho, jednoho ze zakladatelů řádu, jehož socha stojí na Karlově mostě. O rok později při příležitosti svatořečení Jana Nepomuc-

kého vydal knižní formou kanonizační kázání s titulním listem „*Všechno troje dokonale aneb svatá dokonalost a dokonalá svatost Jana Nepomuckého vyřčením nejsvětějšího otce Benedikta XIII*“. Asi jeho nejznámějším literárním počinem je kniha napsaná rovněž česky a vydaná v roce 1734 na oslavu 500 let od založení cisterciáckého kláštera Studnice Matky Boží ve Žďáře nad Sázavou s názvem „*Sara pět set let stará, ačkoliv staroletitá, předce celá spanilá a krásná.*“ Biblická Sára zde vlastně znamená klášter a kniha je věnována žďárskému opatu Václavu Vejmluvovi, mimořádné osobnosti cisterciáckého řádu. Kromě těchto českých knih vydal i německy slavnostní homilii ke cti sv. Pavla Poustevníka pro paulánský klášter v Moravském Krumlově a několik mariánských promluv. K jeho působení v Tišnově je třeba zmínit, že v roce 1742 došlo k vyloupení farního kostela i kláštera pruským vojskem.

Nalezená náhrobní deska P. Alberika Rebmanna jako zajímavý příspěvek k historii Tišnova bude po ukončení restaurace umístěna a zpřístupněna uvnitř baziliky.

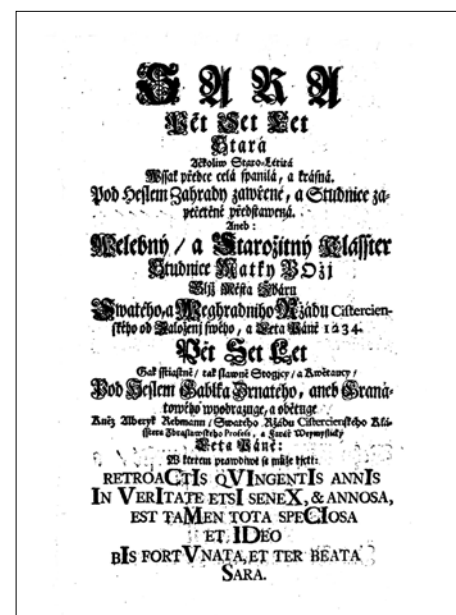
Zdroj:

Kos J., *800 let farnosti sv. Václava v Tišnově*, 2019, ISBN 978-80-905076-4-7

Interiér baziliky kláštera Porta coeli.

Foto: Štěpán Valecký

Titulní list knihy Alberika Rebmanna o historii kláštera ve Žďáře n. S. Z roku 1734.

PROSINCOVÉ KALENDÁRIUM TIŠNOVSKA

Václav Seyfert

3. PROSINCE – PŘED 70 LETY

V neděli 3. prosince 1950 **vystoupili tišnovští ochotníci poprvé pod názvem Karasovo divadlo**. Tři dosud existující zdejší divadelní spolky se spojily v jediný, pojmenovaný po spisovateli Josefu Františku Karasovi, tišnovském rodákově. Premiérovým počinem takto vzniklého souboru byla aktuální zemědělská komedie *Hádají sa o rozumné*, napsaná slováckým nářečím, za kterou její autor, pozdější známý herec Ilja Prachař, obdržel v následujícím roce státní cenu.

4. PROSINCE – PŘED 120 LETY

V úterý 4. prosince 1900 **se** v Tišnově, v dnes již neexistujícím domě č. 201 nedaleko Humpolky, **narodil Bohumil Gruber**. V roce 1918 narukoval do Ko-

Bohumil Gruber na fotografii z knihy *22 oprátek*.

šic, v armádě již zůstal a na Slovensku se také oženil. Po vzniku Slovenského štátu se vrátil do rodného města, kde získal podkrovní byt u Bracků na dnešní Hybešově ulici a pracoval jako staniční manipulát na místním nádraží. Ihned po skončení 2. světové války se stal opět vojákem a sloužil jako správce skladu válečného materiálu v Mezihoří. Rodina se vzápětí vrátila do Košic a zde byl poručík Gruber při čistkách počátkem 50. let přímo v kasárnách zatčen. Ve vykonstruovaném procesu byl obviněn z údajné velezrady, vyzvědačství a vraždy, za což byl

odsouzen k trestu smrti. Poprava byla vykonána dne 21. dubna 1953. Obvinění i rozsudek byly v celém rozsahu zrušeny 15. listopadu 1990 Vyším vojenským soudem v Trenčíně a Bohumil Gruber byl in memoriam povýšen do hodnosti podplukovníka. Jeho jméno je uvedeno i na pamětní desce věnované popraveným vojákům z povolání, která byla odhalena 28. října 1998 na budově Generálního štábu Armády České republiky v Praze-Dejvicích. Osudy všech obětí včetně Grubera jsou popsány v knize Jana Breta *22 oprátek*, vydané v roce 1999.

6. PROSINCE – PŘED 780 LETY

6. prosince 1240 **zemřela** v Předklášteří **královna Konstancie** Uherská, zakladatelka kláštera Porta coeli (1232). Narodila se 17. února 1180, pocházela z uherského královského rodu Arpádovců. V roce 1199 se provdala za českého panovníka Přemysla Otakara I., ačkoliv ten byl již zhruba 20 let ženat s Adlétou Míšeňskou, kterou ovšem zapudil a manželství nechal prohlásit za neplatné. Konstancie měla s Přemyslem Otakarem I. celkem osm dětí, mezi něž patřili i pozdější český král Václav I. a nejmladší dcera Anežka Přemyslovna, zvaná Čes-

Královna Konstancie Uherská vyobrazená na portále baziliky kláštera Porta coeli.

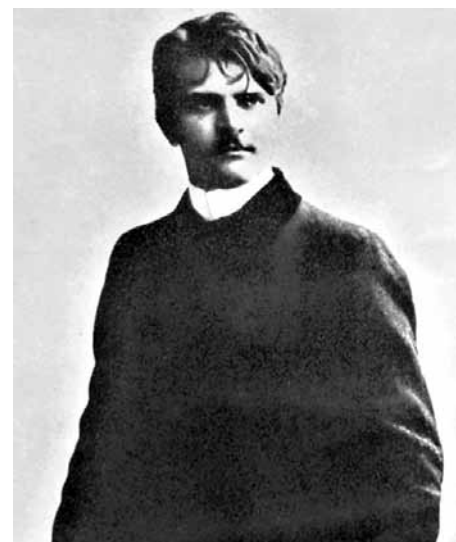
Foto: www.wikiwand.com

ká, svatořečená papežem Janem Pavlem II. v roce 1989.

Časovým údajem o pouhý den pozdějším, tedy 7. prosincem 1240, je datována listina krále Václava I., jejího syna, která poprvé zmiňuje Tišnov jako trhovou ves, tedy osadu se základními městskými atributy: „*Tusnowice villa forensis, sub qua ipsium monasterium Porta coeli situm est.*“

14. PROSINCE – PŘED 140 LETY

V úterý 14. prosince 1880 **se** v Podolí u Borače **narodil** v rodině chudého tkalce **Josef Uher**. Obecnou školu navštěvo-

Spisovatel Josef Uher na fotografii z webové wikiédie.

val v Borači, na měšťanku chodil pěšky do Tišnova a poté studoval čtyři roky na učitelském ústavu v Brně. Roku 1900 nastoupil jako podučitel na dívčí školu v Židenicích, poté vystřídal několik škol v okolí Brna, ale již v roce 1905 musel profesi kantora opustit pro vážné onemocnění tuberkulózou. Třikrát se léčil až u Jadranu, ovšem marně – 5. prosince 1908 zemřel. Uher je oceňován jako nejvýraznější literární talent Tišnovska, velmi přesvědčivě dokázal v řadě povídek zobrazit život chudých lidí, kteří dobrovolně opustili společnost a zvolili tulácké živení s vlastním snovým světem svobody. Později byl tento typ tvorby označen jako bosácká literatura, jejím typickým představitelem byl zejména Maxim Gorkij. Nejznámější Uhrovou knihou vy-

danou ještě za jeho života byly Kapitoly o lidech kočovných a jiná próza (1905), spolupracoval také s Moravskou orlicí, Lidovými novinami či Moravskoslezskou revue.

15. PROSINCE – PŘED 110 LETY

Ve čtvrtek 15. prosince 1910 bylo na dobu deseti let založeno **Rybářské družstvo okresu tišnovského**. Výměrou bývalé okresní politické správy z 11. března 1921 pak bylo trvání družstva prodlouženo o dalších třicet let. K výkonu rybářského práva byly oprávněny obce Březina, Deblín, Drásov, Hradčany, Jamné, Lomnička, Malhostovice, Předklášteří, Rohozec, Štěpánovice, Tišnov, Unín, Úsuší, Vohančice a Železné. Prvním předsedou byl Josef Dusík, následovali jej postupně Josef Pavlík, Jan Vrchlabský a Karel Mudroch.

15. PROSINCE – PŘED 75 LETY

V sobotu 15. prosince 1945 byl tišnovskému občanu **Oldřichu Kothbauerovi udělen prezidentem republiky Dr. Edvardem Benešem in memoriam Československý válečný kříž** 1939. Udělovací listina má matriční číslo 14.113 a pod textem „v uznání zásluh, které získal v boji za osvobození republiky Československé z nepřátelského obsazení“ je na ní podepsán tehdejší ministr národní obrany Ludvík Svoboda. Vyznamenání převzaly na jaře následujícího roku na tišnovském náměstí manželka Josefa a dcera Jitka. O čestném občanu města Tišnova Oldřichu Kothbauerovi jsme podrobně psali v zářijovém čísle ročníku 2017.

15. PROSINCE – PŘED 20 LETY

V pátek 15. prosince 2000 byla podepsána **smlouva na odkoupení tišnovské nemocnice** státem od původních soukromých majitelů, jimiž v té době byli potomci zakladatele sanatoria MUDr. Františka Kuthana, konkrétně dcera jeho staršího syna Stanislava a vnuk mladšího syna Františka. O kladné vyřešení celé záležitosti se vedle tehdejšího starosty Tišnova Ing. Fruhwirta a místostarosty Ing. Svobody významně zasloužil také nový přednosta Okresního úřadu Brno-venkov Ing. arch. Vladislav Růžička, který na rozdíl od svého předchůdce ve funkci zaujal v této věci velmi konstruktivní postoj. Novým majitelem se stala Česká republika – Nemocnice Tišnov, zastoupená ředitelem MUDr. Pavlem Miklišem.

17. PROSINCE – PŘED 40 LETY

Ve středu 17. prosince 1980 byla úvodním poslechovým večerem **zahájena činnost tišnovského jazzklubu**, který se stal součástí tehdejšího Sdruženého závodního klubu pracujících. Akce proběhla v zasedací místnosti budovy na Mlýnské ulici, pozdější pořady i koncerty pořádané jazzklubem se ale odehrávaly již ve větším kulturním sále. Premiérový program po úvodní pasáži seznámil příznivce moderní hudby s tvorbou slavných světových skupin Yes a Weather Report, v dalším období byla pozornost klubu výrazně upřena i na domácí alternativní scénu. Vedoucím byl Ing. Jirí Kostealecký; poslední akce – koncert skupiny Krausberry – se uskutečnila v červnu 1987.

20. PROSINCE – PŘED 30 LETY

Ve čtvrtek 20. prosince 1990 náhle **zemřel Ing. Pavel Mareš**, tišnovský výtvarník a sportovec. Narodil se 25. března 1947, absolvoval zdejší gymnázium a následně brněnské Vysoké učení technické. Zájem o výtvarné umění jej přivedl ještě na Střední umělecko-průmyslovou školu v Brně, kterou dokončil v roce 1978. Soukromě navíc studoval grafiku u Emanuela Ranného staršího. Jeho díla byla součás-

Pavel Mareš na fotografii ze slovníku výtvarníků Od Veverí k Pernštejnu a jeho obrazy z výstavy Naplno v Podhoráckém muzeu.

tí celé řady společných i samostatných výstav, maloval krajinu Vysočiny, zátiší s kyticemi i moře s přístavy. Jako házenkář byl členem družstva Baníku Tišnov, které ve své době působilo i v národní lize. Od 80. let žil v Brusné, pochován je na hřbitově v Lomnici u Tišnova.

21. PROSINCE – PŘED 155 LETY

Ve čtvrtek 21. prosince 1865 byl do **spolkového katastru zapsán nový tišnovský peněžní ústav – Občanská záložna**. Úřední spisy záložny jsou shrnuty v de-

víti knihách, nejstarší z nich uvádí jako předsedu spolku Josefa Baumanna. Ze zachované jednatelské zprávy pro výroční schůzi 1880 mimo jiné vyplývá, že v té době měla záložna 510 členů, jednání výboru probíhalo každý týden. V roce 1942 záložna převzala Spořitelni a záloženský spolek, v roce 1945 změnila své stanovy i název na Hospodářská záložna a o tři roky později byla sloučena se Spořitelnou města Tišnova.

30. PROSINCE – PŘED 135 LETY

Ve středu 30. prosince 1885 **došlo v Tišnově k prvnímu smrtelnému neštěstí na železnici**. Na přejezdu vozovky nedaleko Hradčan došlo ke srážce koňského povozu s jedoucím vlakem, když kočí Večeřa, zachumlaný do kožichu a silné čepice, přeslechl pískání přijíždějící lokomotivy. Sám zůstal jako zázrakem téměř nezraněn, střet ovšem nepřežili nejen jeho kůň, ale také pasažérka povozu, vdova Marie Šneidrová, po níž zůstali čtyři malí sirotci. Kočí byl pro neúmyslný přečin souzen Zemským trestním soudem v Brně, dražní společnosti bylo nařízeno, aby od setmění do rozednění při každém přejezdu vlaku stál na místě železniční zřízenec s lucernou.

31. PROSINCE – PŘED 150 LETY

V sobotu 31. prosince 1870 byla v Tišnově **založena Katolická politická beseda**. Sdružovala 70 členů a jejím jednacím jazykem byla čeština. Katolické politické besedy byly předchůdkyněmi skutečných politických organizací, jak je známe z pozdější doby a na jejichž existenci teprve uzrával čas.

NAPSALI JSME PŘED 50 LETY

10. díl PROSINEC 1970

Václav Seyfert

Poslední číslo úvodního ročníku zpravodaje Naše Tišnovsko z roku 1970 nabídlo svým čtenářům mimo jiné tyto články:

OKÉNKO PAMĚTNÍKŮ

Jako doplněk k nedávným oslavám padesátého výročí založení tišnovského gymnázia bylo otištěno několik vzpomínek tišnovského rodáka MUDr. Antonína Bílého, absolventa z roku 1929, žijícího již v Praze. Vybíráme alespoň jednu z nich: „... s materským jazykem jsem dost zápolil, zvláště pak při slohových úkolech, z nichž mi nejhůře šly úkoly domácí. Naštěstí tady mi pomáhala maminka a celkem úspěšně. My jsme to samozřejmě tajili a nejvíc před profesorem Macků, naším češtinářem. Ten potkal jednou maminku, když už jsem byl v septimě, znali se spolu velmi dobře. Potutelně se k ní naklonil a sdělil jí: „Tak, paní Anno, tentokrát ten úkol byl jenom na dvojku.““

ZE STARÝCH MĚSTSKÝCH ŘÁDŮ

V historické rubrice informovala Hana Příleská, že při pořádání písemností města Tišnova byl v pozemkové knize z roku 1735 nalezen městský řád, který podle udání písaře knihy vznikl před rokem 1454. Jednotlivá ustanovení jsou dodnes zajímavá jak svým obsahem, tak z hlediska jazyka, kterým byla psána. Například: „Město Tišnov za právo má v řece ryb lovení ve středu a v pátek do poledne a v kalnou vodu vždy lapati.“ Nebo: „Aby žádný přes roli nejezdil na zdýl, než napřič, aby žádný kameny nesmítal ze svý roly na jinou, aby žádný nehýbal kamením sadovým.“ A do třetice: „Aby žádný hnoje na obci nekladl, paklíby položil v druhé den aby vyvezl.“ Speciální povinnost měli uloženi někteří řemeslníci: „Pekařky obecní nemají chleba roznášeti po domech, než za trh kdež právo jest.“

BYDLENÍ DŮCHODCŮ

Autor podepsaný příjmením Odehnal informoval o plánech města na novou výstavbu: „K usnadnění péče o důchodce se správní odbor městského národního výboru v Tišnově pokouší dosáhnout výstavby aspoň dvou domků o osmi bytech pro bydlení důchodců; usnadnilo by to mimo jiné výhody i lepší pečovatelskou službu. Projektový

Autorem fotografie na titulní stránce čísla byl Josef Ptáček.

úkol na tyto domky je již zpracován, vede se jednání o hospodářské smlouvy s dodavatelem. ... S místem pro výstavbu těchto domků se počítá v ulici Hynka Bíma.“

NAŠE PROSINCOVÁ VYCHÁZKA

Václav Borek tentokrát ozvláštnil pozvání na vycházku i připomenutím místních pověstí. „Hřebeny kopců se tu sklánějí k Besénku a vítr se prohání údolím. Kde je čas loupeživých rytířů, kteří přepadávali bohabojné počestné v tomto kraji pod Sýkořem. Žalostné hromádky kamenů porůznu navršených na příkrém pahrbku tu zůstaly z někdejšího jejich sídla, hradu Levnova. V hradním příkopu dávno vyschla voda a v korunách stromů to teskně šumí. ... Tajemství podzemní chodby, která prý vedla dolů, do žlebského mlýna, už asi nikdo neobjeví. Možná, že právě tudy spěchal rytíř Bělínek za mlynářovou dcerou, která mu učarovala. Kdoví. Lidé si dodnes vyprávějí o nešťastném rytíři, který se prý oběsil v nedalekém lese...“

O DALŠÍM VE STRUČNOSTI

Medailonek byl věnován spisovateli Josefu Uhrovi. První část dvoudílného článku nazvaného Z rybářské historie napsal Milan Jeřábek a fotografií ji doplnil jeho učitelský kolega Vladimír Bílý. Jiný známý představitel kantorského povolání Miloš Pokorný pro změnu zval Tišnováky, aby si přijeli zalýžovat do oblasti Brumova, Osík a Synalova, kde byl Na Stanislávku dále vylepšován nově zbudovaný lyžařský vlek. Poučné je jako vždy čtení o chystaných kulturních akcích. Kino lákalo na Franka Sinatru v hlavní roli amerického filmu Detektiv, před Vánoci se promítal slavný polský film Pan Wolodyjowski podle románu Henryka Sienkiewicze a na plátně se objevili také Starci na chmelu. Úplné hody ale měli zájemci o hudbu a především o tanec. Posuďte sami: v sále sokolovny hrála 12. prosince (dokonce k tanci!) známá brněnská skupina Synkopy 61, stále ještě se tančilo denně od 20 do tří hodin ranních ve vinárně Grill a tělovýchovná jednota Baník pořádala v sokolovně během měsíce hned pět společenských akcí: Mikulášskou zábavu, dva odpolední taneční čaje, Štěpánskou zábavu a Silvestrovskou zábavu. Navíc se dokonce paralelně konala druhá silvestrovská akce v sále na Mlýnské, kde hrál k tanci i poslechu místní Septet-club.

Vše nejlepší do roku 1971 popřála čtenářům tehdejší miss Československo Mirka Jančíková z Brna, poslední vítězka této soutěže před obdobím normalizace, během něhož se královna krásy nevyhlašovala.

SIEMENS

Při zakoupení minimálně čtyř vestavných spotřebičů Siemens získáte jako dárek dřež SCHOCK v hodnotě 8 500 Kč zdarma.

Akce trvá do vyprodání zásob.

Seznamte se s budoucností.

Siemens domácí spotřebiče

Skupina BSH je držitelem licence k ochranné známce Siemens AG.

BEDNÁŘ

MEZ dřevovýroba

Od října peletkujeme.cz

- **Výroba nábytku**
 - **Požez kulatiny do délky 12 m a průměru 1 m na dvoukotoučové pile DKP 6**
 - **Prodej stavebního řeziva**
 - **Výroba a prodej pelet**
- Vše za příznivé ceny**

MEZ, a.s. 592 62 Nedvědice | tel. 737 007 308
drevovyroba.mez.cz | drevovyroba@mez.cz

NEJSEM STRAŠIDLO

CO PŘINESL KORONAVIR DO TERÉNNÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

Lenka Sodomková

OBLASTNÍ CHARITA
TIŠNOV

„Paní, já jsem se Vás lekla, vy vypadáte jako strašidlo.“ Tak i s takovým uvítáním se v posledních měsících setkávají pracovníci terénní pečovatelské služby Oblastní charity Tišnov u svých klientů. A věřte, že si tak někdy sami připadáme. Kam se poděly doby, kdy jsme se s klienty při přivítání na sebe usmáli nebo si bez rozmyšlení podali ruku? Dnes jsou všechny úsměvy skryty za rouškami, za respirátory. Oči schovány za brýlemi nebo za štítem. Při péči nepříjemně šustí ochranné pláště, zástěry nebo i jiné jednorázové oblečení. Tímto vším reagujeme na velmi špatnou epidemiologickou situaci, ve které se nyní všichni nacházíme. A věřte, není lehké celý den chodit s respirátorem a u toho vykonávat těžkou práci, kdy klientům pomáháte s pohybem, s koupáním atd.

Naší snahou je **dělat co nejvíce preventivních opatření**, aby se nákaza koronaviru nezanesla mezi naše pracovníky a následně mezi naše klienty, protože si uvědomujeme, že právě naši klienti jsou velmi ohroženi a zranitelnou skupinou obyvatel. Jsme rádi, že jsou naši klienti rozumní lidé, kteří toto respektují, a pokud je to možné, tak sami při péči roušku používají. Budeme velmi rádi, až toto období plné stresu a hysterie skončí. A obnoví se přirozený lidský kontakt, kdy se nás někteří přestanou bát. Bohužel mentální porucha nebo zdravotní handicap klienta často neumožní, aby člověk pochopil, proč pečovatelka přijde do domácnosti „vymóďená jako hastrůš“. Zde opravdu pomáhá pouze opakovaně vysvětlovat, uklidňovat a jednat klidně a rozvážně.

Nicméně i přes nepřízeň této doby se nám podařilo získat možnost rozšířit naši pečovatelskou službu od ledna 2021 o celé dva úvazky. Pro osoby, které potřebují pečovatelskou službu, to znamená, že pokud nás budou potřebovat, je větší pravděpodobnost toho, že na tyto požadavky budeme schopni reagovat. **Současně se nám díky mnoha firemním i soukromým dárcům podařilo pořídit nové vozidlo pro pečovatelskou službu**, čehož si opravdu ceníme. Velmi nám to pomůže v tom, že máme vozidlo i pro jednu pečovatelku, která na svojí trase dosud musela chodit pěšky. Chtěli bychom tak na tomto místě poděkovat všem, kdo jste navštěvovali naše akce a přispívali na nové auto (speciálně děkujeme Petře Burianové a kavárně Chutě zvu tě), děkujeme individuálním dárcům i dárcům na darovacím portálu Darujme.cz. Velké díky patří firmám Vodička, Steinhauser, GACC, Mertastav a Mouka Tišnov za podporu péče o seniory a nemocné v našem regionu.

Cílem naší služby je, aby lidé nemuseli odcházet ze svých domovů kvůli tomu, že přestanou být zcela soběstační. Často stačí

Pečovatelka v ochranném obleku.

Foto: archiv Charity

drobná pomoc a i ta může vést k tomu, aby si člověk žil „ve svém“. Takže v domově, který si vybudoval, který byl jeho zázemím, kde žil, vychoval své děti, rozmazloval svoje vnoučata a kde zažil plno dobrého. Proč tedy z tohoto prostředí odcházet, když to jde i jinak?

Pečovatelská služba je od slova pečovat, rozumějte tedy pečovat o člověka. O jeho osobu, aby byl čistý, najezený, mohl se dostat z lůžka nebo jsme mu pomohli zařídit věci, na které sám nestačí. Nesuplujeme soukromé služby, tzn. pečovatelky nejsou uklízečky, zahradnice, kadeřnice, masérky nebo kurýrní služba. Na všechny tyto činnosti si lze objednat firmy nebo osoby, které na to mají potřebnou specializaci. Pokud si nejste jistí, zda oslovit pečovatelskou službu nebo ne, klidně nám zavolejte a my s vámi rádi celou situaci probereme.

A závěrem krátké zamyšlení: Ano, pracovníci přicházejí pomáhat. Přicházejí pečovat. Dělají svou práci rádi a často ji chápou jako poslání. Jen je potřeba si uvědomit, že pečovatelská služba nikdy zcela nenahradí to, co je člověku přirozené. Nenahradí rodinu,

kamarády, přátele a známé. Nemůže nahradit vztahy, které se mohly v životě člověka pošramotit. Proto všem přejeme, aby kolem sebe měli blízké, kteří jim budou rádi pomáhat, a pokud už budete muset naši službu využít, aby to byla služba doplňková, která pomůže tam, kde na to nebudete společnými silami stačit.

Jihomoravský kraj

Pečovatelská služba Oblastní charity Tišnov je spolufinancována Jihomoravským krajem.

TIŠNOV

Pečovatelská služba Oblastní charity Tišnov je realizována za finanční podpory města Tišnova.

Auto pro pečovatelskou službu.

NOVÁ VEDOUcí PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

Jana Hutařová

Ke konci měsíce října ukončila svým odchodem do důchodu působení v CSS Tišnov paní **Alena Šikulová**, která dlouhých 25 let zastávala funkci vedoucí pečovatelské služby. Paní Šikulová byla vždy „dobrou duší“ naší organizace, přívětivá, vlídná a moudrá žena, ochotná vždy naslouchat potřebám našich pečovatelek a především našich klientů pečovatelské služby. Dokázala zde vytvořit a roky zachovat příjemnou rodinnou atmosféru a harmonické pracovní prostředí. Jako vystudovaná zdravotní sestra umně využívala své odborné znalosti a dokázala být oporou svým podřízeným.

Za to vše a mnohé další jí všichni ze srdce děkujeme a přeje-
me pevné zdraví, pohodu a hodně dlouhých šťastných let stráve-
ných se svými blízkými.

Novou vedoucí pečovatelské služby je nyní paní **Jitka Trechová**, na kterou se můžete bez obav obracet se svými dotazy nebo požadavky ohledně pečovatelské služby v našem Penzionu. Věříme, že bude čerstvou posilou našeho pracovního kolektivu a na-
váže na dobrou práci své předchůdkyně.

Penzion Tišnov.

Foto: archiv CSS Tišnov

INZERCE

ZRYCHLUJEME NA TIŠNOVSKU

500 Mbit nebo 50 Mbit
internetového pásma

Přidej se k nám!

BAZ INTERNET YC Net

www.ycnet.cz tel.: 515 539 800

ROZLOUČENÍ SE SPOLUPRACOVNÍKY A KLIENTY CSS

Alena Šikulová

Rozloučení s Vámi a ukončení svého působení na místě vedoucí pečovatelské služby jsem si vždy představovala jinak. Nikdy mě nenapadlo, že si s Vámi nebudu moci ani podat ruku a popovídat si nebo si s Vámi zazpívat na zá-
bavě v naší jídelně. Proto jsem se rozhodla rozloučit se s vámi alespoň těmito řádky.

Ušli jsme společně kus cesty. Od chvíle, kdy jsem přišla na Penzion, navštěvovala Vás a nabízela pečovatelskou službu, uplynulo již více jak dvacet let. Poznala jsem spoustu milých lidí, kteří mi přirostli k srdci. Prožívala jsem s Vámi nejen Vaše radosti, bolesti a trápení, ale především jsem se snažila Vám naslouchat, vcítit se do Vašich potřeb a řešit problémy, které přicházely. Byli jste má velká rodina a svou práci jsem brala jako poslání. Tento postoj jsem se snažila předávat děvčatům-pečovatelkám, které s vámi jsou v úzkém kontaktu.

Náš pěkný vztah by nebyl možný bez Vaší důvěry, vstřícnosti a tolerance. Děkuji Vám za to. Děkuji také všem ostatním, kteří mi byli ochotni pomáhat. Především Vašim rodinám, s nimiž jsem často spolupracovala a s nimiž jsme společně hledali možnosti, jak nejlépe zajistit péči o Vás. Děkuji praktickým a odborným lékařům, sociální pracovníci z tišnovské nemocnice paní Šťastné, vrchní sestře paní Chochořákové a vedoucímu sociálního odboru MěÚ v Tišnově panu Mgr. Michalu Kudláčkovi.

Nejvíce však děkuji svým spolupracovníkům z CSS. Týmu pečovatelek, na které jsou kladeny stále větší nároky, a i přesto si pro Vás vždy najdou vlídné slovo a svůj úsměv. Můžete se na ně spolehnout, stejně jako na novou vedoucí paní Jitku Trechovou, která se na Vás těší, převezme do svých rukou pomyslnou pochodň a povede pečovatelskou službu dál. Přeji jí v jejím snažení hodně sil a úspěchů. Totéž přeji těm, kteří jí v tomto úkolu budou pomáhat – paní ředitelce PhDr. Janě Hutařové a všem kolegyním a kolegům z kanceláří pečovatelské služby a správy Penzionu. Těm, kteří spolupracují a táhnou za jeden provaz, se podaří obstát i v těžkých zkouškách. Takovou zkouškou je dnes pro nás onemocnění COVID-19. Díky zodpovědnému chování seniorů i zaměstnanců jsme v první vlně obstáli. Ve druhé vlně se držíme nad vodou, i když někteří z nás už poznali obavy a strach. Na boj s nemocí jsme připraveni a vybaveni ochrannými pomůckami. Věřím, že toto zlé období přejde a budeme se opět moci vrátit k dřívějším aktivitám.

Přeji Vám hodně štěstí a zdraví a těším se na naše budoucí společná setkání.

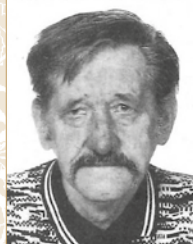
Srdečně Vás všechny zdravím!

Vzpomínáme

5. listopadu uplynulo osm smutných roků, kdy nás navždy opustil manžel, tatínek a dědeček pan **JINDŘICH HUMPOLÍK**. S láskou vzpomíná a za vzpomínku děkuje manželka Ludmila s rodinou.

Dne 10. listopadu to bylo jedenáct let od chvíle, co nás navždy opustil náš milovaný tatínek a dědeček pan **KAREL VÁLČÍK**. Tichou vzpomínku s bolestí v srdci věnují dcery Ludmila s rodinou a Andrea.

Dne 13. listopadu uplynulo již pět smutných let, kdy nás navždy opustila má maminka, sestra paní **MARKÉTA ŠUDÁKOVÁ**. Stále vzpomíná syn s rodinou.

Dne 16. listopadu uplynulo již pět smutných let, kdy nás navždy opustila naše maminka paní **MARTA NEČASOVÁ**. Stále vzpomínají syn a dcera s rodinami.

Dne 20. listopadu uplynulo dvacet čtyři let, kdy nás navždy opustila naše milovaná maminka, babička paní **MARIE KUKLOVÁ**. S láskou a úctou stále vzpomínají vnučka Simonka, dcery Marie, Ludmila a Zdeňka s rodinami.

Dne 24. listopadu uplyne deset let od úmrtí mého manžela **ZDEŇKA MIKULY**. Za tichou vzpomínku děkuje manželka s dětmi.

Dne 27. listopadu by se dožila sta let naše milovaná maminka, babička a prababička, paní **MARIE CIKOVÁ**. Za tichou vzpomínku děkuje rodina.

Dne 29. listopadu uplyne osmnáct let od úmrtí našeho drahého tatínka a dědečka pana **JIŘÍHO MICHÁLKA**.

Dne 2. prosince vzpomeneme osmé výročí úmrtí naší maminky a babičky paní **MARIE BURIANOVÉ** a dne 27. listopadu druhé výročí úmrtí jejího manžela pana **STANISLAVA BURIANA**. Vzpomínají děti s rodinami.

Dne 13. ledna uplyne dvacet jeden rok, kdy nás opustila naše milovaná maminka a babička, paní **MARIE MICHÁLKOVÁ**. S láskou stále vzpomínají syn a dcera s rodinami.

Dne 2. prosince uplyne deset roků, kdy zemřel tatínek, dědeček, pradědeček, strýc a švagr **JAN KLADIVA**. Celá rodina na něj vzpomíná s úctou a láskou.

Dne 6. prosince uplyne šest let ode dne, co tragicky zemřela naše maminka paní **LIBUŠE KOUDELKOVÁ**, roz. Kosová. S láskou vzpomínají děti s rodinami a sestry.

Dne 9. prosince uplyne již dvacet let, co nás navždy opustil pan **JOSEF LUKAS**. Stále vzpomíná rodina Lukasova z Hradčan.

Dne 11. prosince uplyne devět let, co nás navždy opustil pan **MILAN SUCHNA**. Stále vzpomíná družka Ilona s rodinou a kamarádi. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

Vzpomínáme

Dne 13. prosince by oslavila 77. narozeniny naše milovaná maminka, babička a prababička paní **GERTA RAŠKOVÁ**, rozená Danišová. Byla laskavou, milou a starostlivou maminkou, která nám darovala to nejdražší, svoje milující srdce. S láskou vzpomínají dcery Monika a Tereza s rodinami.

Dne 13. prosince uplyne osmnáct let ode dne, kdy nás opustil milovaný manžel a tatínek pan **FRANTIŠEK HYTYCH**. S láskou vzpomínají manželka a dcery s rodinami.

Dne 20. prosince uplyne devět roků, kdy nás navždy opustil pan **PAVEL ŠENKÝŘ** z Heroltic. Za tichou vzpomínku děkujeme všem, kteří ho znali a měli rádi. S úctou a láskou vzpomínají manželka a dcery s rodinami.

Dne 1. ledna uplyne jedenáct roků, kdy nás opustil pan **JAN HEJMALA** z Heroltic. Za tichou vzpomínku děkují dcera a vnučky s rodinami.

Dne 14. ledna uplyne již deset roků, kdy dotlouklo srdce mého milovaného manžela, tatínka a dědečka pana **FRANTIŠKA BRÁZDY**. Stále vzpomíná manželka a syn s rodinou.

Poděkování

Chtěla bych poděkovat celému kolektivu sestřiček LDN Tišnov v čele s paní primářkou Patočkovou a ošetrující lékařkou paní doktorkou Královou za obětavou péči, kterou věnovaly mému vážně nemocnému manželovi panu **Ing. Radku Havlíčkovi**. Ještě jednou velké poděkování. Dana Havlíčková, manželka s rodinou

INZERCE

☛ Karel Pavlíček, **kamenické práce**, tel. 604 310 243.

☛ **Hodinový manžel**. Nabízím občanům různé práce při údržbě bytu, domu a zahrady v Tišnově a okolí. Kontakt: Tom Vacek, tel. 602 754 930, hodinovymanzeltom@email.cz.

☛ **Zemní a výkopové práce minibagrem** 1,7t. Výkopy na přípojky, bazény, jímky, rovnání zahrad. Vrtání děr na sloupky, stromy atd., tel. 774 575 616.

☛ **Koupíme byt/RD** v Tišnově nebo Kuřimi. Dohoda jistá. Tel. 731 765 248.

☛ **Vyměním mezonetový byt** 3kk velikost 70 m² v Tišnově na Květnici, za standardní byt 3+1, 4+1 nebo menší domeček v okolí Tišnova. Doplátek z naší strany možný. Výhoda, nízké poplatky. Tel. 601 224 488.

☛ **Zaměstnání, brigádu** najdete na www.PraceTisnov.cz.

☛ **Malířské a natěračské práce**. Chcete nově vymalovat, tapetovat, natřít cokoliv? My to umíme! Kvalitně, rychle, čistě a za rozumnou cenu. Vlastimil Štěpánek, tel. 608 327 939.

MALÉ LUŠTĚNKY

Václav Seyfert

Děti si podobně jako na jaře zatím školy příliš neužívají, takže je možná ta nejlepší chvíle trošku potrápit jejich myšlení zajímavou úlohou, ale také na oplátku zavzpomínat na příjemné letní chvíle strávené koupáním v okolních rybnících. Jako vždy nám svoje řešení neposílejte, správné odpovědi jsou uvedeny v dolní části stránky.

VÝLET NA KOLE

V poslední době se často tvrdí, že školáci neumějí řešit matematické slovní příklady. Těm vyspělejším je proto určena následující nevhodná úloha, nad kterou se možná rádi zamyslí i dospělí čtenáři. Jistě potěší všechny, kteří mají rádi cyklistiku, limonády či svůj mobilní telefon a kterým nevadí mírně „ujeté“ nápady. Podrobný rozbor vyřešení úkolu bude zveřejněn na webu www.tisnovskenoviny.cz.

Mezi místy A a B je vzdálenost 70 km a na trase je celkem 6 stánků s občerstvením, vždy po 10 kilometrech.

V 13.00 hodin vyjíždí Pepa na kole z místa A do místa B rychlostí 15 km/h. V prvním stánku vypije jednu malou limonádu a v každém následujícím vždy o jedno limo více než v tom předchozím. Výjimkou je stánek vzdálený 40 kilometrů od místa B, kde nabízejí Pepovu oblíbenou značku, takže zde si dopřeje o jedno limo navíc. Vypití jedné limonády trvá Pepovi 5 minut. Po každých 12 kilometrech kontroluje Pepa na svém mobilu došlé zprávy SMS; každou jednu zprávu studuje přesně jednu minutu a počet nově doručených zpráv odpovídá vždy počtu vypitých limonád od začátku jízdy. Po prvních třech vypitých limonádách klesne rychlost Pepovy jízdy o 3 km/h, po prvních šesti vypitých limonádách o další 3 km/h. Po třetí kontrole došlých zpráv SMS se krátkodobě rychlost jízdy zvedne na stejnou hodnotu, jakou Pepa vykazoval na 25. kilometru, ovšem po deseti vypitých limonádách znovu klesá na poté už trvalou úroveň 8 km/h.

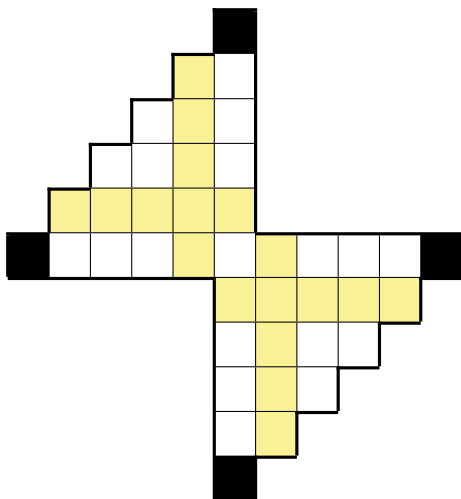
V 16.45 hodin vyjíždí Tonda z místa B směrem k místu A vstříc Pepovi. Jede neměnnou rychlostí 20 km/h a v každém stánku vypije vždy 2 limonády, což mu pokaždé trvá 15 minut. Doručené zprávy SMS na svém mobilu kontroluje po 11 kilometrech a každý tento úkon zvládne za 2 minuty.

Vaším úkolem je odpovědět na následující otázky:

1. V kolik hodin se na trase Tonda s Pepou potkají?
2. Co v té době dělá Pepa? Jede, pije limonádu nebo hledí do mobilu?
3. Kolik kilometrů má v té chvíli ujetu Pepa a kolik Tonda?
4. Kolik limonád má v té chvíli vypito Pepa a kolik Tonda? V obou případech uveďte, kolik z toho tvoří limonády Pepovy oblíbené značky.
5. Kolikrát během jízdy Pepa kontroloval došlé zprávy SMS a kolik minut celkem strávil touto činností do okamžiku setkání s Tondou?
6. Co dělají Pepa a Tonda přesně minutu po vzájemném setkání?

SPOJENÉ ROHÁČKY

V tajenkách jsou skryty názvy dvou obcí nedaleko Tišnova, poblíž kterých jsou rybníky oblíbené ke koupání.

zkratka Národního shromáždění

meta

Canadian Animal Health Institute

TAJENKA Č. 1

alkoholický nápoj ze švestek

TAJENKA Č. 2

české nakladatelství (též starší aviváž)

latinsky srdce

iniciály basketbalistky Vítečkové

SPRAVNÁ ŘEŠENÍ:
Výlet na kole: 1. 18.23, 2. hledí do mobilu,
 3. Pepa 48, Tonda 22, 4. Pepa 12, z toho 4 své
 oblíbené značky, Tonda 4, přičemž žádná není
 Pepovy oblíbené značky, 5. 4x, 13 minut,
 6. oba hledí do mobilu.
Spojené roháčky: Nihov, Vlkov

TIŠNOVSKÁ NOČNÍ OBLOHA PODIVUHODNÉ NEBESKÉ JEVI A ÚKAZY

Vladimír Vecheta

S koncem roku astronomové s oblibou prezentují tzv. **Žeň objevů**, které se jim podařilo během uplynulého období udělat. Se zdokonalováním přístrojů pozemského i satelitního sledování a zkušenostmi s analýzou pořízených dat samozřejmě jejich objem narůstá mimo absorpční schopnosti laika. My se tedy tentokrát podíváme na pro astronomy sice běžné úkazy, které však lidstvo po staletí naplňovaly úžasem či obavami. Co všechno nám nebeské divadlo může na obloze představit:

ZATMĚNÍ

Zatmění Slunce i Měsíce patřila od nepaměti k nepřehlédnutelným, ale zároveň nejkrásnějším úkazům na obloze. V dřívějších dobách budila spíše strach i hrůzu. Není divu – při úplném zatmění získá Měsíc podivné narudlé zabarvení a při úplném zatmění Slunce zase zmizí na několik okamžiků naše denní hvězda za neprůhledným temným stínem. Spatřit oba úkazy je lákavé a za svůj život už jsme měli nejméně možnost k takovému zážitku.

Statisticky se **slunečních zatmění** pozorovatelných na Zemi odehrává více než měsíčních. Je to logické – blízký Měsíc má méně práce se zakrytím vzdálenějšího Slunce. Na druhé straně je tak malý, že jeho stín putuje po Zemi jen krátce (v pásu šířky 180 km a nejdéle asi 7,5 min.) a jako malá temná skvrnka, která dopadá pokaždé do jiné části planety. U nás se tak musíme zpravidla spokojit jen se zatměním částečným, kdy pozorujeme, jak tma ukousne z jasného slunečního

4. leden 2011 a překrásné dopolední srpkové zatmění Slunce.

Foto: Vladimír Vecheta

nečního disku jen část. Poslední pořádné – úplné – zatmění Slunce jsme ve střední Evropě pozorovali **v roce 1999**. A na to další si počkáme až do roku 2135. V nadcházejících dvou letech si ale užijeme aspoň dvě zatmění částečná – **10. června 2021 a 25. října 2022**.

To **zatmění Měsíce**, kdy se náš souputník skryje v zemském stínu, jsme si letos mohli vychutnat dvakrát – 10. ledna a 5. června. Že vám to uniklo? Není divu, obě zatmění byla tzv. **polostínová**. Měsíc pouze zešedl, protože překryl jen rozptýlený kužel stínu. Na úplné zatmění budeme zase čekat – do **16. května 2022 a 28. října 2023**.

TRANZITY

Ještě vzácnějším jevem jsou tzv. tranzity (přechody) **Merkuru a Venuše přes Slunce**. K přechodu planety dojde v okamžiku, kdy Merkur či Venuše vstoupí mezi Zemi a Slunce a my pozorujeme, jak na slunečním kotouči během několika hodin „projde“ malý temný puntík. Tento jev se ale odehrává jen několikrát za století. Tranzity Venuše už jsme propásli – byly v letech 2004 a 2012. Poslední tranzit Merkuru proběhl před rokem **11. listopadu 2019**. A další nastane **13. listopadu 2032**.

ZÁKRYTY

Protože ale na nebi září množství jasných hvězd a víří řada planet, daleko běžnějšími a neméně zajímavými jsou **zákryty hvězd a planet objekty Sluneční soustavy**. Prim hraje samozřejmě Měsíc,

který na obloze zabírá dost místa, i tak je k pozorování takového úkazu třeba znalostí. Předpovědi zákrytů proto prezentuje rok dopředu Hvězdářská ročenka, kterou je možné si nastudovat na serveru ročenka.observatory.cz. Rok 2020 byl na zákryty jasných hvězd a planet velmi chudý. Za zmínku tak stojí jen **zákryt Venuše Měsícem 19. června**.

I tak se odehrál letos jeden krásný a unikátní jev, který předvedla planeta Venuše v roli Večernice **3. dubna**. Kromě toho, že v letošním roce zářila nejjasněji mezi lety 2012 a 2028, prošla v tyto jarní dny jakoby „skrz“ nejnámější **hvězdokupu Plejády**.

KONJUNKCE

Nakolik jsou však zákryty a zatmění vzácnými jevy, tanec planet a Měsíce skýtá téměř nepřetržitě řadu nebeských setkání těchto světů. Říkáme jim **konjunkce** (z latinského coniungere – spojit). Označujeme tak situaci, kdy se k sobě dvě (a více) nebeských těles přiblíží, ovšem jen z našeho pohledu pozorovatele. Což však vzhledem k rychlému pohybu Měsíce a planet nastává velmi často.

A takovou exkluzivní **Velkou konjunkci** si pro nás nachystaly dvě největší planety na **pondělí 21. prosince**. Už od léta můžeme pozorovat nad jižním večerním obzorem dvojici jasných „hvězd“ – ta vlevo je Saturn, vpravo Jupiter. Obě planety se na obloze k sobě neustále přibližují, až onoho dne „D“ téměř splynou, doslova se pro běžné oko „líznu“. Tento jev století nastal naposledy 16. července 1623 a znovu se opakuje až 15. března 2080. Mimochodem, možná budeme mít před očima úkaz, který vedl ke vzniku zobrazení populární betlémské hvězdy. Byla to totiž právě dokonce trojitá konjunkce planet Jupiteru a Saturnu, která se odehrála v roce 7 před n. l., tedy v době Ježíšova narození. Je to krásná symbolika, že se podobného úkazu dočkáme i my jen tři dny před Štědrým dnem.

... A CO JEŠTĚ

Během podzimu kraluje východnímu večernímu nebi jasně rudá tvář **planety Mars**. Spolu s oběma zmíněnými planetárními obry a ranní **Venuší v podobě Jitřenky** tak vidíme každou noc všechny okem viditelné planety. Když k tomu připočteme letní elegantní průlet **komety Neowise**, při kterém se nám navíc před okem dalekohledu zároveň ukázaly všechny (!) planety Sluneční soustavy, byl ten rok 2020 na nebeské klenbě překrásný. ☺

Měsíc, úplné zatmění.

Foto: archiv Hvězdárna a planetárium Brno

ŽIJÍ V OBORÁCH I VE VOLNÉ PŘÍRODĚ

Josef Permedla

Daněk evropský (*Dama dama*) patří ke krásné čeledi jelenovití (Cervidae) s lopatovitými parohy. Chován je hlavně v oborách, ale vyskytuje se i ve volné přírodě. Daňci se chovají pro jejich výborné maso. Pochází z oblastí Středomoří a Malé Asie. Ze starých písemností se dozvídáme, že za vlády Karla Velikého byli z Francie vysazováni v Porýní. První zmínky o výskytu daňků v českých zemích jsou z roku 1465 na Moravě a v první polovině 16. století se dostali do Čech. Byli chováni v oborách a koncem 19. století byli vypouštěni do volných honiteb. Obývají většinou listnaté i smíšené lesy. Živí se bylinami, travou a plody.

Na začátku podzimní říje samci soupeří o výsadní postavení a přetlačují se parohy. Počátkem léta samice přivádí na svět jediné mládě, kojí je čtyři měsíce. Březost daněl je osm měsíců. Mládě se brzy dokáže postavit na nohy, ale až do stáří několika týdnů většinu času leží. Často se stává kořistí černé zvěře. Celkově lze říci, že veškeré projevy říje, kladení a nasazení paroží jsou ve srovnání s jelení zvěří posunuté o tři týdny. Říje není tak bojovná jako u jelenů.

I na Tišnovsku máme tuto krásnou zvěř. Při toulkách přírodou jsem se setkal krom klasického skvrnitého zbarvení dančí zvěře také s variantou bílou a černou. Všechny jsem zachytil fotoaparát. Byla tedy vyšlechtěna celá řada barevných forem.

Nad Hájek každoročně na jaře chodím fotografovat srnčí zvěř, která vychází z lesního porostu na louku a pole za soumraku na pastvu. Při jedné návštěvě srnci nepřišli, ale s překvapením vyskočili z lesa dva daňci.

Daněk se ve srovnání s ostatní spárkatou zvěří dokázal adaptovat jak v oborách, tak i ve volné přírodě. Budme rádi, že se v přírodě ještě s nějakým živým tvorem setkáme. V ČR se daňci loví od 16. srpna do 31. prosince.

Daněk evropský.

Foto: Josef Permedla

KVĚTENA
TIŠNOVSKÝCH
MEZI A LUK

ASTŘIČKA KOPINATÁ PODZIMNÍ HVĚZDIČKY

Vladimír Vecheta

Poeticky zvaná rostlinná čeleď **hvězdnicovité** (*Asteraceae*) nebo také složnokvěté (*Compositae*) má název odvozen z latinského slova aster a řeckého *ἀστὴρ* (astér), oboje značící hvězdu, již připomíná jejich květ. Jsou vůbec nejpočetnější čeledí krytosemenných rostlin s 1 600 rody a více než 23 000 druhy. Hvězdnicovité jsou rozšířeny na celém světě, v Česku roste více než 500 druhů včetně známých květin jako slunečnice, sedmikráska, kopretina, heřmánek, bodlák či řebříček. Patří sem i rody jestřábník, pampeliška nebo chrpa, proto se k této skupině rostlin budeme vracet opakovaně.

Dnes mne však zaujala jedna ze skutečně velmi pozdních květin, kterou stále ještě nacházíme kvést na stráních, a to **Astříčka kopinatá** (*Symphotrichum lanceolatum*). Tato bylina s mnoha bílými nebo slabě nafialovělymi květy sestave-

Astříčka kopinatá. Foto: Vladimír Vecheta

nými do drobných skupin (úborů) se honosí nápadně až metr vysokým stonkem. Pro sebe jsem si ji pojmenovával „vysoká sedmikráska“ pro její podobný květ, a jak je vidět z taxonomického zařazení, jde skutečně o sestřenicí našich chudobek. Ovšem o „sestřenicí“ doslovně velmi vzdálenou. Její původní domovinou je severoamerický kontinent, kde roste od Kanady až do Mexika. Do Evropy byla jako okrasná rostlina dovezena roku 1837.

Nakolik jde tedy o divoce se tvářící květinu, do české přírody se dostala zplněním z původního dekorativního pěstování v zahradách. Je ukázkovým druhem nenáročných květin, z jara se samovolně obnovuje a spolehlivě vykvétá. Po odkvětu nahradí květ ochmýřená koule s množstvím semen (nažek). Jimi, ale i oddenky z kořenů, se rostlina dále šíří.

Nenáročnost a vysoká schopnost rozmnožování z ní ale dělají nepřijemný invazní druh, protože na příhodných místech vytváří jednodruhové kolonie a nedovoluje vyrůstat původním rostlinám. V klimatu Tišnovska je spíše vzácnější a její negativa nahrazuje role medonosné rostliny pro včely během podzimu, kdy dobře snáší i první mrazíky.

ZKAMENĚLÝ ČAS I.

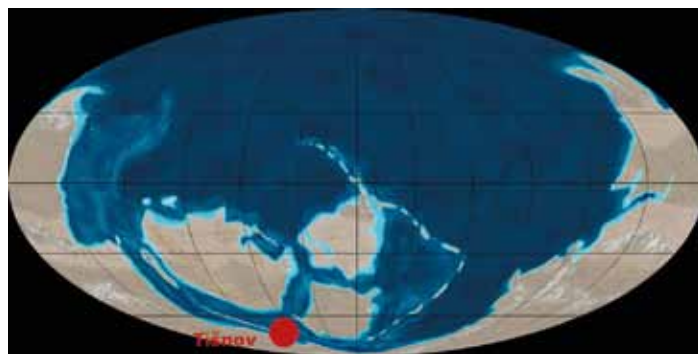
KDYŽ KAMENY VYPRÁVĚJÍ PŘÍBĚHY

Vladimír Vecheta

Bohatství a pestrost jevů tzv. neživé přírody Tišnovska proslavily naše město daleko za hranicemi českých zemí. A že se ohromně pestrá mozaika naší krajiny ani zdaleka nevyčerpává jen krásami krasových jevů, i když ty patří mezi největší poklady a fenomény tohoto koutu naší země, netřeba našim čtenářům ani připomínat. Proslulé mineralogické burzy nejsou spjaty s naším městem jen pouhou náhodou nebo zvýšenou aktivitou místních občanů, vždyť o **mineralogické pokladnici hory Květnice a vod Besénku** na jejím úpatí se zachoval nejen proslulý výrok zvěčněný na fasádě tišnovské radnice. Vedle pověstných velkých fialových krystalů ametystů, které na Květnici po desetiletí přiváděly profesionální i amatérské geology a mineralogy, se hora pyšní výskytem dalších barevných „odrůd“ křemenů, jako jsou hnědé záhnědy a černé moriony, průzračné křišťály, zelené malachity, modré azurity, okrové limonity, nažloutlé citríny a bílé krystaly kalcitu, i jeho specifické odrůdy s poetickými názvy laikům prakticky neznámými jako bruslit nebo lublinit. Od středověku až po 19. stol. byly na Tišnovsku spolu se stříbrnými (a snad i zlatými) a železnými rudami v hojně míře těženy měděné rudy baryt a galenit, i samotná ryzí měď. Květnice sama je složena z tak pestré horninové „směsi“ vápenců, granitů (žul), pískovců, slepenců, křemenců i sádrovců, že i geologická historie tak malého ostrova uprostřed oceánu zemské kůry musela být nadmíru zajímavá.

Jak vyprávět příběhy z kroniky Země

Síly Země a geologické věky, klima a střídání přírodních podmínek hovoří o původu těchto geologických pokladů a jevů v termínech jejich geneze jako o aktivitách tektonických, hydrotermálních, sedimentárních i antropogenních. A protože vědeckým jazykem geologů již byla většina těchto jevů popsána způsobem více než fundovaným, dovoluji si na stránkách Tišnovských novin spíše popustit uzdu **laické geologické fantazie** a přiblížit „zkamenělý čas“ vetknutý do podoby hor, skal, kamenů a písku lidovým jazykem srozumitelnějším většinové čtenářské obci jinak než pomocí přísné vědecké terminologie. Pravda, proti tomuto pojetí se může leckterý odborník ohradit jako vůči nepřesnému a bagatelizujícímu pojetí „jeho“ vědy. Co však můžeme s jistou dávkou neurčitosti tvrdit i o nepoměrně mladších historických událostech, o to méně si můžeme osobovat přesnost v pojetí popisu tak vzdálených pochodů, jako je vývoj zemské kůry a podoby krajiny v časových úsecích měřených na miliony až miliardy let. Naše poznání a odhady se vyvíjí takovým tempem, že naučná schémata vývoje Země, s nimi jsme měli tu čest ve školních lavicích, potichu a poznenáhla přepisují vědecké poznatky do podoby zcela odlišné, než je ta, jež nám byla předkládána před pouhými pár desetiletími. Nebo jste už někdy slyšeli o Rodinii, Avalonii, Laurussii či Armoriku? Tak na chvíli přivřeme oči a nechejme před naším vnitřním zrakem vystoupit svět fantazijní podoby Tišnovska před miliony let, kdy nad krajinou bouřily vulkány, šplouchalo teplé moře, vanuly ostré pouštní vichry nebo se bortily hory do sebe se zakusujících kontinentálních desek. Kameny vyprávějí...

Zdroj: 2016 Colorado Plateau Geosystems, Inc.

Tišnov, 11. listopadu 545 000 000 let před n. l.

Země se znovu a znovu otřásá. **Oceán Iapetus** se neklidně vlní, i když se nad ním klene modrá obloha. Konečně se vyčistila od nekonečné prашné mlhy svírající ji po tisíciletí od dopadu toho mizerného asteroidu. Naštěstí se zabořil do písků budoucí Austrálie daleko od našeho kusu pobřeží. Ale co na tom, stejně tahle ohnivá, prachová a větrná smršť zahalila tmou, zimou a mlhou celou planetu. Teď je sice pořád ještě chladno, ale to už s tím prašivým kosmickým smetím nesouvisí. Skončila totiž zima, ale jaro pořád ne a ne prohrát vzduch. Jsme na jihu, na jižní polokouli planety. Tam, kde byste dnes hledali Ohňovou zemi, takových **50° jižní šířky**. A to sedíme na pobřeží kontinentu, který v moderní době vědci nazvou **Gondwana**. Proto čekáme na jaro.

Nový otřes vytrhne ze snění. K dosud modré obloze se vznese mračno prachu a s rachotem z hlubin země prolétávají v popelavějším slunečním svitu do ruda rozpálené kameny. Některé dopadají se syčící kulisou až na mořskou hladinu. Mohutná oceánská vlna v odpověď olízne úpatí probouzející se hory. Její vrcholek už zmizel v nově otevřeném jícnu pekla právě zrozeného vulkánu. Věčný souboj titánů ohně a vody se znovu rozhořel. Celé burácivé divadlo vnímavě analyzuje skupina **trilobitů**. Až dorazí lávový proud po svahu hory k mořské hladině, bude lépe být od neklidného souseda co nejdál v hloubi nějaké příhodné pukliny. Za chvíli už nejsou vidět ani oni. Holé svahy hor bičují liják. Široko daleko vodu nezadrží jediná rostlina. **Flóra** ještě nestihla na Zemi vůbec neklidnou a nehostinnou souš osídlit. Ale pod vlnící se hladinou se život už hlásí o slovo všemi póry. To jsou prvohory, začíná perioda zvaná **kambrium**, čas zrození.

Život v kambriu.

Zdroj: eurekaalert.org

OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV PŘÍMO V TIŠNOVĚ (?)

Žáci ZŠ ZaHRAda (Aneta Novotná, Karolín Zemánková, Šimon Kostřica, Šimon Vyplašil)

Letos na podzim navštívila ZŠ ZaHRAda velmi inspirativní žena, česká zooložka Hana Svobodová. Je příkladem toho, že stojí za to jít si za svým snem, i když se zdá hodně obtížně uskutečnitelný. Hanka dokázala úspěšně rozjet a systematicky podporovat praktickou ochranu želv v Indonésii. V současné době mimo jiné navštěvuje školy a pořádá pro děti přednášky a besedy o ochraně nejen želv, ale mořských ekosystémů vůbec. Její povídání zahrnuje i ekonomické, společenské aspekty ochrany přírody. Kromě toho tím vydělává peníze na platy ochránců přímo v Indonésii. Někteří žáci ZaHRAdy se po besedě domluvili, že společně napíší text o tom, co se dozvěděli, a pomůžou tak Hance s její osvětovou činností. Děkujeme Tišnovským novinám, že nám tento text otiiskly.

Zuzana Kostřicová

O mořských želvách...

Želvy jsou řád plazů, který vznikl zhruba před 200 miliony let. Vyvinuly se z ještěřů. Současné mořské želvy se dělí do dvou čeledí, a to na karety a kožatky. Dohromady je jich sedm druhů: kareta obecná, kareta obrovská, kareta pravá, kareta menší, kareta australská, kareta zelenavá a kožatka velká. Všechny tyto druhy jsou ohroženy a z toho tři jsou ohroženy vyhynutím. Potrava mořských želv je velice různorodá v závislosti na druhu. Například kareta pravá často okusuje mořské houby a tím zabraňuje jejich přemnožení. Jinak je tomu u karety obrovské, která v dospělosti konzumuje převážně řasy. Naproti tomu kožatka velká loví medúzy a v tlamě má speciální háčky na jejich přidržení. Všechny mořské želvy kladou vajíčka na tu samou pláž, kde se samy vylíhly. Dospělé želvy nemají téměř žádné predátory kromě velkých žraloků (například žralok bílý či žralok tygří). Mláďata jsou ale lovena celou řadou predátorů.

Co želvy ohrožuje

Mnoho mořských želv žije v Indonésii, kde však místní obyvatelé želvám (většinou nevědomě) škodí. Za jedno želví vejce se platí 25 korun. V jednom hnízdě se nachází zhruba sto vajec. Pro místní jsou dvě

vykradená hnízda jako měsíční výplata, proto hnízda vykrádají a vejce prodávají na trhu, přestože je to nelegální. Po želvích vejcích vám navíc může být špatně. Protože samičky želv žijící v znečištěném moři do několika vajec v snůšce vloží škodliviny nastrádané v jejich těle a tato vejce se poté nevylíhnou, zatímco samička a ostatní mláďata jsou v pořádku. Pokud toto vejce sníte, škodliviny v něm obsažené se dostanou do vašeho těla. Na samotném vejci to totiž nelze poznat.

Malé želvičky po vylíhnutí chodí za světlem (na červené však nereagují). Normálně vydává měsíc odrážející se na hladině moře větší světlo než les za pláží, to se však změní, není-li za pláží les, ale rušné město. Želvy to zpravidla nepřežijí.

Na trzích a letištích (dokonce i na českém internetu) se dají koupit výrobky z želvoviny. Vaši parádu však vykupuje utrpení želv. Želvy jsou zaživa upečeny (což většinou ještě přežijí), za ploutve přitlučeny k desce a nakonec jim želvovinu sloupou. Takto zubožené želvy jsou vhozeny zpět do moře, přičemž místní doufají, že jim krunyř znovu naroste.

Dalším problémem jsou vlečné sítě, které za sebou táhnou rybáři na lodích. Tyto sítě mohou dosahovat rozměru i několik kilometrů a zachytávají se do nich všichni živočichové. Mnoho rybářů tomu nevěnuje žádnou pozornost. Někdy se želvy loví i na maso a vyváží se třeba do Číny.

Po mnoho let bylo vše, co místní používali, z přírodních, a tedy „rozklada-

teľných“ materiálů. My jim tam zavezli plasty, které ovšem nelze jen tak vyhodit do přírody. Mladé želvy (jakožto i jiné tvorové) se do plastů zachytávají, a často v důsledku toho umírají.

Jak pomoci želvám

V případech dovolené v místech, kde jsou želvy ohroženy, nekupovat: želví vajíčka, náramky z želvoviny a vycpané želvy ani želvy na jídlo. A vůbec nekupujte suvenýry ze zvířat, z toho nikdy nekouká nic dobrého. Mysleli by si, že to dělají správně. A kdybyste náhodou jeli do Indonésie, tak si stáhněte aplikaci TurtleRunger. V případě, že byste na jejich trzích viděli, jak se tam prodávají věci z želv, a neuměli byste indonésky anebo nechtěli volat policii, tak si je vyfoťte. Dojde to místním záchranářům a oni už udělají potřebné. Mohli byste čistit oceány od plastu a i prostředí na ulici. A pokud nejezdíte na dovolenou, tak pomoci můžete například i peněžně zaslouhou částkou na www.morskezelvy.cz. Jestliže nechcete přispět finančně, tak aspoň co nejmíň používejte plasty. Protože plasty se dostanou do řeky, z řeky do moře a z moře do oceánu a je to. A kvůli tomu neumírají jenom želvy, ale i velryby a další živočichové.

Více informací o činnosti organizace Chráníme mořské želvy, z. s., se dozvíte na uvedeném odkazu.

Malé mořské želvy.

Foto: Hana Svobodová

KŘÍŽOVKA

Z HISTORIE KARASOVA DIVADLA – 9. DÍL

Martin Sebera, Václav Seyfert

V soutěžním křížovkářském cyklu o historii Karasova divadla pomalu spějeme k závěru. V tajenkách je vždy uveden jednak název hry, s níž se divadlo představilo tišnovským občanům v roce uvedeném v levém horním rohu obrazce, a také jméno a příjmení jednoho z herců, který v této hře účinkoval.

1992	AUTO Z DRUHÉ RUKY	PASÁK KONÍ	POŠETILEC	TEXTILNÍ PLODINA	ZKR. OBČANSKÉHO FÓRA		OKORÁVAT	ODVĚTVÍ	ŠKODLIVÝ MOTYLEK	CHEM. ZN. PLATINY	SKLADBA PRO OSM NÁSTROJŮ	BOJOVÁ VOZIDLA
KOLEM						ZAVÁŘENÉ OVOCE ČESKY HEREC						
2. TAJENKA												
TVRDÉ ČERNÉ DŘEVO					OREL (SLOVENSKY) ZAUPĚNÍ					SPZ OKR. TRENČÍN DÁMSKÝ KLOBOUČEK		
TVŮRCE ČESKÉ NÁRODNÍ HYMNŮ				SPOJ VYTVOŘENÝ SVAŘOVÁNÍM VELKÝ SAVEC					KOZOROŽEC SIBIŘSKÝ SPOJKA			
INICIÁLY TENISTY LENDLA			NEHÝBAT SE ZLOČINEC					TÓNOVÉ ZNAČKY PRVNÍ DÍL 1. TAJENKY				
NAVLEKÁNÍ							OBRÁNCE V KOPANÉ FIALOVÁ BARVA				LÉKÁRNICKÝ PRAKTIKANT	MUŽSKÉ JMÉNO
ČLÁNEK U ČLENOVCŮ						HUBIČKOVATI PODSVINČE						
DROGA	ZAST. VZTAŽ. ZÁJMENO OKRAJ STŘECHY				SKLADIŠTĚ NA OBLÍ VRKOČE					ŘÍMSKY 4 ELEMENT CHŮZE		
CHEM. VZ. HYDROXIDU DRASELNÉHO				ÚPNÁ ZAKALOVATI					KUS LEDOVCE ZN. HEKTOLITRU			
ST. ZN. NAŠICH LETADEL			BICYKLY 2. DÍL PRVNÍ TAJENKY					SLOVENSKÁ ŘEKA TADY				
POHOVKA							ŠPATNOST AMISŮV PŘÍTEL				HLAVA KLÁŠTERA	NEMOCNÝ
VÝZVY						K (LATINSKY) ČÍSLOVKA ŘADOVÁ			OBJEVITEL BACILU TUBERY DOBA			
PRIMÁT	ŘÍMSKY 1001 SPZ OKR. MĚLNÍK				TENISOVÝ ÚDER ZKR. AKADEMIE VĚD					PŘEDLOŽKA ZÁJMENO OSOBNÍ		
OVINOUTI								VYHYNULÝ NÁJEZDNÍK				
LENOCH								NASYCENÝ				

Tentokrát navíc nepřehlédněte důležitou informaci: **Písmeno potřebné pro závěrečný úkol po vyluštění všech 10 křížovek je výjimečně umístěno jinde, a to v posledním řádku úplně vpravo.**

Znění obou tajenek zašlete na adresu noviny@kulturatishov.cz nejpozději **do 2. prosince 2020**. Jména výherců budou oznámena po skončení celého seriálu v únorovém čísle ročníku 2021. Správné řešení minulé křížovky: **Večer tříkrálový, Jiří Frýba.**

MALÍŘ BOHUMÍR MATAL V PRAŽSKÉ VIOLE

Miroslav Pavlík

Bohumír Matal (1922–1988), významný malíř a také člen legendární Skupiny 42, svá poslední léta prožil na mlýně v Prudké u Tišnova.

Za malířem na mlýn zajíždělo hodně jeho přátel nejen z Brna, např. Adolf Kroupa nebo Antonín Přidal, ale také přátelé z Prahy, např. Jan Kačer, Jiří Adamec, Miroslav Horníček a řada dalších významných uměleckých osobností.

Když byl Miroslav Horníček v Tišnově, kam jsem ho často zval, nejen proto, že jsme byli přátelé, ale měl zde také řadu svých pořadů, a dokonce i výstav koláží, rád využil příležitosti, aby navštívil malíře Matala na mlýně. Měl ho rád nejen jako umělce, ale také jako člověka, a pochopitelně jsem byl často u těchto milých setkání.

Sedávalo se u starého stolu v mlýnici, nechýběl nikdy pohár dobrého vína, a tak se povídalo a vzpomínalo. Matal byl výborný vypravěč se svým šibalským humorem. Vzpomínky a historky nebraly konce, a tak besedníci často ani nezpozorovali, že se

venku již setnělo. Z těchto úsměvných historek bych připomenul aspoň jednu.

Tak jak mezi knihami dominovala edice Klubu přátel poezie, která seznamovala čtenáře s velikány české a světové poezie, tak mekkou poezie byla pražská Viola s nádhernými pořady, věnovanými poezii, prezentovanými našimi největšími hereckými osobnostmi. Miroslav Horníček měl ve Viole také svůj pořad a pozval na něj i přítele Matala s rodinou. Takové pozvání se neodmítá.

A tak jednou, než Matalovi vyrazili do Prahy, musel malíř ještě poklidit ve stáji, protože součástí hospodářství na mlýně byl i hřebec poník. Ač už oblečen ve svátečním, ještě vykudal hnůj a založil poníkovi do žlabu. Protože rodina už čekala netrpělivě v autě, tak jen zavřel dveře od stáje, usedl rychle za volant a vyrazil.

Přijeli na poslední chvíli. V sále se již setnělo, a protože Mirek Horníček čekal Matalovy, o chvíli zdržel začátek představení. Matalovi usedli v setmělém

sále a představení začalo. Po chvíli bylo v sále něco cítit. Nebyl to žádný parfém dam v hledišti, ale docela jiná vůně, která vše přehlušila. Lidé se otáčeli a záhy bylo patrné, že ta neznámá „vůně“ se line od stolu Matalových. Všiml si toho i malíř. Podíval se pod stůl na své boty a bylo mu vše jasné. Na botech ze stáje si odnesl něco, co patřilo do stáje, a ne do slavnostní Violy. Chvilku se ošival, ale vůně ze stáje byla neodbytná. A tak se po chvíli zvedl a odešel do předsálí. Bylo to tak, jak předpokládal. Snaha uvést obuv do normálního stavu byla marná, a tak zbytek představení proseděl v předsálí.

Po představení se Mirek Horníček sešel s Matalovými. Ti se rozplývali chválou, jen malíř mlčel. A co ty? Tobě se to nelíbilo? – A tak Matal nakonec kápl božskou. Všichni se tomu zasmáli a tato historka se stala středem posezení s Miroslavem Horníčkem, než se zase v noci vydali na cestu domů do Prudké.

... z připravované knihy *Tišnovské úsměvy*

CIMBÁLOVÁ MUZIKA KYNIČAN A JEJÍ NOVÉ CD

Martin Kšica

„**Zahréte mně do kolečka**“ je název nového alba cimbálové muziky Kyničan. CD je vydáno k příležitosti 10. výročí založení muziky. Posluchači se s ním mohou seznámit už letos v prosinci.

Muzika vznikla v roce 2009 v Moravských Knínicích. Mimo repertoár z tradičních folklorních oblastí Moravy se zaměřuje i na interpretaci písní z Brněnska a Podhorácka. Náš region má velké množství pramenů, ze kterých muzika doposud vycházela a čerpá. Zásadními jsou záznamy učitele Hynka Bíma pořizené zde v Knínicích převážně roku 1918. Důležitým zdrojem je i dílo Zdeny Jelínkové Lidový tanec v Brně a na Brněnsku v pramenech 19. století.

Členové cimbálovky se v rodné obci podílí také na přípravě místních hodů a organizaci verbířské soutěže, která zde má téměř desetiletou tradici. Verbuňk v Mo-

ravských Knínicích tančila místní chasa minimálně už od roku 1993. Celkový zájem o rozvoj folklorních tradic v obci potom vyústil v podobě obnovy krojů, vzniku muziky, mužského sboru a souboru.

V roce 2018 muzikanti účinkovali na Mezinárodním folklorním festivalu

Cimbálová muzika Kyničan.

Foto: archiv CM Kyničan

ve Strážnici a doprovázeli posléze laureátem oceněný program „Ta brněnská mája tenká“. Toto vystoupení bylo dalším impulsem, aby byly nahrány méně známé, ale krásné melodie z našeho kraje.

Na hudebních aranžích nového alba se podílel uznávaný Aleš Kudláček (CM Kyničan) a muzikant a zpěvák Josef Varmuža (dřívější člen Varmužovy cimbálové muziky). Jak sám říká: „Brněnsko není prvoplánově vznosné ani honosné, nevystavuje okázale svoji krásu. Ono je ve své cudnosti vnitřně nádherné. A v tom, že tato oblast vstává z popela, ‚Kyničan‘ tomu svým počinem napomáhá. Poslechnout si tedy tyto příběhy, veselé i smutné, plné radosti i strasti, jako život, doporučuji všem upřímným obdivovatelům moravského folklóru.“

Více informací, kde lze CD získat, je na webu www.cmkynican.cz.

ZDRAVÁ STRAVA PRO NAŠE TĚLO I MYSL

Jana Koudelová

V minulém čísle jsme si přečetli výborné články zabývající se zdravým stravováním a celkově zdravým životním stylem, nyní se pokusíme navázat a téma, jak zdravě a chutně jíst, rozvineme do souvislostí, které nám pomohou pochopit, co je vhodné jíst, abychom nejen netrpěli nadváhou, ale byli celkově zdraví a vitální. Přiznejme si však, že i lidé, kteří nadváhu nemají, se nemusí cítit zdravě a užívají i léky na metabolické poruchy.

Je již zřejmé, že současná doba je dobou velkých změn a tím, že se jim přizpůsobíme, přerušíme setrvávání na již nefunkčních stereotypch, které jak lidstvo, tak i planetu ohrožují. Stereotypy týkající se zajišťování obživy souvisí i s tím, **jakým** způsobem si ji opatřujeme, **do čeho** ji balíme a **kolik** odpadu tím vším vytváříme. Když si uvědomíme, že jídlo je základem naší každodennosti a odvíjí se od něho naše tělesná vitalita a schopnost se bránit cizorodým látkám, stav vnitřních orgánů a celkový pocit zdraví, přijmeme snáze základní informace o tom, co volá po změně. Kouzlem této změny bude pozitivní dopad jak na náš život, tak na prostředí, v němž žijeme.

Zásady zdravé stravy v souvislosti s naším trávením

Každý řidič auta uznává, že auto jezdí na benzín nebo naftu, a když se to zamění nebo když se použije pančovaný benzín, je s autem problém. Stejně se chová náš organismus – když do trávicího „potrubí“ posíláme něco, co trávíme s obtížemi, nebo když mícháme jídlo do kombinací, které nejsou naše enzymy schopné rozložit, dochází v první řadě k únavě organismu a potřebě používat stimulanty. Kdo se dnes obejde bez častého užívání kávy, pravého čaje, cukrovinek, různých energetických nápojů, alkoholu? V druhé řadě začnou trpět naše orgány zodpovědné za trávení potravy – žaludek, tenké střevo, žlučník, slinivka – a orgány zodpovědné za vylučování zbytků a toxinů, za resorpci vody, tvorbu vitamínů – játra, tlusté střevo, ledviny a krevní oběh.

V třetí řadě dopadají důsledky našeho špatného zacházení s „pohonnými hmotami“ na klouby, stav naší přirozené imunity a celkový pocit zdraví, který ovlivňuje naši psychiku. Kvůli nevhodné volbě jídla, kterou jsme nepřizpůsobili novým poznatkům a změnám v životním stylu moderního člověka, nyní trpíme onemocněními žlučníku a jater, tlustého střeva, cukrovkou, vysokým krevním tlakem, zápasíme s alergiemi a autoimunitními chorobami.

Jak to napravit? Když se podíváme na anatomické a evoluční danosti lidského rodu, zjistíme, že pro člověka bylo v historii důležité žít se jak rostlinnou stravou, tak i masem, z anatomických hledisek se však v současnosti náš trávicí systém – tvar úst a zubů, přítomnost enzymů ve slinách, délka tenkého střeva a charakter tlustého – blíží více býložravému typu organismu. Vývoj jde kupředu a je pravděpodobné, že změna, kterou máme udělat, je právě ve skladbě našeho tradičního jídelníčku. Je faktem, že normy jídel ve veřejném stravování pochází z padesátých let a jsou velmi poplatné tehdejší době, z toho důvodu je stravování dětí a dospělých mimo rodinu většinou nevyhovující. Začneme tedy se změnou v rodině! Podívejme se na to, co nám nevyhovuje a co naopak dělá dobře.

Trávení masa je pro tenké střevo člověka obtížné, zatěžuje ho a působí nám únavu, pro organismus je snesitelný jeho pří-

jem maximálně jednou až dvakrát týdně. Pro pravidelný příjem kravského mléka jako takového náš organismus není nastaven vůbec (což je logické už jen z druhového rozdílu mezi krávou a člověkem a složením jejich mateřských mlék), vyhovují nám více mléčné výrobky, které prošly fermentací pomocí ušlechtilých bakterií (jogurty, kefíry, tvrdé sýry). Díky ustrojení svého zažívacího systému bychom se měli zaměřit především na příjem ovoce, zeleniny, obilovin, luštěnin a olejnatých plodin, tyto komodity by měly být hlavní součástí našeho jídelníčku.

Kombinace potravin

Vhodné kombinace potravin jsou takové, které vycházejí vstříc „koktejlu“ našich trávicích enzymů a jejich pořadí, v jakém jsou do úst, žaludku a střev vysílány ze svých žláz s vnitřní sekrecí, a které odpovídají anatomii našich trávicích orgánů. Syrové ovoce je vhodné konzumovat samostatně, neboť v kombinaci se sacharidy podporujeme kvašení ve střevě a nemožnost ho strávit. Tepelně upravené a sušené ovoce už lze se sacharidy kombinovat a hodí se k obilninám všeho druhu. Ovoce a mléčné výrobky jdou dohromady v omezené míře, pro zakysané mléčné výrobky platí, že je jíme samostatně nebo s obilovinami. Zásadně nekombinujeme mléčné výrobky a sacharidy, tj. obilniny s masem. Maso mnohem lépe strávíme se zeleninou, tepelně upravenou a zejména s čerstvou, ale vůbec se k němu nehodí obiloviny a sacharidy (brambory), naše oblíbené přílohy. Český knedlík k masu a omáčce je pro naše střevo přímo hrozbou. Snažíme se tedy k masu připravit – podle sezóny – porci dušené nebo orestované zeleniny nebo mísu čerstvého zeleninového salátu. Zahušťované omáčky jsou přežitek, neboť jsou pro náš trávicí proces velkou zátěží. Vystřídat je může rajčatová omáčka s bylinkami bez přídavku cukru a mouky, dýňová kari omáčka nebo svičková, připravené pouze mixováním dušené nebo pečené zeleniny. Vejce můžeme kombinovat se zeleninou a v menší míře s obilovinami.

Letošní vánoční výzvou může být právě změna v jídelníčku. Pokud se rozhodnete vyzkoušet něco netradičního, zde je pár typů na sváteční tabuli: zeleninový vývar (pórek, mrkev, petržel, celer, cibule) s kořenem zázvoru a petrželkou a místo kapra pečená dýně hokkaido plněná červenou čočkou s rajčaty, rajčatovou omáčkou a kořením, jako příloha štouchané brambory s cibulkou. Dýni krájíme na díly i s nádivkou jako malou loď, která bezpečně propluje naším tělem a my si nadělíme pod stromeček svěžest.

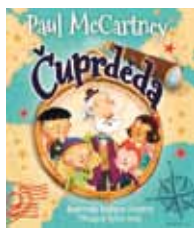
MĚSTSKÁ KNIHOVNA TIŠNOV DOPORUČUJE

Z novinek:

Samek, Vít: Bulbem záchranáře

To máte: pád z výšky, mrtvice, epilepsie, tonutí, dopravní nehoda... Pořád se něco děje! A právě vy můžete být náhodou u toho a pomoci zachránit lidský život. Třeba i vašeho blízkého. Existuje snad něco lepšího, na co být v životě hrdý? Po jednom návratu z noční se záchranář Vít Samek rozhodl, že čerstvé zážitky ze služby popíše kamarádům na své facebookové stránce. A od té doby je za obrovského ohlasu publikoval skoro každý týden. Jeho vyprávění totiž nelze číst bez smíchu, častého slzení a následné úlevy – to když se na konci příběhu dočtete, jak v dané situaci správně postupovat. Čtenáři ovšem chtěli víc. A proto vyšla knižně vysoce poučná kniha pro laickou veřejnost, jejíž přečtení opravdu může zachránit život nebo alespoň ulehčit rozhodování, zda volat 155, či usnadnit komunikaci se záchranáři.

A od té doby je za obrovského ohlasu publikoval skoro každý týden. Jeho vyprávění totiž nelze číst bez smíchu, častého slzení a následné úlevy – to když se na konci příběhu dočtete, jak v dané situaci správně postupovat. Čtenáři ovšem chtěli víc. A proto vyšla knižně vysoce poučná kniha pro laickou veřejnost, jejíž přečtení opravdu může zachránit život nebo alespoň ulehčit rozhodování, zda volat 155, či usnadnit komunikaci se záchranáři.

McCartney, Paul: Čuprděda

Autorem téhle krásné knížky je čuprděda Paul McCartney, který navždy změnil hudební svět s kapelou The Beatles. Čuprděda je báječný nevšední dědeček s kouzelným kompasem. Takového dobrodruha jen tak někde nenajdete. Díky jeho zázračnému kompasu se čtyři vnoučata, která u dědečka tráví víkend, bleskově vypraví na cestu kolem celého světa. Zažijí, jaké to je svést se na hřbetech létajících ryb, utíkat před stádem bizonů i před mrazivými lavinami.

Stojí za přečtení:

Drijverová, Martina: To kvůli mně

Deník chlapce, kterému se najednou rozpadl jeho bezpečný svět. Těžké období pro Hynka začalo dočasným odchodem jeho otce z domova a postupně narůstajícími útoky jeho matky závislé na alkoholu. Psychické násilí a obviňování Hynka za tíživou situaci v rodině později přerostlo ve fyzické násilí, Hynek také přišel o všechny kamarády, koníčky a spolužáky ho začali šikanovat... I malá pomoc je důležitá! Emočně silná kniha přichází s poselstvím, abychom si všimli problémů dětí ve svém okolí a nebyli k nim lhostejní.

Mitchell, David: Tisíc podzimů Jacoba de Zoeta

Představte si říši, která se už několik staletí izoluje od okolního světa. Žádný cizinec nesmí vstoupit na její území, pod trestem smrti ji nikdo z domorodců nesmí opustit. A přesto se otevře malé okno do této pevnosti: umělý, zdí obehnaný ostrov, obývaný hrstkou evropských obchodníků. Ta země se jmenuje Japonsko, přístav Nagasaki a ostrov Dedžima, píše se rok 1799. Právě tam umístil David Mitchell svého hrdinu, mladého úředníka Jacoba de Zoeta, který doufá, že nalezne své štěstí. Namísto toho jej osud vžene do divokého dobrodružství: Zamiluje se do Japonky Orito, dcery samuraje

a porodní báby. Jenže jednoho dne zemře Oritin otec a Orito zmizí. Objevují se zvěsti, že byla prodána do otroctví. Jakob vyráží hledat Orito a na nebezpečné pouti je sváděn z cesty lži, zradou a vraždami. Tisíc podzimů Jacoba de Zoeta je obdivuhodně vystavěné umělecké dílo: historický román s exotickým nádechem, úžasnými zápletkami, děsivými námořními bitvami a množstvím postav.

KAM V TIŠNOVĚ

prosinec 2020

KNIŽNÍ KLUBÍK**2. 12. 2020, od 10.00****Městská knihovna Tišnov
nebo on-line**

„Knižní Klubík“ určený pro rodiče zapojené do projektu S knížkou do života, které zajímá, co číst nejmenším dětem, nebo hledají nápady na hry a říkanky či se chtějí seznámit s novými lidmi. Na akci je potřeba se registrovat. S ohledem na vyvíjející se situaci je pravděpodobné, že Klubík proběhne formou on-line. Registrovaným účastníkům dáme včas vědět. Podrobnější informace a registrační formulář najdete na webu knihovny: www.mktisnov.cz/s-knizkou-do-zivota.

MIKULÁŠSKÉ DOPOLEDNE**3. 12. 2020, 9.00–12.00****Rodinné centrum Studánka,
zahradka**

Teple se oblečte a přijďte si s dětmi užít mikulášskou atmosféru na zahradu Studánky. Na děti se těší andělé, kteří si pro ně připravili hravé úkoly. Svätý Mikuláš pak dětem donese sladkou odměnu. Je nutné se rezervovat na konkrétní čas přes rezervační systém RC Studánka, abychom dodrželi povolené počty účastníků. Program potrvá cca 30 minut.

SNÍDANĚ V KNIHOVNĚ**17. 12. 2020, od 8.30****on-line**

Téma, přednášejícího a aktuální informace o přenosu se dozvíte na webu Městské knihovny Tišnov – www.mktisnov.cz. Vzhledem k vývoji situace se snídaně nemusí vysílat z knihovny, ale můžete ji sledovat on-line po registraci na platformě www.redbuttonedu.cz/registrace/. Registrace je zcela zdarma. Všechny aktuální informace budou zveřejněny na webu knihovny a facebookovém profilu.

TIŠNOVSKÁ PADESÁTKA SE KONALA PO PADESÁTÉ!

František Mach

Na sobotu téměř magického dne **10. 10. 2020** byl naplánován jubilejní **50. ročník** pochodu **Tišnovská padesátka**, který připravuje místní spolek Klubu českých turistů. Čím se letošní pochod lišil oproti předchozím ročníkům?

Do poslední chvíle pořadatelé nevěděli, zda se akce díky vládním opatřením bude smět pořádat. Organizační výbor proto zavedl nezbytná opatření; jedním z nich byla prezence mimo vnitřní prostory sokolovny, což nikdo nepamatujeme, stejně jako používání dezinfekce, rozestupy, roušky. Další novinkou byla příprava doposud maximálního počtu tras, těch bylo **osm pěších a tři pro cyklisty**. Původně plánovaná výstava k historii pochodu v přísálí sokolovny musela být kvůli opatřením zrušena.

V den pochodu bylo mlhavé ráno a pořadatelé s napětím očekávali, zda turisté přijdou. Řada plánovaných turistických pochodů se totiž letos nekonala, ale podle telefonátů zájem byl. Střídmý odhad účasti zněl 500. Pro případ špatného počasí byl před sokolovnou postaven stan. Účast nakonec převýšila očekávání a vyšplhala se na rekordních **917!** Na trasách bylo 336 Tišnováků, přímo z Brna přijelo

229 a z jiných míst a okolí Tišnova 352 turistů, organizovaných turistů bylo 53. Už na startu obdrželi všichni registrovaní placku s logem pochodu a mohli si vybrat zdravé produkty z nabídky VITARu.

Na téměř klasický okruh **7 km jako Toulavý kočárek** kolem Květnice pro nejmenší a jejich rodiče se vydalo 65 účastníků, na trase děti plnily drobné úkoly, které připravila Studánka. Podobný **7km** okruh přes Lomničku pro pěší absolvovalo 140 pochodníků. Další trasa **11 km** vedla na Štěpánovice a prošlo tudy 134 účastníků. Pod úbočí Jahodné zavedla

Účastníci 50. ročníku Tišnovské padesátky.
Foto: KČT Tišnov

15km trasa 181 pěších; po žluté TZ dál vedla **19km** trasa na Veselí a Lomnici, kde prošlo kontrolou 150 účastníků. Pod Svalov vedly trasy **26 km** (13 prezentovaných), **28 km** (45 účastníků) a **34 km** (22 turistů). Téměř historicky původní trasu **50 km** údolím Svatky na Křížovici, Skorotice a Bedřichov absolvovalo 75 turistů! Na **cyklotrasách 26, 35 a 50 km** bylo 96 jezdců. Ve statistice čísel letošního pochodu je účast 226 dětí do 15 let, z toho 128 bylo přímo z Tišnova.

V cíli před sokolovnou bylo odpoledne rušno, někteří příchozí si vyzvedávali účastnické listy mnohdy deštěm promočeni, neboť po pěkném slunečném dni kolem 15. hodiny sprchlo.

Děkuji městu Tišnovu za podporu a všem 45 spoluorganizátorům z KČT v Tišnově za přípravu i obětavou práci. Dík patří také společnosti VITAR, s. r. o., která zařadila pochod do Poháru zdraví – seriálu turistických pochodů pro zdravou rodinu, dále Studánce, Kavárně Pohoda, Sokolu Tišnov a Reklamnímu a kopírovacímu centru M. Sikorové za spolupráci a podporu. Letošní Tišnovská padesátka byla nejuspěšnější v dosavadní historii pochodu a zřejmě také největší sportovní akcí v Tišnově! Přijměte, prosím, naše pozvání na další ročník T50, který bude **9. října 2021**. ☺

SOUTĚŽ O NEJVŠESTRANNĚJŠÍ ATLETICKOU RODINU

Martin Sebera, Michaela Mašková

Atletický klub Tišnov zve všechny děti s rodiči k podpoře zdravý pohyb formou **soutěže o nejvšestrannější atletickou rodinu Tišnova**. Hlavním benefitem je zapojení dětí a rodičů do pohybových aktivit, posílení sociálních vztahů a vazeb v rodině a praktické použití práce s videem a cloudovým řešením. Soutěžící budou navíc zapsáni do síně slávy Atletického klubu Tišnov.

Období soutěže: **listopad až prosinec 2020**

Disciplíny (podmínkou je provedení všech disciplín rodinným týmem během jednoho dne): **shyby • přeskočky snožmo přes švihadlo** za 1 min.

• **výdrž v planku** (sfinga, prkno) • **výběh 1,3 km** na rozhlednu

Podrobnosti a kontakty na www.aktisnov.cz.

KDE JSOU DOSTUPNÉ TIŠNOVSKÉ NOVINY

Vladimír Vecheta

Nedorazily vám do schránky vaše Tišnovské noviny? Chcete sehnat další výtisk, ale ve vaší trafice je neprodávají? A víte, že si můžete zasílati novin kamkoliv v České republice předplatit? Shrnutí jsme informace, kde všude jsou nyní Tišnovské noviny dostupné.

V současnosti vychází Tišnovské noviny **11krát do roka**, a to pokaždé **v nákladu cca 5 000 ks**. Jejich vydavatelem je prostřednictvím redakce začleněné do Městského kulturního střediska město Tišnov. Za jejich obsah a grafickou podobu je zodpovědná Komise pro komunikaci a média (KKM) zřízená Radou města Tišnova, která každé připravované aktuální číslo novin schvaluje na svém zasedání před jejich odesláním do tisku.

Tišnovské noviny jsou zdarma distribuovány do všech tišnovských domácností a také do všech trvale obydlených domů v místních částech Tišnova – Pejškova, Jamného, Hájků a Hajánek. Tímto způsobem se ke svým čtenářům dostává z celkového nákladu 4 135 ks novin.

Distribuce probíhá **doručováním do schránek** za pomoci kolportérů, kteří mají město rozděleno na pět sektorů, aby bylo možné doručení provést v co nejkratším čase po vyjití. Tišnovské noviny dováží tiskárna vždy ve čtvrtek, který je tím jejich dnem vyjití. Kolportéři mají doporučeno provést roznášku během tří dnů, tedy do neděle. V místních částech zajišťuje distribuci Česká pošta, s výjimkou Jamného, kde se distribuce ujal místní osadní výbor sám. Česká pošta má na roznoš stanoveny tři pracovní dny, tj. do úterý, max. středy týdne následujícího po vyjití. Bohužel nejsou výjimky, kdy jsou noviny doručeny do schránek i více jak o týden později.

Obyvatelé Penzionu Centra sociálních služeb obdrží noviny doručení přímo do kanceláře CSS z redakce.

Další část distribuce nákladu představuje **rozesílka novin**. Touto cestou obdrží po jednom výtisku příspěvkové organizace města a obcí, jako jsou mateřské, základní a střední školy, středisko volného času Inspiro, a sociální a neziskové organizace jako Charita nebo Domovy pro seniory na Žernůvce a v Předklášteří. Po jednom výtisku zasílá město i do všech obcí ORP Tišnov, pokud si tyto neobjednaly pravidelný odběr většího počtu výtisků, jako je tomu ve Vohančicích, Herolticích, Lomnici a Dolních Loučkách. Tyto obce však svůj odběr městu hradí. K výčtu adresátů je také třeba připočíst i tzv. povinně zasílané výtisky na adresy všech krajských knihoven v krajích České republiky, do Národní knihovny v Praze a do archivu Ministerstva kultury.

Malou část odebírají **pravidelní předplatitelé**, kterým jsou noviny zasílány za úplat. Jde o adresáty mimo Tišnov. Nárok na jeden výtisk mají i **inzerenti**, kteří si v novinách zaplatili plošnou inzerci.

Zbývající část nákladu přijímají do komisního prodeje partnerská prodejní místa, kde jsou noviny dostupné za prodejní cenu 20 Kč. V současnosti jsou to v **Tišnově Turistické informační centrum v Hotelu Květnice, Muzeum města Tišnova** na Jugmannově, **trafika Nečas** na Brněnské, **Tabák ČSAD Tišnov** na Nádražní u Penny, **DUO drogerie** na rohu Brněnské a Jamborovy a **Potravinářský FLOP LIMADRO** v AZ centru na Mlýnské ulici. Prodej mimo Tišnov zajišťují i **Potravinářský u Kohoutků** v Drásově, **DUO potravinář** v Železném, **Supermarket Kijos**

v Předklášteří, prodejna **Večeřa a Večeřa** v Dolních Loučkách a prodejny **smíšeného zboží** v Šerkovicích a u **paní Haškové** v Brumově. Zde všude doručuje noviny redakce osobně.

Pokud máte tip na další možné místo, kde by obchodník mohl Tišnovské noviny převzít a nabízet na své prodejně, nebo má některá z obcí zájem o početnější odběr výtisků pro své občany, neváhejte se obrátit na kontakty redakce. Rádi pro Vás servis s doručením zajistíme.

Všem, kteří se na distribuci a prodeji Tišnovských novin a jejich doručení ke všem čtenářům podílejí, ze srdce děkujeme za spolupráci. Tvoříme Tišnovské noviny spolu s vámi a pro vás.

Oprava s omluvou k článku v TN 11/2020 „Od Subterry k naplňování otcova odkazu“: **Při přípravě minulého čísla Tišnovských novin se nám nepodařilo zavčas odstranit z článku o Ing. Milanu Fryčkoví jednu chybu. Uvedli jsme, že studia na vysoké škole ukončil v roce 1967, ovšem ve skutečnosti se tak stalo již roku 1960. Omlouváme se čtenářům i panu Fryčkoví.**

INZERCE

Obec Hradčany
přijme

Pracovníka údržby obce a veřejné zeleně

Požadavky:

- fyzicky zdatný, manuálně zručný
- spolehlivý, samostatný
- řidičský průkaz sk. B

Náplň práce:

- údržba veřejné zeleně, sekání travnatých ploch a plení květinových záhonů
- údržba místních komunikací
- manipulace s odpady
- drobné technické opravy, zimní údržba
- práce s křovinořezem, motor. pilou, plotostříhem a pod.

Finanční ohodnocení podle praxe

- možnost osobního ohodnocení, stravenky

Pracovní poměr bude sjednán po vzájemné dohodě.
Nástup možný ihned.

Zájemci se mohou přihlásit: Obec Hradčany

Kontaktní osoba: Ludmila Špačková, starostka obce
tel: 774 409 445, starosta@hradcanyutisnova.cz

TIŠNOV

Oprava a aktualizace kontaktů na lékaře v Tišnově. Publikováno v TN 09/2020. Aktualizováno k 31. 10. 2020.

Zubní lékař (stomatologie)**MDDr. Lucie Juríková**
Brněnská 305, tel. 605 848 613**MUDr. Nina Špačková**
*provoz ordinace ukončen*ASAP DENTAL s. r. o., **MUDr. Michaela Krupková**
Ostrovec 233, tel. 549 212 959, 777 057 808ASAP DENTAL s. r. o., **MDDr. Pavla Zemanová**
Ostrovec 233, tel. 549 212 959, 777 057 808ASAP DENTAL s. r. o., **MDDr. Alžběta Mičánová**
Ostrovec 233, tel. 549 212 959, 777 057 808**Urologie***od 1. října 2020 MUDr. Igor Motíl ordinuje pouze v Brně*
UROKUT s. r. o., **MUDr. Daniel Macík**
Poliklinika, nám. Míru 24, tel. 549 439 911**MUDr. Jan Králík**
Poliklinika, nám. Míru 24, tel. 549 439 930, 737 353 010**Diabetologie****MUDr. Pavel Kokeš**
Nemocnice Tišnov, Purkyňova 279
tel. 549 436 005, 549 410 500, kl. 121**Oční (oftalmologie)****MUDr. Zdeňka Hřebcová**
*změna lékařky***MUDr. Jana Ingrová, Ph.D.**
Poliklinika, nám. Míru 24, tel. 549 439 920**Chirurgie**Surgal ambulance s. r. o., **MUDr. Milan Novotný**
*neordinuje v Tišnově***MUDr. Zdeňka Jurnečková**
Poliklinika, nám. Míru 24, tel. 549 439 930**Fyzioterapie****FYZIOPARK s. r. o.**
Brněnská 305, tel. 549 410 393
www.fyziopark.cz**Gynekologie****MUDr. Petr Müller**
neordinuje v Tišnově**Nefrologie**Nefrologická ambulance (Nemocnice Blansko)
*v Tišnově ordinují pouze čtvrtky***prim. MUDr. Jindra Brabcová, MUDr. Zuzana Erbenová**
Poliklinika, nám. Míru 24, tel. 720 971 046**Psychiatrie**Psychiatrická ambulance – **MUDr. Petra Vernerová**
Chirurgie Tišnov s. r. o., Poliklinika, nám. Míru 24
tel. 771 166 910

INZERCE

práceTIŠNOV.cz
práce a brigády na Tišovskuadministrátor | seřizovač | kuchařka | učitelka | účetní
údržbář | provozní | čistič | referentka | fakturantka
prodejce | obchodní zástupce | cukrářka | elektrikář

www.PraceTisnov.cz

Facebook skupina

Regionální pracovní portál www.PraceTisnov.cz sdružuje aktuální pracovní nabídky od firem, podniků a institucí v tišovském regionu od Kufim a Vyverské Bělky po Lomoz a Nedvědi. Modérněme také největší facebookovou skupinu zaměřenou na hledání práce nebo brigády na Tišovsku: <https://www.facebook.com/groups/prace.Tisov>. Připote se ke skupině a získáte šaty na nové pracovní příležitosti v tišovském regionu přímo na svém Facebooku.**Tišnovské noviny vcelku i po člancích****najdete také na www.tisnovskenoviny.cz**

PRACUJTE V KUŘIMI JAKO OPERÁTOR VÝROBY

PRŮMĚRNÁ MZDA
24 000 Kč

NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK
60 000 Kč

13. plat

**příspěvek
na dopravu
až 2 500 Kč**

**5 týdnů
dovolené**

**penzijní
připojištění**

te.jobs.cz/kurim • 771 130 030 • nabor@te.com

 PBS Velká Bíteš

**Strojírenství nás baví. Buďte i vy mezi
technologickou špičkou.**

Zkušební technik | Obsluha CNC | Operátor automatické linky

pbs.cz/kariera

KOMPLEXNÍ REALITY

Profesionální
realitní servis
od roku 1997.

TRADICE

JISTOTA

PROFESIONALITA

Prodej bytu 2+1 v OV, Tišnov, ulice Halasova, CP 57 m²

2,950.000,-Kč

Prodej bytu 3+kk V OV, Brno-Zahradníková, CP 76 m²

5,490.000,-Kč

Prodej stavebního pozemku, Svatoslav CP 1.352 m²

Sleva 1,290.000,-Kč

Prodej 8 bytů 1kk-3kk, Tišnov, ul. Klášterská, Pod Květnicí, CP 27-77m²

Info v RK

Prodej RD 6+1 se 2 garážemi, Dolní Loučky, CP 208 m²

Cena k jednání 4,190.000,- Kč

Prodej stavebního pozemku, Horní Loučky, CP 2.246 m²

2,724.600,- Kč

**BEZSTAROSTNÝ
PRODEJ ZA
NEJVYŠŠÍ CENU**

**PRO NAŠE KLIENTY
S HOTOVOSTÍ
HLEDÁME BYTY
V TIŠNOVÉ**

Nabízíme:

- určení tržní ceny nemovitosti **ZDARMA**
- pro prodávající veškeré služby **ZDARMA**

KONTAKTUJTE NAŠE MAKLÉRE ZNALÉ TIŠNOVSKÉHO REGIONU.

*Vaši makléři
pro Tišnov
a okolí*

Rádi vám poskytneme profesionální realitní služby podložené 20ti letými zkušenostmi.

Mgr. Milan Halouzka
M: 776 077 842
office@komplexnireality.cz

Bc. Jitka Mikulová
M: 775 163 208
makler@komplexnireality.cz

BcA. Aleš Cecava
M: 734 202 434
info@komplexnireality.cz

Jsme tišnovská realitní kancelář a podporujeme region:

Budova Komerční banky, I. patro
Komenského nám. 124, 666 01 Tišnov

T: 549 410 321 / M: 775 163 208
E: makler@komplexnireality.cz

www.komplexnireality.cz

Místní rodinná firma s tradicí od roku 1997.

www.komplexnireality.cz

Tišnovská cesta za betlémy

20. 12. 2020 – 5. 1. 2021

ZASTAVENÍ TIŠNOVSKÉ CESTY ZA BETLÉMY

- 1. rezidence NOEMI**
ulice Moukova
- 2. JICOM, spol. s r.o.**
Halouzková 1763
- 3. Muzeum města Tišnova**
Jungmannova 80
- 4. budova Komerční banky**
nám. Komenského 124
- 5. hotel Květnice**
nám. Míru 120
- 6. řeznictví U Bártů**
nám. Míru 114
- 7. ZŠ, nám. 28. října**
- 8. autoservis Peugeot**
Bezručova 1751
- 9. Ametyst**
Dvořákova 616
- 10. koupelnové studio**
Stavebnin BAUMAT, s.r.o.
Brněnská 488
- 11. Slovák Pro Interiér, s.r.o.**
Brněnská 196
- 12. Městská knihovna Tišnov**
Brněnská 475

Délka celé procházky s prohlídkou dvanácti betlémských expozic je 90 minut.